

Gospodarstvo in finance: Dolar na drsalnici — Letošnji sneg ni rešil proizvajalcev smuči — Pota našega turizma

Proračun pripravljen, ali bo tudi sprejet?

Proračun Slovenije: 73,8 milijarde dinarjev, pri čemer se bo treba zadolžiti še za 6 milijard — Če bo sprejet, naj bi bilo mogoče razbremeniti gospodarstvo

LJUBLJANA, 11. februarja — Slovenska vlada je na današnji novinarski konferenci predstavila že dolgo pričakovani osnutek republiškega proračuna za letošnje leto. Ta naj bi po besedah republiškega sekretarja za finance dr. Marka Kranjca dosegel 73,8 milijarde dinarjev, to pomeni nekaj manj kot 34 odstotkov slovenskega družbenega proizvoda.

Kot je dejal minister Kranjec, so v skladu s plebiscitnimi usmeritvami izdelali proračun v različici, ki predvideva, da so vsi prihodki torej tudi prometni davki in carine, izvirni prihodki Republike Slovenije, federacija pa bo predvidoma dobila le kotizacije v zvezni proračun. Ta naj bi bila blizu 4,6 milijarde dinarjev, od tega 2,9 milijarde dinarjev za financiranje minimalnih funkcij armade in 1,7 milijarde dinarjev za financiranje zvezne administracije.

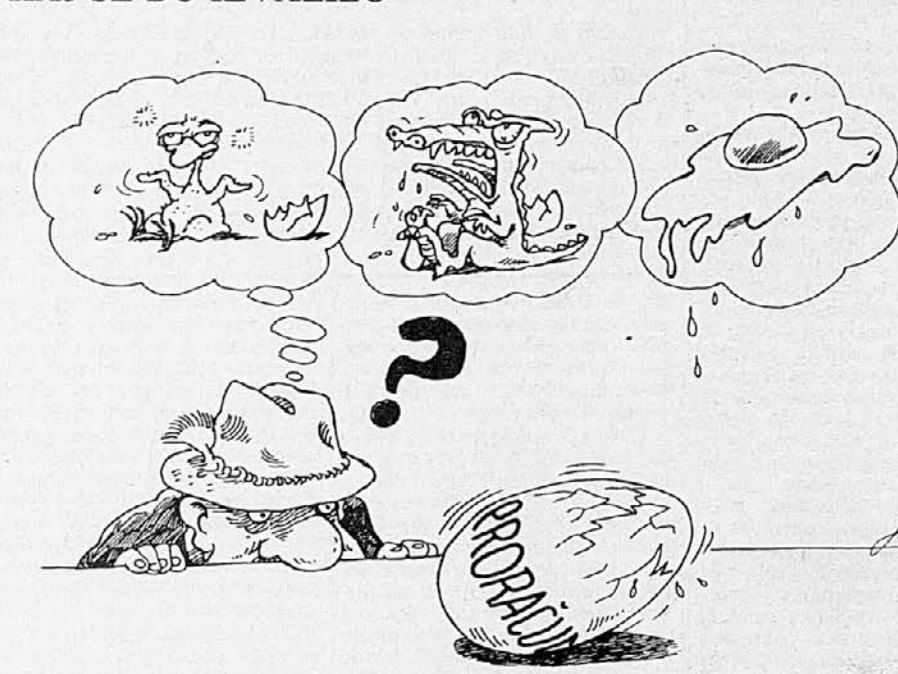
Za razvoje in socialne prednosti je v osnutku proračuna namenjenih 13,9 milijarde dinarjev, kar je za dobro polovico več kot prejšnje leto. V tej vsoti so zajeti izdatki za socialno skrbstvo, otroško varstvo, zaposlovanje, raziskovanje in tehnologijo, stipendiranje, razvoj manj razvitih področij, drobno gospodarstvo.

Minister Marko Kranjec meni, da bo ne glede na usodo proračuna v republiški skupščini že čez nekaj mesecev potreben njegov rebalans, saj »nične ni v celoti zadovoljen s tem proračunom in se vsi priključujejo, da niso dobili dovolj sredstev.«

stvo in ekologijo. Za finančno izravnavo občinskih proračunov bo namenjenih blizu šest milijard dinarjev. Poleg tega bo po ministrovih besedah naša republika od zveznega proračuna prevela intervencije v gospodarstvu in sanacijo bank, za kar bo namenjenih 12 milijard dinarjev. Približno tri milijarde dinarjev proračunskih odhodkov pa naj bi bilo izplačane za novo proračunske postavke — za intervencije v gospodarstvu in za izplačilo obveznic.

Zgradba letošnjega proračuna se bistveno razlikuje od lanske po tem, da se vsaj javna poraba

KAJ SE BO IZVALILO

Karikatura: Franco Juri

Slovenija in Veneto krepita sodelovanje

Delegacija deželnega sveta Veneta v republiški skupščini — Pobuda za novo obliko regionalnega povezovanja

LJUBLJANA, 11. februarja — Zapletli, ki spremljajo osamosvajanje Republike Slovenije, so pospešili uradni obisk delegacije deželnega sveta Veneta v skupščini naše republike. Obisk je danes potekal nekako v treh delih: po pogovorih med delegacijama skupščine Slovenije in deželnega sveta, ki sta ju vodila predsednika dr. France Bučar in Umberto Carraro, so se gosti udeležili seje skupščinske komisije za mednarodne odnose, nato pa so se sestali še z nekaterimi člani izvršnega sveta.

Skupna ugotovitev je bila, da gospodarske odnose med državami pogojujejo politične razmere. Zaradi tega je naravno, da Slovenija, ki že dolgo razvija z Venetom prijateljske odnose, sproti obseva deželna telesa z našimi procesi in pogledi na njihov izid. Lahko bi rekli, da so gostje iz Veneta razumeli težnje Slovenije, ki temeljijo na pravih narodov suverenosti. Ob tem so tudi sami predstavili decentralizacijske zahteve v Italiji.

Gosti iz Veneta so po uspešnih delovnih skupnostih Alpe-Jadran in Pentagona predlagali, da bi zasnovali posebno skupščino deželnih in republiških parlamentov v prostoru med Balkanom in Jadranskim kot novo obliko regionalnega povezovanja. Slovenija in Veneta naj bi ustanovila me-

Madžarsko-jugoslovanska tema o orožju

Budimpešta naj bi dala vladi SFRJ ustrezna zagotovila — Odstopov ne bo

BEOGRAD, 11. februarja (Tanjug) — V Beogradu so se danes začeli pogovori med namestnikom zveznega sekretarja za zunanje zadeve Milivojem Maksićem in madžarskim zunanjim ministrom Tamasom Katonom o nedovoljeni dobavi madžarskega orožja Jugoslaviji.

Madžarskega gosta je sprejel tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar. Katona je izrazil obžalovanje madžarske vlade, ki bo sprejela ustrezne ukrepe, da se kaj podobnega ne bi več moglo ponoviti, in jugoslovanski vladi dala tudi ustrezna zagotovila. Na zaprti seji odbora madžarskega parlamenta pa so danes sprejeli poročilo premiera Antalla o tem. Najbrž pa ni pričakovati nikakršnega odstopa v vladi, kot je zahtevala opozicija. V sinočnjem televizijskem intervjuju je Antall afero predstavil kot posledico »napake pri izdaji izvoznih dovoljenj«. Sovjetska Pravda pa je danes v olajšanju ugotovila, da kalasnikovki, ki so prišli iz Madžarske na hrvaško, niso bili sovjetski.

Slovaška vladna delegacija v Sloveniji

LJUBLJANA, 11. februarja — Na povabilo predsednika republiškega sveta Lojzeta Peterleta je bila na povabilnem obisku v Sloveniji delegacija Republike Slovaške, ki jo je vodil predsednik vlade Vladimír Mečiar. Oblika premiera (na sliki) sta v svojih izjavah za tisk sodila, da obstajajo velike možnosti za gospodarsko sodelovanje med republikama. Poleg podpredsednikov vlad (dr. Jože Mencinger in dr. Jan Čarnogursky) so v pogovorih sodelovali še ministri za področja zunanjih zadev, gospodarstva, industrije ter trgovine in turizma. Več na 4. strani. (A. R., foto: Igor Modic)

Nizje davščine za bombaž, volno in usnje

Za deset odstotnih točk nižje davščine — Za 33 milijonov dolarjev manjša obremenitev

BEOGRAD, 11. februarja (Tanjug) — Sekretariat ZIS za informacije je danes sporočil, da je zvezni izvršni svet prejšnji teden izdal odlok o zmanjšanju uvoznih davčnin na bombaž, volno in usnje za deset odstotnih točk.

Zvezni izvršni svet želi s tem vsaj nekoliko izboljšati izjemno slab materialni položaj tekstilcev in predelovalcev usnja, ob tem pa je upošteval tudi dejstvo, da so se prav te panoge industrije v minulim letu izredno tržno obnašale. ZIS je odlok o zmanjšanju uvoznih obremenitev za volno, bombaž in nestrojno usnje izoblikoval na dveh podlagah: znižali so posebno takso za uvoz teh izdelkov, in sicer s 7,5 na 2,5 odstotka, poleg tega pa so znižali tudi posebno davčnino, in sicer prav tako s 7,5 na 2,5 odstotka. Ker so omenjene industrije neposredno odvisne od surovin iz uvoza (za bombaž 100-odstotno, za volno 85-odstotno in nestrojno usnje 50-odstotno), pričakujejo, da bodo tekstilci in usnarji na podlagi novega ukrepa za okoli 33 milijonov dolarjev manj obremenjeni.

Za krizo v Pribaltiku krivi »ekstremisti«

Trditve člana vrhovnega sovjeta ZSSR Anatolija Denisova — Zdaj še plebiscit v Latviji in Estoniji

OD NAŠEGA DOPISNIKA
ZENEVA, 11. februarja — Objektivna analiza položaja v baltških republikah kaže, da je poslabšanje razmer posledica »boja za oblast med nasprotujočimi si ekstremističnimi skupinami«, je na današnji 47. zasedanju komisije OZN za človekove pravice dejal član vrhovnega sovjeta ZSSR Anatolij Denisov, ki je odločno zavrnil govornice, da so bile vojaške enote vpleten v spopade v Rigi. Ti so se po njegovem zatrdili razvneli med »različnimi enotami, ki pripadajo latvijskemu notranjemu ministrstvu«.

Član sovjetskega državnega vodstva je priznal, da je prišlo do prelivanja krvi, javni tožilec Sovjetske zveze in drugi pristojni

Latvijska ljudska fronta je danes sklenila pripraviti »posvečeno anketo« med prebivalstvom o neodvisnosti te pribaltške republike. Tako se bo tudi Latvija pridružila Litvi, ki je že izvedla plebiscit, in Estoniji, kjer ga bodo imeli 3. marca. Medtem pa so predstavniki centrističnega bloka strank v Moskvi ustanovili odbor narodne rešitve z nalogo preprečiti razpad Sovjetske zveze.

organi pa naj bi ugotovili, kako je do tega prišlo in kdo je osebnih odgovoren, je dejal Anatolij Denisov, ki se mu zdi, da je ko-

CHENEY DVIGUJE MORALO — Ameriški obrambni minister ni šel v Saudsko Arabijo samo gledat, kako so pripravljene zavezniške čete, ampak tudi spodbujat vojake. Enemu od borcev se je podpisal kar na bombo. (Telefoto: Reuter)

Diplomatska prizadevanja pred kopenskim obračunom

Srečanje neuvrščenih v Beogradu naj bi pomagalo k politični rešitvi — Gorbačov odposlanec je šel v Bagdad — Izrael spet tarča

BEOGRAD, BAGDAD, KAIRO, TEHERAN, 11. februarja (Tanjug, AFP) — Pred jutrišnjim srečanjem neuvrščenih v Beogradu je bila glavna misel današnjih uvodnih pogovorov, da se morajo nadaljevati prizadevanja za politično rešitev izredno nevarnega in zapletenega zalivskega konflikta. Na to je posebej opozoril zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar, ki je že imel več posvetovanj s šefi diplomacij neuvrščenih držav.

Sestanka neuvrščenih se bodo udeležili predstavniki 15 držav članic gibanja, srečanje pa je pričakovano dobilo še 16. udeležence: palestinskega predstavnika. Jutrišnji ministri sestaneke zbuja veliko pozornosti tudi v svetu. Egipt je opozoril, da vtrajna pri popolnem umiku Iraka iz Kuvajta, jordanska vlada se nadeja, da bo to srečanje pripeljalo k splošnim prizadevanjem za prenehanje sovražnosti v Zalivu, v Parizu so komentirali, da bo koristno videti, kako bo potekal beograjski sestanek, ki-

tajski zunajni minister Qian Qichen pa je poslal na ministrsko srečanje brozjavno čestitko in poudaril, da bodo prizadevanja za mirno rešitev izrednega pomena v trenutku, ko svetu grozi nevarnost stopnjevanja spopadov na zalivskem območju.

Medtem se vojna v Zalivu nadaljuje. Iraki so se spet pole-tel nad Izrael, to naj bi se zgodilo v ponedeljek popoldne, vendar žrtve menda ni bilo in tudi ranjen ni bil nihče. Zavezniki bomniki naj bi v zadnjih dneh zadeli tri od desetih bagdadskih mostov čez Tigris; dva naj bi bila povsem uničena, tretji, sredi mesta, pa poškodovan. O začetku kopenske vojne v Zalivu pa naj bi skupaj odločili voditelji držav zalivske koalicije, je danes izjavil francoski obrambni minister Pierre Joxe.

Pri tem naj bi se ozirali na vojaško in politično ozadje takšne odločitve. Minister je menil, da ima podaljševanje zračne faze vojne svoje prednosti, pa tudi pomanjkljivosti, saj dolgo čakanje slabo vpliva na moralno kopenskih čet koalicije.

Irakiški predsednik Sadam Hussein je sinoči izjavil, da je njegova država že zmagala in da je vsak nov dan »nov poraz neuvrščenih«. V svojem 25-minutnem odgovoru, ki ga je Radio Bagdad napovedal kot »zgodovinskega« je posebno pozornost posvetil irakskemu ljudstvu, »neomajnosti, veri in luči v prsih vsakega Iraka, prepričanju, da morajo izpolniti vlogo, ki jim jo je dodelil bog«.

Ameriški predsednik Bush je k njegovemu govoru pripomnil, da ni v njem niti besedice o tistem, kar bi rad slišal ves svet — o umiku iz Kuvajta.

Irak je danes še ponovil, da ne bo nikoli privolil v premirje z ZDA in zavezniki silami v Zalivu. V komentarju Radia Bagdad je rečeno, »da Irak ni prošil za premirje ne po prvem ne po drugem tednu bojev in da ne bo nikoli zanj razen, ko bo izbojeval dokončno zmago«.

Dumas gre v Moskvo

PARIZ, 11. februarja (Tanjug) — Kot so potrdili v Parizu, bo francoski zunanj minister Ronald Dumas odpotoval v Moskvo, kjer ga bo jutri sprejel sovjetski predsednik Mihail Gorbačov. V francoskem zunanjem ministrstvu poudarjajo, da bodo med francosko-sovjetskimi pogovori posvetili največ pozornosti odnosom med državama.

TOREK
DAN ZA
NOV SLOVENSKI TEDNIK
EHO

• PRVA VESPA ZA BRALCE EHA
• V PAKETU JE FRANCOSKI AVTO
• MILLIONAR LOTTA

NA VSEH PRODAJNIH MESTIH
S ČASOPIS V SLOVENIJI
IN TUDI PRODAJNIH
MESTIH LOTERIJ SLOVENIJE

EHO
KORAK DO SREČE

Uničene trgovine in novi prebežniki

Takšne so posledice zadnjih neredov v Albaniji, pripovedujejo priče

OHRID, 11. februarja (Tanjug) — Albanski študentje, nezadovoljni z obljubami vlade, da bo delno ugodila njihovim zahtevam, so večer ustanovili samostojno študentsko organizacijo.

Iz Drača pa sporočajo, da je mesto, po nemirih, ki so predvečrajšnjim zapeli to albansko lučko, opustošeno. Očividci poročajo o razbitih, požganih in izropanih trgovinah. Demonstranti, ki so hoteli zapustiti Albanijo, naj bi poškodovali tudi trajekt, na katerega so se zelei vkrčiti.

V Grčijo je ta teden zopet prebežalo v za politični azil zaprosilo 700 albanskih državljanov. Grška policija sporoča, da so v bližini meje našli tri trupla Albancev, ki naj bi zmiznili kmalu potem, ko so uspeli prebežati čez mejo.

Ameriški bombniki so v zadnjih 24 urah uničili štiri izstreliteljske rakete v Iraku, peto pa poškodovali.

Po vestih iz Londona naj bi se kopenska ofenziva začela čez nekaj deset dni.

V Bonn je danes prispel britanski premier John Major. S kanclerjem Kohlom sta se pogovarjala največ o zalivski vojni.

Spoštuje tekmece, sebi postavlja visoke cilje

VAL DI FIEEMME, 11. februarja — Ne toliko poznavalska žilica kot osebnost, ki jo izžareva Franci Petek, je bila »krivca«, da je bilo mogoče precej bolj optimistično napovedati, da nas bo 19-letni mladenci iz Lesc zanesljivo vsaj enkrat zares razveselil na SP v nordijskem smučanju v Val di Fiemme. Odkar je v pozni jeseni leta 1989 prvič ugledal vse naše najboljšie skakalce na predglednem tekmovanju v Planici, pa je med poznavalci tako zanesljivo utjeval podoba o svojih izjemnih tehničnih sposobnostih, da že nekaj časa ni bilo dvoma o skorajšnji vrhunski predstavi, ki ga bo pripeljala prav med najboljšie med najboljšimi. Ves potek nedeljskega tekmovanja, ki je minilo v za vse tekmece enakih razmerah, predvsem pa slog, v katerem je premagal slovit konkurenco, sta morala razočarati še tako nepopoljšljivega skeptika, tudi za zmerne optimiste pa se je v nedeljo, 10. februarja, rodil že rojeni šampion izrednih sposobnosti, katerega od mnogih drugih v najboljšem pomenu besed razlikujejo prav izjemno visoki moralni kriteriji, gentlemanško spoštovanje športnih tekmecev pa mu omogoča, da radostno doživlja tudi take nastope, ko mora na svojih plečih nositi breme uspeha ali neuspeha vsega našega skakanja. Ko je bilo vse mimo, pa se je Frenk Petek znal tudi poveseliti (na sliki s Primožem Ulago). Več na 10. strani, ki jo vso posvečamo izjemnemu nedeljskemu športnemu dogodku. (O. G., foto: Zoran Vogrinčič)

DELO
X

HUSEJIN DIVJA PO PREROKBI

Vojna v Zalivu — uvod v svetovno ekološko vojno?

Delo X, druga stran iz prve roke

V novi številki prvega slovenskega tabloida Kaj preberite:

NOVINARI NA PREPIHU ČASTNEGA RAZSODIŠČA BODO SMETARJI ODNESLI LJUBLJANSKO VLADO? — SKRČ SMRTI ŽIVADINOVA — BURNE NOČI TENIŠKIH VELIKANOV V ZAGREBU

Ne kva, Kaj vas čaka pri vašem prodajalcu časopisov!

D. Živadinov je sprejel Šeligovo vabilo

LJUBLJANA, 11. februarja — Danes ob 16. uri je Dragana Živadinova, ki glavnino stavka čez 25. januarja letos, v Galeriji GT obiskal predsednik odbora za kulturo skupščine Slovenije Rudi Šelig z razmeroma močno delegacijo poslancev, predstavnikov umetniških društev, strank in znanih javnih osebnosti.

V nadstrankarski misli dobre volje je Šeligu poudaril spoznanje, da je naša kultura po aprilskih volitvah res izgubila tempo in obstala v pasivnem položaju, izvršna oblast pa je nad njo pridobila preveliko moč. »Na Slovenskem je mogoče priti do nacionalnega kulturnega programa samo tako, da ga artikulira vsa kultura — umetniki in kulturni delavci v institucijah in zunaj njih. Prišli smo, da bi vas nagovorili, da opustite stavko in sodelujete pri delu, ki ga bomo začeli že na razširjeni seji skupščinskega odbora v sredo, na katero vas uradno vabimo.«

Dragan Živadinov je odgovoril, da trenutno ne vidi močnejšega argumenta za častno prekinitve glavnine stavke, saj zdaj čuti javnost in demokracijo dolga izredno. Izredno se stavi sicer ni odrek, obljubil pa je udeležbo na seji »katerokoli sredo na svetu«. (S. P., foto: Igor Modic)

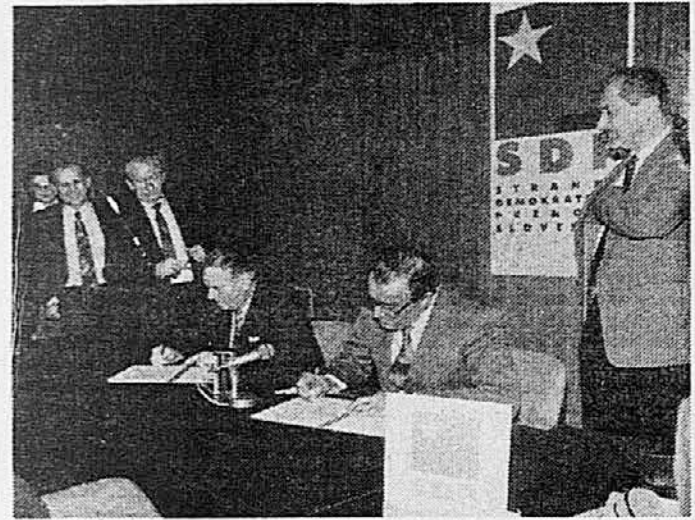

S TELEPRINTERJA

Železničarji ustanovljajo nov sindikat

LJUBLJANA, 11. februarja — V okviru Neodvisnosti — Konfederacije novih sindikatov Slovenije so danes ustanovili iniciativni odbor panožnega sindikata železničarjev, ki ga vodi prometni inženir Marjan Ravnjak. Odbor bo skušal uresničiti pobude številnih članov svobodnih in neodvisnih sindikatov železniških delavcev, da bi imeli enotno sindikalno organizacijo. Eno njihovih gesel je: »Zahtevamo slovensko državno železnico!« (C. R.)

Javno podpisovanje Deklaracije za mir

LJUBLJANA, 11. februarja — V prostorih Stranke demokratične prenovne na Tomšičevi so danes organizirali javno podpisovanje Deklaracije za mir. Predsednik SDP Ciril Ribičič je v uvodnem krajšem nagovoru dejal, da se je njihova stranka pridružila sooblikovalni deklaraciji, ker so temeljni cilji, zapisani v deklaraciji, v skladu s strankinimi dokumenti. Poleg voditelja SDP je danes deklaracijo za mir podpisalo še nekaj vidnejših predstavnikov političnega in kulturnega življenja v Sloveniji, med njimi akademik dr. Janez Milčinski, Ervin Fritz, Jerca Mrzel, dr. Boštjan M. Zupančič, dr. Peter Novak, Jože Knez, Franc Setinec, Igor Magajna in drugi. Ob koncu podpisovanja je Ciril Ribičič podpisal predal članu slovenskega predsedstva dr. Dušanu Plutu. (V. S., foto: Igor Mordic)

Kdo je pravi krščanski demokrat?

ZAGREB, 11. februarja (Tanjug) — Hrvaška krščanskodemokratska stranka (KHDS) je danes objavila sporočilo za javnost »v zvezi z dogodki med obiskom delegacije Evropskega združenja krščanskih demokratov (EUCD) in načinom pisanja časopisa o tem«. V obrazložitvi je med drugim rečeno, da so bile izjave predstavnikov HDZ za množična občila malo rečeno neokorektna, prav tako kot dejstvo, »da splošno priznajo krščanstvo, ki želi postati stranka, ne prevzema le pravega krščanstva, marveč celo program naše stranke«. KHDS in HDZ imata res marsikaj skupnega (kot stranki hrvaške demokratične usmeritve, ki jo je treba še krepiti), a kljub temu so med njima tudi jasne razlike. Presenečeni smo, da se je HDZ predstavila delegaciji EUCD in hrvaški javnosti kot demokratično usmerjena stranka, čeprav je znano, da HDZ doslej ni poudarjala svoje demokratične usmerjenosti, ki je ne najdemo niti v njenem programu, je med drugim rečeno v sporočilu.

Vojna proti Hrvaški

ZAGREB, 11. februarja — Nocoj so natisnili prve izvide knjige Tuhinjanovih svetovalcev dr. Slavna Letice in dr. Maria Nobila. Primer Spegelj — vojna proti Hrvaški, ki jo je v nakladi 150.000 izvodov izdal zagrebški tednik Globus. Knjiga z vrsto dokumentov razkiva delovanje obveščevalne službe JLA na Hrvaškem in priprave na vojaški udar. Ni naključje, je danes dejal eden izmed avtorjev, dr. Slavna Letica, da »se je izgubilo nekaj dokumentov — dva tabele prikaza iz sta mogče izginila med vdorom v računalniški sistem Globusa v noči od petka na soboto. Primer raziskuje hrvaško ministristvo za notranje zadeve, ki je menda že na sledi storilcem. (P. P.)

Poziv prijateljev Dragana Živadinova

LJUBLJANA, 11. februarja — Prijatelji in sodelavci pripravljajo tretjo gledališko instalacijo z naslovom Tek skozi čas, ki bo v torek, 12. februarja od 19. do 22. ure v Srejni dvorani Cankarjevega doma. Sodelavce vseh predstav, ki jih je režiral Dragan Živadinov, pozivajo, naj v te instalacije sodelujejo, slovensko javnost pa, naj se s svojo prisotnostjo solidizirajo s protestom. Hkrati Institut za preživetje poziva vse slovenske umetnike in intelektualce, naj sodelujejo v vzporedni instalaciji Vztrajanje v trajanju, in s tem podpo zahtevo, naj kulturna politika vzpostavi ustrežnejše pogoje za razvoj in konstituiranje sodobnih umetniških praks.

Nekaj manjše zamude vlakov

LJUBLJANA, 11. februarja — Mednarodni, poslovni in brzi vlaki so imeli na jugoslovanskih progah lani manj zamud kot leto poprej. Ob analizi voženj 37 parov tovornih vlakov so v Skupnosti JZ ugotovili, da je bila povprečna zamuda, na sto prevoženih kilometrov, 3,40 minute, kar je za dobrih šest odstotkov manj kot leta 1989. Povprečno so torej ti najhitrejši jugoslovanski vlaki iz Ljubljane do Beograda zamujali nekaj manj kot 20 minut. Glavni vzroki za zamude so znani: prepočasne vožnje zaradi slabih prog in čakanje na lokomotivo. (A. S.)

Kosovo za hitro dogovarjanje

PRISTINA, 11. februarja (Tanjug) — Kosovo še najmanj ustreza, da je bil dialog o prihodnosti Jugoslavije preložen, je poudaril predsednik kosovskega predsedstva Hesen Kadomčaj. V izjavi za list Shkëndija je poudaril, da je dobro, ker v pogovori o prihodnosti države sodelujeta tudi pokrajini, vendar pa je opozoril, da konkretnih predlogov do sedaj še ni bilo. Po njegovem mnenju je položaj na Kosovu »alarmanten«. Kot je pojasnil, Kosovo ne ustreza prelaganju dialoga predvsem zato, ker je pričakovati, da bo rešitev kosovske krize omogočila najti tudi izhod iz jugoslovanske krize. Po mnenju predsednika kosovskega predsedstva bi morali v tem dialogu sodelovati vsi. Ne moremo dovoliti, da bi o vprašanih, pomembnih za prihodnost države, razpravljali brez predstavnikov vseh zveznih enot, je dejal Kadomčaj. Zato je tudi podprl predlog Kira Gligorova oziroma odločitev, da bodo pogovore prelodili. Če se to ne bi zgodilo, bi tudi jaz zapustil sejo, je še pristavil.

Zahtevajo hrvaško samostojnost

SPLIT, 11. februarja (Tanjug) — Skupščina splitske podružnice Hrvatske demokratične stranke, je danes sprejela sklepe, med katerimi je najpomembnejša zahteva saboru Republike Hrvaške, naj nemudoma razglasi odcepitev Republike Hrvaške v samostojno in neodvisno državo. Splitski člani HDK hkrati pozivajo vse »hrvaške oficirje v tako imenovani Jugoslovanski ljudski armadi, naj nemudoma zaprosijo za demobilizacijo in deaktiviranje iz JLA ter se ponudijo na razpolago državi Hrvaški«. V sklepih zahtevajo spremembe imen splitskih ulic in trgov, med katerimi omenjajo tudi Obalo maršala Tita. Poleg tega naj bi splitsko vsesučilno odzelo častni doktorat upokojenemu generalu Branku Mamuli, Slobodna Dalmacija pa naj bi v Beograd vrnila svojo plaketo JLA.

Bo kmetijstvo brez emisije res propadlo?

BEograd, 11. februarja (Tanjug) — Sindikat kmetov ter delavcev živilne in oblačne industrije Jugoslavije zahteva od zveznih organov, naj nemudoma proučijo ukrepe denarne politike za letošnje leto, ki zadevajo kmetijstvo. Sindikat opozarja, da bi prekinitev primarne emisije za kreditiranje tekoče proizvodnje povzročila propad te panoge, če ne bodo sprejeli ustreznih prehodnih rešitev. Na današnji redni poslovni konferenci v svetu zveze samostojnih sindikatov Jugoslavije je bilo rečeno, da se v sindikatu zavedajo, da se mora tudi kmetijstvo prilagoditi tržnim pogojem gospodarjenja, hkrati pa so poudarili, da tega ni mogoče storiti brez čez. Predsednik zveznega odbora oziroma sindikata Erna Kici je opozoril, da kmetijska podjetja nimajo obratnega kapitala, s katerim bi financirala tekočo proizvodnjo, poleg tega pa se srečujejo s takšnim pomanjkanjem denarja, da zaposleni v tej panogi dobivajo osebne dohodke z dve- do trimesečnega zamudno.

Varstveni ukrepi za gospodarstvo

TITOGRAD, 11. februarja (Tanjug) — Za sedanje težave, s katerimi se srečujejo črnogorska podjetja, je v precejšnji meri kriva tudi sedanja makroekonomska politika zveznega izvršnega sveta. Če se ta politika ne bo v kratkem spremenila, bo treba sprejeti posebne varstvene ukrepe, da bi preprečili popoln zlom republiškega gospodarstva. To je bilo rečeno v današnjem pogovoru predstavnikov največjih črnogorskih gospodarskih kolektivov s predsednikom predsedstva mag. Momir Bulatovićem, predsednikom skupščine dr. Ristom Vukičevićem in predsednikom izvršnega sveta Milom Đukanovićem. Izход iz sedanjega položaja bi lahko poiskali v vzpostavitvi novega razvojnega ciklusa, sanaciji gospodarskega in bančnega sistema ter vzpostavitvi realnih pogojev za dotok tujega kapitala, seveda pa bi bilo treba hkrati spremeniti celotno obnašanje gospodarskih in drugih subjektov, to pa pomeni, da bi bilo treba predvsem omejiti javno porabo.

Nova srbska vlada nastopila z gesli o ogroženosti Srbov

V nastopnem govoru je mandatar dr. Dragutin Zelenović razkrinkaval srbske sovražnike v Jugoslaviji in na tujem — Vojna napoved korupciji

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEograd, 11. februarja — Ali so trditve, da Srbiji grozi nevarnost, zgolj iz trte zvite ali pa je ta jugoslovanska zvezna enota res žrtev zarote? Na to vprašanje je v svojem današnjem govoru na seji srbske skupščine, ki je bila posvečena konstituiranju nove republiške vlade, odgovoril dr. Dragutin Zelenović. Kot je dejal, je »naša republika izpostavljena številnim zunanjim in notranjim pritiskom sovističnih in separatističnih, profasističnih in genocidno usmerjenih sil«. Skupščina je tudi izvolila novo vlado, ki je že priselaga.

Mandatar za sestavo nove srbske vlade je med drugim izjavil, da v Jugoslaviji in v tujini namerjajo za to veliko denarja, cilj pa je »Srbijo in vse, kar je srbskega, predstaviti v slabi luči oziroma kot balkansko in boljševistično, in ustvariti vtis, da s Srbijo in Srbi ni mogoče živeti v skupni državi«. Po Zelenoviću priseneča vztrajnost protisrbske propagande, ki seje sovrato v širi laži, znane še iz časov pred nastankom Jugoslavije. Kot je navedel, si bo prizadeval zlasti za uresničitev stališč komisije za gospodarsko reformo pri srbskem predsedstvu, ki se nanasja na boj proti posebnim privilegijem in korupciji. Pričakovati je torej, da bo nova oblast napovedala pravo vojno tem in podobnim pojavom. Poslanci so podprli ta predlog in zahtevali, da je treba ustanoviti tudi finančno inspekcijo, ki naj bi preprečila priravnano prilaganje družbenega premoženja.

● **Srbska skupščina je danes tudi izvolila novo vlado, ki jo je predlagal dr. Zelenović. V njej je večina novih ljudi — izjema so le demino Jovan Zebić, dosednji sekretar za finance in kandidat za finančnega ministra, Radmilo Bogdanović, notranji minister in še nekateri. Prvemu so tudi v zvezi z Brankom Mikiševićem, ki naj bi postal srbski zunanji minister in prevzel to funkcijo od dr. Aleksandra Prjke. Zahtevali so dodatne podatke o njem, kajti slišati je, da je za časa Bišedičeve vlade predstavljal Hrvaško, ki je zastopal Jugoslavijo v UNESCO.**

Namesto razbremenitve še več bremen

Glavni odbor liberalne stranke kritično o novi slovenski davčni zakonodaji

LJUBLJANA, 11. februarja — Od decembra sprejetega svežnja davčnih zakonov smo pričakovali razbremenitev gospodarstva, pokazalo pa se je, da je zdaj še bolj obremenjeno. Vlada je veliko sredstev namenila reševanju velikih podjetij, za drobno gospodarstvo pa ni bilo nobenih namenskih sredstev.

To je del stališča liberalne stranke do davčne zakonodaje; danes ga je oblikoval glavni odbor te stranke, poleg tega pa je na tiskovni konferenci predstavil še svoja stališča o osnutku zakonov o privatizaciji in denacionalizaciji in o monetarnem sistemu.

Menili so, da je zakon o davkih dober sam v osnovi, v izvedbeni fazi pa ni dosegel tiste ga, kar smo od njega pričakovali. Med ljudmi čutimo razočaranje in nezadovoljstvo pa tudi kritike letijo na poslance v parlamentu, so dejali liberalci. Takšna davčna politika obrtnikov in podjetnikov ne stimulira; svoja podjetja bodo zaprli, prišlo bo do še večje brezposelnosti. Obremenitve neta plaš so v povprečju za 12 odstotkov večje kot lani. Trinajstkrat večje kot lani so akontacije obrtnikov, plačevanje obveznosti vnaprej pa za drobno gospodarstvo ni sprejemljivo. Kot pa je znano, se liberalna stranka zavzema za zmanjšanje prispevkov na evropsko ravni.

Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obrt, temveč naj se znižajo za vse gospodarstvo. Davke je namreč lahko pobirali, smotrno jih investirati pa precej težje.

O osnutkih zakona o privatizaciji in denacionalizaciji pa tole: liberalci pravijo, da so bili prva stranka, ki je izjavila, da je treba nikogaršnje lastnino razdeliti, in sicer najprej lastnikom, nato upnikom (državi, bankam ...), nato kooperantom, ki so s svojim delom pomagali izgrajevati, preostanek pa zaposlenim. Opozorili so na to, da so bili davčni zakonji sprejeti pod grožnjo odvzema nekaterih ministrov, pa tudi, da ne želijo, naj bi bile obremenitve manjše samo za obr

Po prevzemu pristojnosti za tretjino manjši stroški

Slovenski finančni minister napoveduje za štiri do pet milijard dinarjev nižje stroške – Vlada razvojnaja in ekonomska politika

LJUBLJANA, 11. februarja – Slovenija bo prihranila okoli 30 odstotkov dozdajšnjih plačil v federacijo oziroma štiri do pet milijard dinarjev s tem, ko bo sama prevzela in financirala določene postavke, ki so bile še lani financirane prek zveznega proračuna, je na današnji novinarski konferenci povedal republiški minister za finance dr. Marko Kranjec.

V osnutku slovenskega proračuna je namenjenih okoli 12 milijard dinarjev za dejavnosti, za katere smo v naši republiki še lani združevali denar v zveznem proračunu. Te vključujejo denar za pokrivanje tečajnih razlik in obresti, carinsko službo in devizno inšpekcijo, redno usposabljanje vojske, določene naloge, prenehanje iz zveznega sekretariata za notranje zadeve, pa denar za sanacijo bank, povračilo carin in drugih uvoznih davkov, regrese za intervencijo v kmetijstvu, obveznosti za določene pokojnine, denar za spodbujanje tehnološkega razvoja itn. Kot je dejal dr. Kranjec, naj bi denimo financiranje vojske v naši republiki stalo 2,6 milijarde dinarjev, poleg tega pa bomo namenili še 2,9 milijarde dinarjev za finančne minimalnih funkcij armade na zvezni ravni. Tako naj bi prihranili okoli 50 odstotkov dosežanih vojaških izdatkov.

V republiškem proračunu naj bi subvencije in intervencije v gospodarstvu znašale devet milijard dinarjev, za pokritje izgub v javnih podjetjih naj bi namenili 3,9 milijarde dinarjev, za zdravstvo skupaj s prioritizirani 10,7 milijarde dinarjev, za zaposlovanje (večinoma gre za prioritete) 3,3 milijarde dinarjev, za naložbe v gospodarstvu osem milijard dinarjev, za sredstva za delo državnih organov 6,8 milijarde dinarjev, od tega za organe za notranje zadeve 2,2 milijarde dinarjev.

Zaradi odpovedi nižje cene

HERCEGOVI, 11. februarja (Tanjug) – Na začetku februarja so imeli v tujkih hotelskih rekordih obisk, zdaj pa agencije na veliko odpovedujejo že sklenjene aranžmaje. Začeli so tuji. Tako so v Inštitutu v Igalo odpovedali trije ameriški programi, odpoved pa je prišla tudi za nekaj skupnih izletov. Tuji partnerji svoje odločitve opravičujejo z vojno v Perzijskem zalivu in krizo v Jugoslaviji.

V hotelih so že znižali cene, ki bodo do konca marca nižje za 10 odstotkov. Poln penzion v hotelih B kategorije je zdaj 270, v hotelih A kategorije (na primer v Plazi) pa 350 dinarjev.

Nova sindikalna zveza zahteva referendum o privatizaciji

V vodstvu Konfederacije sindikatov 90 se bojuje, da bi delavci ostali praznih rok – Delnice naj bodo brez popustov

KRANJ, 11. februarja – O zakonu o privatizaciji naj bi se pred sprejetjem v republiški skupščini izrekli državljani Slovenije na referendumu. Takšno zahtevo, ki so jo sprejeli na ustanovni seji Konfederacije sindikatov 91 – Kranj, v vodstvu te ne-e sindikalne zveze utemeljujejo z velikim vplivom omenjenega zakona na materialni in socialni položaj delavcev in s tem velikega dela prebivalstva ter z nesprejemljivimi temeljnimi usmeritvami osnutka zakona.

V vodstvu sindikalne konfederacije se predvsem bojuje, da bi delavci, ki so s svojim delom ustvarjali obstoječe družbeno premoženje, ob privatizaciji ostali praznih rok. Zato menijo, da bi morali, tako kot razlašeni lastniki za svoje nekdajne premoženje, dobiti odškodnino tudi delavci, ki so premoženje ustvarili.

Sklad za razvoj bo s kupnino za prodano družbeno podjetje in s prodajo delnic sedanjih družbenih podjetij pridobil veliko denarja, s katerim bo v obliki obveznic izplačala odškodnino nekdajnim lastnikom razlaščenega premoženja. V sindikatu pravijo, da ni nobenega razloga, da iz teh sredstev ne bi na enak način plačali odškodnine delavcem. Ne vztrajajo pa za vsako ceno pri zahtevi, da mora biti delavcem povrnjena celotna vrednost na novo ustvarjenega premoženja. Zahtevajo pa vsaj delež v taki višini, kakršna je sedaj predvidena za popust pri nakupu delnic.

Ob tem opozarjajo, da noben še tako veliki popust pri delnicah ne more nadomestiti sistema odškodnin delavcem v obliki obveznic. Mnogi pa celo večji deležev namreč nikoli ne bi prišla do omembe vrednega paketa delnic, čeprav bi sicer naceloma imeli na osnovi svojega minulega dela pravico do ugodnosti ob privatizaciji. Zato predlagajo, naj delnice prodajajo v načelu brez popustov, delavcem pa naj bi sklad za razvoj dal obveznice za določen delež privatiziranega družbenega premoženja.

Nominalna vrednost obveznic, ki pripadajo vsakemu delavcu, bi morala biti odvisna od njegovega prispevka pri ustvarjanju družbenega premoženja. Pri tem naj bi kot merilo upoštevali delovno dobo, saj je ugotovljeno, da pri preračunavanju osebnih dohodkov za nazaj preveč zapleteno.

V Konfederaciji sindikatov 90 opozarjajo tudi na to, da osnutek zakona o privatizaciji, ki pomeni spremembo lastniške, organizacijske in upravljalne strukture v gospodarstvu, ne vključuje

narjev. Pri tem gre za v zneskih realne padce, v višini od pet do sedem odstotkov, je povedal dr. Kranjec.

Na konferenci je minister za družbeno planiranje Igor Umek predstavil zasnovane vloge razvoja in ekonomske politike, ki naj bi vključevala zmanjševanje javne porabe in trdno denarno politiko. Poudaril je, da je priliv tujeja kapitala bistvenega pomena za izhod iz krize, pogoj za njegov prihod pa je politična stabilnost. Vlada prioriteta bo oblikovanje trga kapitala, v zvezi z njim pa pripravljajo zakonodajo s področja denacionalizacije, lastninstva, sanacije bančnega sistema in monetarnega sistema. Krčenje javne porabe vključuje preobrazbo družbenih dejavnosti, sestavni del razvoja

politike je prestrukturiranje gospodarstva, ki vsebuje stimuliranje izvoza.

Strateške usmeritve so izvoz na zahodne trge, osvajanje vzhodnoevropskih trgov in zadržanje trgov v Jugoslaviji. Kot je dejal Umek, ne bodo priznavali prednostnih panog, ekonomska politika bo usmerjena v pospeševanje posameznih lastnosti podjetij, tako da bi se povečala konkurenčna sposobnost slovenskega gospodarstva. Razvojna politika bo vključevala razvoj malih in srednjih podjetij, racionalno porabo energije, ustvarjanje novih delovnih mest in razvoj demografsko ogroženih območij pa preobrazbo infrastrukturnih dejavnosti s pomočjo tujih vlaganj. Minister Umek je tudi povedal, da so pripravili tri scenarije za letošnje leto, od katerih prvi predvideva pet, drugi pa dvoodstotno znižanje družbenega proizvoda, tretjemu, inflacijskemu, pa so se že vnaprej odrekli.

MIHA JENKO

Zaviranje na poti v kaos

Pred nadaljevanjem pogovorov zvezne vlade z republiškimi – Dvanajst pogojev – Konvertibilnost dinarja, proračun ter enoten in odprt trg

BEOGRAD, 11. februarja (Tanjug) – Predsednik zvezne vlade Ante Marković se bo jutri znova sestel z republiškim predsednikom vlad in predsednikom vojskodske vlade, s katerimi se bo pogovarjal o preostalih odprtih vprašanjih v zvezi z najnujnejšimi delovanjem federacije v prehodnem obdobju. Jutri bodo torej nadaljevali pogovore, ki so se začeli že minulo sredo.

Od enajstih pogojev, ki jih je predlagal ZIS – s temi naj bi zagotovili nadaljevanje reform in delovanje države do dogovora o njeni prihodnji ureditvi – so med nedavnimi obiski predsednika ZIS po republikah dosegli soglasje v zvezi z osmimi pogoji. Na predlog večine republiške vlade so najnujnejše delovanje razširili na 12 funkcij – dodali so še problematiko prihodnjega razvoja majh razviti.

Prihodnjih dneh bo treba uskladiti vse vprašanja v zvezi s proračunom in njegovim alimentiranjem, sanacijo bank, socialnimi programi in razvojem majh razviti območij. Na sestanku, ki so se ga prejšnji teden udeležili tudi predstavniki prihodnjih resorsov iz posameznih republik in pokrajin, pred sestankom so imeli nekaj strokovnih razprav – so tako storili veliki korak naprej. Ante Marković je na nedavni seji predsedstva SFRJ dejal, da so se stališča pre-

cej zblížila v zvezi z vsemi odprtimi vprašanji, razen v zvezi s proračunom.

Kar zadeva proračun, je seveda jasno, da je treba zagotoviti redno plačevanje vseh spornih obveznosti (v zveznem izvršnem svetu menijo, da bi se moralo to začeti že danes), pa tudi nadomestila vseh zaostalih obveznosti za določeno obdobje. Zato so predstavniki republik zaprosili za prekinitev seje. V tem času naj bi se predsedniki vlad posvetovali s predstavniki svoje republike, nato pa naj bi se znova sestali s predstavniki federacije.

Jutri se bodo torej nadaljevali pogovori, ki naj bi trajali, vse dokler ne bodo ponovno proučili vseh spornih vprašanj in na koncu tudi sklenili ustreznega dogovora. Če jim to ne bo uspelo, bodo sestavi seznan najnujnejših dvanajstih funkcij države v prehodnem obdobju. Zvezni izvršni svet naj bi pripravil dokument, ki ga bodo potem sprejele republiške skupščine in skupščine SFRJ.

Gre za konvertibilnost dinarja kot enotne jugoslovanske valute, denarno politiko in vlogo Narodne banke Jugoslavije, s katero skupaj z drugimi ukrepi ekonomske politike zagotavljamo konvertibilnost, devizne rezerve, ki zagotavljajo zunanjo likvidnost države in konvertibilnost domače valute, nemoten potek plačilnega prometa v državi in tujini, pogoje za delovanje enotnega in odprtega trga (kapitala, blaga in delovne sile) in pravno varnost za sprejemanje poslovnih odločitev.

Sam sodijo še upoštevanje sedanjih zasnov oblikovanja sredstev za financiranje funkcij federacije.

Boj med zavarovalnicama

BEOGRAD, 11. februarja (Tanjug) – Zavarovalna družba Dunav se je odpovedala področju obveznega avtomobilskega zavarovanja. Ko zavarovalna družba Kopaonik ni zvisala cen zavarovanja, so tudi v Dunavu sklenili opustiti področje za 39,5 odstotka. Še več, sedanje cene zavarovanja avtomobilov v Dunavu so v primerjavi z predvidenim zvišanjem nižje kar za 44 odstotkov. Ko so to izvedli v Kopaoniku, tudi niso čakali krizem rok in so svoje cene znižali za dodatnih 3,4 odstotka, tako da so se na tem področju izenačili s svojo veliko konkurenco.

JAVNO VPRAŠANJE VLADI

Ali je uvoz knjig prioriteten?

LDS je zgrožena, druga ne moremo reči. Zakonodajni sokli s področja kulture, s katerimi nas zadnje čase zalagala slovenska vlada, ne jenjajo in ne jenjajo. Najprej zakon o dohodnini, s katerim se je slovenska kultura izkazala v področju položaja v primeri z obrtniki, potem zloglasni zakon o zveznih prometnih davkih, s katerim je slovenska vlada v nasprotju z vrsto podpisanih mednarodnih konvencij obdavčala knjige in periodiko s 3 do 20 odstotki davka. A to očitno še ni zadnji udarec presegla vse dosedanje. Ljubljanska banka d.d. je (seveda po nalogo ali vsaj s soglasjem vlade) 7. februarja razposlala vsem slovenskim uvoznikom knjig in periodike okrožnico, ki gre v uvozu pisne, tiskane, ali celo večje delovne dobo, saj je ugotovljeno, da pri preračunavanju osebnih dohodkov za nazaj preveč zapleteno.

V Konfederaciji sindikatov 90 opozarjajo tudi na to, da osnutek zakona o privatizaciji, ki pomeni spremembo lastniške, organizacijske in upravljalne strukture v gospodarstvu, ne vključuje

odstotek se s sklepom generalnega direktorja banke spreminja glede na morebitne možnosti nakupa na deviznem trgu.

Vse to morda zveni dolgočasno in celo nerazumljivo. Gre preprosto za to, da se je uvoz tujih knjig in periodike znašel pod popolnim vprašanjem. Zato ni nič najnujnejše presenetljivo, da se je že danes (11. 2.) sestala sekcija za tisk pri Gospodarski zbornici Slovenije in napisala pismo LB d.d. v pismu med drugim piše: »Ker so bili v preteklih letih strokovna in znanstvena knjiga ter periodika in plačila avtorskih pravic v tujino avtorskih pravic prvotno (po sprejetih mednarodnih konvencijah), nas zani-ma, ali je v teh 30 odstotkih deviznega priliva (o katerih govorite v 2. čl., vašega dopisa), zajeta tudi ta literatura in plačila avtorskih pravic.«

In za to gre pri vsej zadevi. Ali je omenjenih 30 odstotkov namreč namenjen uvozu topov, tankov in brzo-strelk ali pa bo v prvi prioritati odtuji tudi uvoz tujih pameti. Iz bančnega dopisa ni namreč prav nič jasno. Če bi Cankarjeva založba, Mladinska knjiga, Državna založba Slovenije, Delo in vsi drugi uvozniki tujeja tiska ostali zurni je prioritete, bi to pomenilo nepopravljivo katastrofo za razvoj slovenske znanosti in kulture. Vsi se že dobro spominjamo

Diplomati z ženami na obisku v Sloveniji

LJUBLJANA, 11. februarja – Pozno zvečer se je iztekel dvodnevni obisk članic Mednarodnega ženskega združenja (International Women's Association) iz Beograda in članov diplomatskega zbora v Jugoslaviji v Sloveniji. Včerajšnji dan so gostje preželi na Plju, kjer so si med drugim ogledali pokrajinski muzej, kurentovanje pa tudi tujsko vinsko klet. Zvečer so gostje prišli v Zdravilišče Rogaska Slatina, kjer so potem prenočili. Danes dopoldne so si ogledali Steklarno Rogaska Slatina, sledil je ogled celjskih Zlatarn, na poti v Ljubljano pa so se za kratek čas ustavili na Trojanah, kjer so jim postregli s krofi. V slovenski prestolnici so si ogledali Cankarjev dom in se spoznali z njegovo dejavnostjo. Sprejela sta jih tudi Milan Kučan, predsednik predsedstva Republike Slovenije, in ljubljanski župan Jože Stregar. (J. T., Foto: Janec Zrnc)

Sirijec in Tima ustanovljata mešano banko

Mariborčani naj bi prispevali petino denarja, okrog milijon dolarjev – Programov dovolj

MARIBOR, 11. februarja – Če bo šlo vse po načrtih, bo Maribor do polietja dobil novo mešano banko, delniško družbo. Predvidena mednarodna finančna organizacija želi prerasti v posrednika pri pretoku kapitala z Vzhoda na Zahod. Poleg tujeja partnerja bo petino ustanovnega kapitala prispevala mariborska delniška družba Tima. Njen direktor Stane Gavez je danes povedal, da bo banka imela naložbo v novo banko siala milijon dolarjev, na drugi strani pa naj bi za kar štiri petine ustanovitvenega deleža skrbel na Madžarskem živeči Sirijec Mohamed Hamani.

Sirijcemu finančnemu poslovanju, ki je že solastnik vsaj štirih denarnih organizacij po svetu, se zdi naložba v mešano banko v Mariboru zanimiva, vama in tržno perspektivo. Gavez zagotavlja, da v sistemu Time že imajo programe, ki bi lahko takoj začeli plemeniti vložen kapital v novi banki, hkrati pa bodo skrbeli za prenos kapitala še v druge države. Gre tudi za drzno idejo, kako spraviti tuji kapital, o katerem povsod pravijo, da ga je na pretek, v mesto ob Dravi. B. V.

Rabeljski rudarji še vedno vztrajajo globoko pod zemljo

Petinpetdeset rudarjev je 500 metrov pod površjem – Težave z zdravjem – Uprava rudarjev ne ločuje med seboj

TRBIŽ, 11. februarja – Na sedemnajstem obzoru v globini 500 metrov pod površjem italijanskega rudnika svine in cinka Rabelj še vedno vztraja 55 rudarjev pri svojem protestu proti nanejanju odločitvi dežele Furlanije-Juljske krajine, da rudnik 30. junija leti zapro. Med njimi je še 29 rudarjev iz Loga pod Mangrto in iz Boveca. Dva od naših so morali zaradi težav z zdravjem že prepeljati na površje.

Kaj se dogaja v rudniku, nam je danes pripovedoval član upravnega rudniškega odbora Giovanni Tributh. Stavajoči v bistvu protestirajo, v imenu vsega 140-članskega rudniškega kolektiva. Ta je sicer v celoti na delovnih mestih, vendar je delo v pisarnah rudnika usmerjeno izključno v reševanje sedanje problematike rudnika, predvsem pa stiske tistih, ki so že 6 dni pod zemljo. Stavka tam poteka v nemogočih razmerah, pri temperaturi 8 stopinj Celzija in pri 98-odstotni vlažnosti zraka.

Stavkajoči jami imajo sicer zagotovljeno hrano, odeje, s katerimi se ščitijo pred mrazom, pa na površju spori sušijo. Rudarji izgubljajo občutek za čas, pojavljajo pa se tudi zdravstvene težave. Kljub temu naj bi stavko nadaljevali, dokler ne bodo dobili od dežele in družbe ENI, ki upravlja z rudnikom, zagotovila,

da bodo lahko rudarjenje nadaljevali vse dotlej, dokler jim ne bodo v Rabelju zagotovili nadomestnih delovnih mest. Ta so namreč ključ problema.

Giovanni Tributh je povedal, da je odločitev, da rudnik zapro, prišla kot strela z jasnega. Če bi do zaprtja prišlo letos, bi s tem tudi smrti udarec. Tudi mestu Rabelju s 600 prebivalci. Poleg tega prisilni odpust in nadomeščila osebnih dohodkov, ki bi po zaprtju rudarjem pripadala, za gorski kraj, kakršen je Rabelj, sploh niso ustreza rešitev. Katja Roš

Kaj bo torej pri nas mogoče razumeti pod pojmom denacionalizacija? Kot določa že prvi člen, bo to vračanje premoženja, ki je bilo pridrževano s predpisi o agrarni reformi, nacionalizaciji in zaplenbah ter z drugimi zakonodajnimi predpisi, ki jih zakon razume kot neodplačano pridržanje. Zakonodajalec šteje med prvo, revolucionarno kategorijo kar 25 nacionalizacijskih predpisov. Združuje razlašene lastnikov je sicer predlagalo razširitve omenjenega 4. člena tudi na tiste razlašence, ki so dobili minimalno odškodnino, in

To, kar se zdi posebej pomembno, je, da uprava rudnika med zaposlenimi v ničemer ne ločuje slovenskih od italijanskih rudarjev. Zavzema se za pravice vseh, pri čemer poudarjajo, da bi nova delovna mesta v Rabelju odpirala tudi za delavce z naše strani. Na vprašanje, ali ne bi tudi zapiranje rudnika, če bi do tega letos prišlo, za nekaj let zadržalo zaposlitev večjemu številu ljudi, je Giovanni Tributh povedal, da o tem niso razmišljali, da bi o tem očitno želela ni razmišljali. Več naj bi zvedeli v sredo, 13. februarja, ko se bo do v Rabelju sestali predstavniki deželne uprave, sindikatov in družbe ENI. KATJA ROŠ

Cadillaci tudi pri nas

SARAJEVO, 11. februarja (Tanjug) – Jugoslovani bodo odsele laže prišli do avtomobilov, izdelanih v ameriški družbi General Motors. Družba Americar, ki sta jo ustanovila Jugoslavav Korean in sarajevska holandska družba Bosna auto, je postala licenčni zastopnik General Motorsa za Jugoslavijo. Domačin kupcem je v novem prodajnem salonu v Sarajevu ponudila čevrolet, pontiac, buicke, oldsmobile in Cadillac. Prodaja bo potekala prek sarajevske Kreditne banke d.d. Na predstavitev proizvodnega programa General Motorsa v centru Skenderija je prišla množica Sarajevčanov in slišati je bilo, da so nekateri že danes kupili prve avtomobile.

Izvršni odbor LDS

Bo naftno gospodarstvo delovalo po starem kopitu?

Minister za trg in cene Maks Basti je za eno samo javno podjetje, minister za energetiko Miha Tomšič pa za konkurenco – Sporno skladišče

LJUBLJANA, KOPER, 11. februarja – Vse kaže, da bomo o reorganizaciji naftnega gospodarstva v Sloveniji še veliko pisali. V Petrolu in Istrabenzu namreč močno odmeva zamisel, ki so jo oblikovali v republiškem sekretariatu za tržišče in splošno gospodarstvo, in sicer da bi za oskrbo z naftnimi derivati v Sloveniji ustanovili javno podjetje. V njem naj bi bili petrol in Istrabenzu tudi lastniki rafinerija ter gostinski del Petrola, ki seveda z distribucijo naftnih derivatov nima nič skupnega.

Zadeva sicer ne bi vzbudila večje pozornosti, če ne bi zamešal o javnem naftnem podjetju. Petrol krožila v vladnih krogih že v obliki predloga zakona z datumom 10. januarja 1991, čeprav o osnutku v slovenski skupščini ni bilo še duha ne sluha. Zadeva tudi ne bi vzbudila večje pozornosti, če ne bi pobuda za omorom, njeni zakon, kot se sliši, prišla iz Petrolovih vrst, sekretariat za trg pa naj bi jo izpeljali kot izgovor republiškem sekretariatu za energetiko, kjer se ne ogreva za takšno javno podjetje. Nenazadnje se vidi, da so tudi v Petrolu različni pogledi glede bodoče organiziranosti naftne oskrbe v Sloveniji. Še pred enim tednom je generalni direktor Petrola Franc Premk namreč nakazal, da se Petrolu ogreva za ustanovitve javnega podjetja, prej za mešano, saj bi tako v naftno gospodarstvo lažje privabili domači zasebni in tuji kapital. Poleg tega meni, da trgovina ne more biti javno podjetje, saj bi tako zatrl vso konkurenco pri oskrbi z gorivom, dopušča pa možnost, da država – podobno kot v razvith zahodnoevropskih državah – različno vpliva na naftno oskrbo, pri čemer pa ni nujno, da naftna podjetja, v celoti državi.

Brdko pri vsem tem pa je, vsaj tako menita direktorja obeh slovenskih naftnih oskrbovalcev Petrola in Istrabenzu, da skuša nekdo v vladi z združitvijo vsega

naftnega gospodarstva pod državno streho narediti korak nazaj k staremu sodu Petrol, ki je z ločitvijo Petrola in Istrabenzu razpadel komaj pred letom dni. In to zato, ker se je kmalu izkazalo, da je bil sozdel Petrol izsiljevala na politična odločitev, ki ni dala pričakovanih gospodarskih rezultatov. Tudi hrvaške izkušnje glede tega bi nam morale biti v poduk. Pred meseci so se na Hrvaškem odločili, da podražijo vse svoje naftno gospodarstvo. Zdaj pa že spoznavajo, da trgovina nima kaj delati v javnem podjetju, zato jo iz njega že izločajo. V javnem podjetju so ostali samo črpanje nafte in rafiniranje.

Našem koprskemu dopisniku Dušanu Grči je direktor Istrabenzu Janko Kosmina povedal: »Zamisel o novem javnem podjetju temelji na podobnih utemeljitvah, kot so bile tiste izpred nekaj let o sodu. Tako pri Petrolu kot sami smo morali kmalu ugotoviti, da sozidovska povezava nikomur ni kdo ve kako koristna. Monopolni sistem, ki bi se oblikoval z ustanovitvijo javnega podjetja, po mojem ni v interesu porabnikov. V vladi nekateri tudi niso preveč naklonjeni našim povezavam s tujimi partnerji, a mislim, da to ne bi smelo biti problematično. Država bo morala v samostojni Sloveniji tako in tako zagotavljati devize za nakup nafte in derivatov. Za to pa ni potrebno oblikovanje velikega javnega podjetja. V nekaterih vrstih modela, če ne pa v trgovini, kar slutim, da je v ozadiju vsega skrb za naftno skladišče v Sermirnu pri Kopru, s katerim naj ne bi gosposdaril sam Istrabenz, pri nas skupaj s Petrolom pripravljamo tudi predlog, da bi Sermirnu postalo mešano podjetje v naši, Petrolovi lasti in v lasti države.«

Naftno skladišče v Sermirnu bo, kot zdaj kaže, tudi jabolko nesoglasij med Petrolom in Istrabenzom, v to pa se utegne vplesti tudi delo, ki ga imajo na sebi, da se pred združitvijo Petrola in Istrabenzu, Petrolova lasti.

Kot pravijo v Petrolu, je Istrabenz pogojeval vsaj vstop v sozid s tem, da mu odstopijo Sermirnu. Toda kot pravijo v Istrabenzu, so v zamenjo za Sermirnu Petrolu morali prepustiti del slovenskega trga, zlasti oskrbo nekaterih velikih gospodarskih podjetij z gorivom. Zato, pravijo, si zdaj ne pustijo odvesti Sermirna, medtem ko jih Petrol toži, naj mu vrnejo 16 milijonov DEM, za kolikor so bili po njihovih oskodovalni zaradi (prstovoljnega) odstopa Sermirna. Znano stališče republiškega sekretariata za energetiko, v katerega sicer ta vprašanja sodijo, pa je, da so naftne zaloge v interesu države, in da bo zato ta morala tudi posegati v oblikovanje in delitev tegeti.

OGOLIKŠINE, v katerih je nastal omejen zakon o javnem podjetju Petrol, so torej silno čudne. Kot smo lahko izvedeli, v slovenski vladi se niso obravnavali omenjenega dokumenta in zato vlada tudi še nima svoje-ga stališča do morebitne reorganizacije slovenskega naftnega gospodarstva. Ve pa se, da minister za energetiko Tomšič zagotavlja uvedbo konkurenice tudi pri preostali oskrbi, medtem ko minister za trg in cene Maks Basti v navezi z nekaterimi posamezniki iz vodstva Petrola (pri tem omenjajo predvsem pomočnika generalnega direktorja dr. Antona Ocirkarja) sili v javno podjetje in noče nič slišati o tem, da bi pri nas gradili črpalke tudi Avstrijci, Italijani ali kdo drug. Kot kaže, je za nekatere bolj pomembno, kateri posamezniki premoženje države oziroma v enem od (večdo pristojnih) resorsov republiške vlade.

Visoko obdavčevanje vikendov ne bi imelo pravega učinka

V Piranu ugotavljajo, da bi se lastniki počitniških stanovanj lahko povsem legalno izognili plačilu davka

PIRAN, 11. februarja – Če so lani lastniki vikenda s 25 kvadratnimi metri v piranski občini plačali 45,60 dinarja davkov, naj bi jim v tem letu odmerili 475 dinarjev. Za vikend z 79 kvadratnimi metri so lastniki lani odšteli 822 dinarjev, letos pa bi po predložitvi morali za isti vikend odšteti 6.162 dinarjev. In če so lani v piranski občini, kjer imajo registriranih kar 645 vikendov, od tega sto večjih od 100 kvadratnih metrov, z davki zanje dobili 189 tisoč dinarjev, naj bi v tem letu po novem dobili 1,16 milijona dinarjev.

V piranski občini sploh niso pretiravali s predlogom za obdavčitev vikendov, saj so zanje predvideli skoraj najnižje možne davčne stopnje, ki pa so seveda v skladu z republiškim dogovorom o usklajevanju davčnih stopenj, saj ta predvidevajo samo najnižje možne stopnje in občin ne omejuje. Tako naj bi za najmanjše vikende v piranski občini plačevali le en odstotek od osnove (vrednosti stanovanja) na leto.

Ko so te podatke obravnavali piranski odborniki, so delegati iz vrst Liberalno demokratske stranke predlagali, da bi občina predpisala bistveno večje davke za vikende, predvsem zato, da bi nekoliko omejili preveliko zanimanje za gradnjo in kupovanje počitniških hišic v tej občini. Kasneje pa so ta predlog uma-

knili, saj so kmalu spoznali, da bi se lastniki počitniških stanovanj in hišic kar kmalu po svoje prilagodili previsoki obdavčitvi. Ze zdaj ocenjujejo, da imajo v občini več kot 200 vikendov, ki niso prijavljeni kot vikendi, ampak stanovanja, v katerih kdo stalno živi.

Zakon o prijavi in odjavi bivašišča namreč omogoča popolno zmedo na tem področju, tako da je lahko obdavčevanje vikendov popolnoma neuporabno, saj ne more nihče nikomur prepričati, da se ne bi za stalno prijavili v svojem vikendu in se na ta način izognili davku. Ne pomaga niti kriterij delovnega mesta. Prav nič protizakonitega ni, če kdo dela v Mariboru, na primer, stalno prebivašče pa ima v Piranu. Zato so v piranski občini ostali pri sorazmerno nizkih davčnih stopnjah za vikende in bodo republiški skupščini raje predlagali povsem drugačen sistem obdavčitve počitniških hišic. Zgledovali naj bi se po tistih državah, kjer dajanje ne zanimajo »vikende«, pač pa, koliko stanovanj in hiš ima državljan.

Davek bodo plačevali tudi lastniki plovil, daljših od osem metrov. Za plovilo med osmimi in devetimi metri bo lastnik plačal letni pavšalni znesek 1.300 dinarjev, za vsake nadaljnji začetni meter dolžine pa še 500 dinarjev. Za vsako leto starost plovila bodo pavšalni znesek znižali za 5 odstotkov, za plovila, ki imajo več kot 15 let, pa davka ne bo. Seveda so za ta pavšalni znesek predvideli ustrezno valorizacijo z rastjo povprečnih osebnih dohodkov. BORIS SULIGOJ

Zaposleni brez plač

SARAJEVO, 11. februarja (Tanjug) – Zajamčeni osebni dohodki v Bosni in Hercegovini bo po sporočilu republiškega zavoda za statistiko v obdobju od januarja do marca 2870 dinarjev, kar je 70 odstotkov povprečnega OD v BiH v času od oktobra do decembra lani. Na današnji tiskovni konferenci so sporočili, da od približno milijona zaposlenih delavcev v BiH novembra lani, ne več kot 77.000 tisoč sploh ni dobilo plač, decembra pa se je njihovo število povzpelo celo na 140 tisoč. Domnevajo, da se bo enaka tendenca nadaljevala tudi v naslednjih treh mesecih. V. S.

TONJA SLOKAR

Vsake petek razkriva RESNICO

ROGAŠKA SLATINA, 11. februarja – Preoblikovanje Zdravilišča Rogaska Slatina v holding delniško družbo omogoča kolektivno tudi izjajo delnic. Te dni v Zdravilišču že vpisujejo delničarje, nominalna vrednost delnice pa bo 50 mark. Delnice Rogaske, ki jih bodo pričeli izdajati takoj po opravljenih formalnostih, bodo redne in prednostne.

DELNICARJE SO ŽE ZAČELI VPISOVATI – MOŽNA BO TUDI ZAMENJAVA OBVEZNICE ZA DELNICE

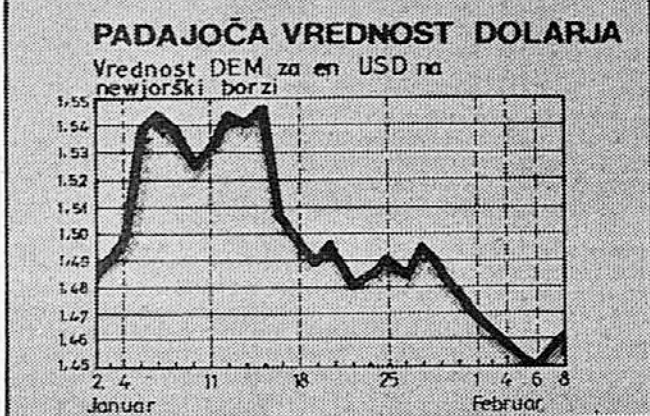
ROGAŠKA SLATINA, 11. februarja – Preoblikovanje Zdravilišča Rogaska Slatina v holding delniško družbo omogoča kolektivno tudi izjajo delnic. Te dni v Zdravilišču že vpisujejo delničarje, nominalna vrednost delnice pa bo 50 mark. Delnice Rogaske, ki jih bodo pričeli izdajati takoj po opravljenih formalnostih, bodo redne in prednost

DENARNI TRGI

Dolar na drsalnici

Po dveh zaporednih in usklajenih intervencijah zahodnih centralnih bank na denarnih trgih se je v petek dolar nekoliko okrepil, toda borzni posredniki so prepričani, da le začasno in da so tudi centralne banke posegele v dogajanje na trgu le zato, da bi preprečile prehitro padanje vrednosti ameriške valute. Le redki pa se dvomijo, da se postopna erozija dolarja v naslednjih tednih ne bi nadaljevala.

Recesija v ameriškem gospodarstvu bo, kot kaže, vsaj kaj več kot le kratka in blaga epizoda. Ko se pred desetimi dnevi v ameriškem ministrstvu za delo sporočili najnovejši podatki o rasti brezposelnosti — ta se je v decembru 6,1 odstotka januarja povečala na 6,2 odstotka, je Uprava za zvezne rezerve (ameriška centralna banka) potrebovala le petdeset minut, da je denarnim trgovcem sporočila novo ceno svojega denarja: primarno obrestno mero je s 6,5 odstotka spustila na 6,0 odstotka. Nadaljevanje poznano. Dolar je padel vse do srede prejšnjega tedna, ko se je ustavil tik pred najnižjo točko vseh časov v razmerju z nemško marko, nato pa ga je nekoliko dvignila že omenjena usklajena intervencija zahodnih bank.

Marka nadaljuje svoj vzpon. Nemško gospodarstvo utripa v ritmu, ki ni asinhron le z ameriškim, temveč tudi z ritmom, v katerem delujejo druge evropske gospodarstva. Naložbeni razkorak vzhodnega dela Nemčije dviguje ceno kapitala in ohranja visoko rast industrijske proizvodnje, ki ji partnerji v evropski denarni kači ne morejo več slediti. Že davno bi moralo priti do usklajevanja medvalutnih razmerij v evropskem monetarnem sistemu, vendar bi bilo praktično priznanje nemške gospodarske prevlade. S tem pa bi bili praktično položeni temelji kamni novega evropskega gospodarskega reda, česar seveda nemo narediti nobena zahodnoevropska vlada.

Zdi se, da lahko veter z nemških jader vzame le ameriška centralna banka s ponovnim dvigom osnovnih obrestnih mer. To je dolgoročno (karkoli se v sedanjem času izraz dolgoročno lahko pomeni) vsekakor treba pričakovati. Če drugače ne, bo na Upravo zveznih rezerv prisiljeno v naslednjih mesecih finančno ministrstvo. Vlada je za naslednje proračunsko leto te dni pripravila predlog proračuna, ki naj bi znašal 1450 milijard dolarjev oziroma najmanj 25 odstotkov ameriškega bruto nacionalnega dohodka. S tem se ameriška javna poraba vrača v predreaganovsko obdobje, vendar le na strani izdatkov. Viri njenega financiranja pa ostajajo sprito recesije sila negotovi in zato se zdi, da je le vprašanje časa, kdaj bodo ZDA posegle po svojem klasičnem orodju — visokih obrestnih merah — za privabljanje tujega kapitala.

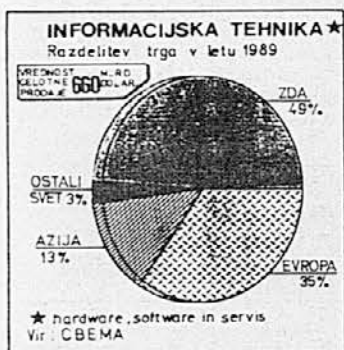
To se zanesljivo ne bo zgodilo do konca prejšnjega četrtletja. Toda če bi se izkazalo, da se je po 2-odstotnem padcu BNP v zadnjem četrtletju lani recesija v ZDA že umirila, potem bi naglo zviševanje obrestnih mer morali pričakovati že aprila, pred zasедanjem mednarodnih denarnih ustanov in pred rednim sestankom finančnih ministrov Skupine 7. Takrat bo namreč na tak ali drugačen način potrebno obnoviti (ali prenoviti) tako imenovani »sporazum iz Louvrea«, ki vodilnim gospodarskim silam nalaga usklajeno in umirjeno uravnavanje medvalutnih odnosov, in s tem lažje pogovore bodo Američani bržkone hoteli priti z boljšim pogajalskim izhodiščem, kar ga imajo danes.

Za velike dolžnike ameriških bank, torej tudi za Jugoslavijo, je trenutni položaj razmeroma ugoden, vsaj kar zadeva odplačevanje dolarskih dolgov, saj obrestne mere že dolgo niso bile tako nizke. Toda, kot rečeno, predah je najverjetneje le kratkotrajen in ga ne bo mogoče kaj prida izkoristiti. **ANDREJ POZNIČ**

IZ POSLOVNEGA SVETA

● **FRANCIJA NE BO POS-NEMALA NEMČIJE** — Francoski premier Rocard je izjavil, da bo gospodarska rast v Franciji v letu 1991 nekaj več kot 2 odstotka, zato ni nikakršne potrebe po dvigovanju obrestnih mer v državi, s čimer bi sledili ukrepi nemške Bundesbank; Rocard je ta nemški ukrep ostro napadel, rekoč, da so Nemci s tem naredili svetovnemu gospodarstvu medvedjo uslugo in da predvsem niso nikogar nič vprašali. »Toda mi bomo to preboleli«, je dejal in to podkrepil s podatkom, da je obse investicij v Franciji trenutno »zelo velik«.

● **JAPONCI MOČNO PO-VEČALI PLAČE** — Realna rast (inflacija je odšteta) plač delavcev na Japonskem je bila v letu 1990 kar 5,4 odstotka, najvišja v zadnjih devetih letih. V pov-

PERSPEKTIVE EVROPSKE INFORMATIKE — Za prodajalce informacijske tehnike postaja evropski trg čedalje bolj pomemben. Leto 1989 so na tem trgu prodali za 228 milijard dolarjev izdelkov informacijske tehnike, letos in v prihodnjih letih pa naj bi bila rast še naprej dvoštevna. Celotno večje po leto 1992 naj bi postala Evropa celo najbolj zvižen trg, ker se bo odprl tudi vzhodnoevropski trg in zmanjšale notranje trgovske ovire.

Za prodor na vzhodnoevropski trg se velike svetovne proizvajalke informacijske tehnike že temeljito pripravljajo. Predvidevajo, da bodo države vzhodne Evrope morale sorazmerno veliko denarja vložiti za razvoj telekomunikacijske infrastrukture, za posodobitev prometnih poti, za postavitve modernjšega bančnega poslovanja za razvoj računalniške podpore proizvodnje. Evropski proizvajalci imajo pri pripravi nekaj prednosti, vendar pa so s svojo vsiljivostjo štirje azijski tigri (Hongkong, Tajvan, Južna Koreja in Singapur) že naskočili na ta trg. Seveda pa bodo Evropejcem tudi tekmeči tudi Američani in Japonci, ki imajo na svetovnem informacijskem trgu že zdaj premoč, poleg tega pa bodo vzhodnoevropskim državam lahko ponudili tudi kapital, ki ga za skupne poslovne in politične namene ne bi mogli sami. **(J.P.)**

LESNA INDUSTRIJA V NEMČIJI IN PRI NAS

Optimizem žal ni nalezljiv

Nemški lesni industriji se, ne glede na zalivsko vojno, obeta visoka konjunktura. Računajo lahko tako na različne, predvsem pa vedno bolj številne segmente domačega premožnejšega prebivalstva kot seveda tudi na trg v »novih« nemških deželah. Pri nas so problemi lesne industrije enaki ali pa še večji kot lani, zato tudi konjunkturalni obetovi ni.

Na kakšne kupce torej računajo Nemci? Kot je za Handelsblatt povedal predsednik nemške zveze pohištvene industrije, Nemci prav zdaj računajo na generacijo, ki izhajajo iz visokorodnih nemških let. Ne zanemarjajo

Bo Ljubljana dobila vinsko akademijo?

Kot kaže, bo Ljubljana že julija letos dobila mednarodno šolo, za katero je julija lani dal pobudo Robert Tinclot, direktor mednarodnega združenja za trto in vino O. I. V. s sedežem v Parizu. Gre za mednarodno akademijo za senzorično analizo vina (tako naj bi se namreč ta institucija po zdajšnjem predlogu imenovala), organizirali pa bi jo vsako leto v času mednarodnega ocenjevanja vinskih vzorcev v Ljubljani, ki je že nekaj let pod pokroviteljstvom O. I. V. Ustanovitvi akademije naj bi bili ljubljanski in zagrebški Univerza, slovenska vlada, Biotehnična fakulteta, Kmetijski inštitut Slovenije, O. I. V., Gospodarsko razstavništvo iz Ljubljane in na splošno vsi, ki imajo danes, v letu delati povprečno 2052 ur, kar je precej nad načrtovanimi 1800 urami letno.

Program dela naj bi trajal deset dni po šest ur na dan, štivilo udeležencev naj bi bilo omejeno na 20 do 30, predavatelji naj bi prišli z vseh koncev sveta, izbirati pa naj bi jih pomagala tudi mednarodna institucija O. I. V. Služitelji bi spoznali osnove degustacije vina, vplive sort, pridelave, predelave grozdja, letniške, pridelka, shranjevanja in sestave grozdja na organske in neorganske lastnosti. O tem predlogu prav te dni odločajo na sestanku O. I. V. v Parizu.

I. B.

● TURIZEM V ŠKRIPCIH

Letalske družbe in sploh turistična podjetja so med prvimi žrtvami zalivske vojne. V preteklem tednu je Lufthansa-Service uvedla skrajšani delovni čas za 6.600 svojih delavcev. Največje nemško turistično podjetje TUI iz Hannoverja je sporočilo, da se je štivilo rezervacij po izbruhu vojne zmanjšalo za 50 odstotkov. Nizozemska letalska družba KLM pa je sporočila, da bo odpustila 2.800 delavcev.

dejavstva, da se število zaposlenih žena nenehno večja, s tem pa tudi družinski proračuni. Računajo npr. tudi na spremembe, ki jih bo pravi v tem obdobju povzročila podedovanje premoženja. Iztekajo se tudi številne pogodbe o življenjskem zavarovanju. Gradbeno dejavnost, eden od značilnih kazalcev razcveta lesne industrije, se naprej narašča. Narašča pa tudi število starih premožnih ljudi, ki so predvsem

● Stanje v slovenski pohištveni industriji seveda ni primerljivo z nemškimi. Kot je povedal predsednik strokovnega odbora slovenskih lesarjev Franc Bajt, sicer direktor LIP Bled, ostaja še naprej silno problematična likvidnost naših lesnih podjetij. Investicijske, gradbene dejavnosti so tako rekoč zamrznjene. Prodaja, se zlasti pa na področju prodajnega, pravi Bajt, postajata na jugoslovanski trg, na tega pa je bila vezana še zlasti slovenska stavbna lesna industrija — od 40 do 50 odstotkov — povsem nezanesljiva. Torej, na konjunkturo na jugoslovanskem trgu ni mogoče računati. Povsem druge probleme imajo seveda izvozniki. Ne samo zaradi neustreznih tečajnih politike, nezaupljivi postajajo tudi tuji partnerji, saj menda zdaj že pogosto zahtevajo posebne garancije za dobavo. Tujci so predvidni tudi pri sklepanju novih joint venture poslov. Vzrok je znan — politični riziko.

Sicer pa Bajt pravi, da bi bilo treba za začetek delati na vseh treh ravneh: tečajno politiko in na njeno vezane izvozne stimulacije; zmanjšati davke, saj so menda po nekaterih izračunih obremenitve lesnih podjetij po novi davčni zakonodaji tudi do 20 odstotkov višje. In kot tretje — pospešiti lastninske, zlasti pa do kapitalizacije. Slednje, tako Bajt, bi bilo mogoče izvesti z odkupom delnic, za katerega bi kazalo zainteresirati tako zaposlene kot tudi druge državljane, deloma pa tudi tuje investitorje.

kupci dragih izdelkov. Nasploh nemški izdelovalci pohištva menijo, da bo naraščajoča likvidnost gospodinjstev povpraševanje po dragem in ekskluzivnem pohištvu samo še povečala. To seveda ne pomeni, da zmanjšanja za srednje in nižje cenovne razrede pohištva ne bo. Se zlasti velike potrebe po njem imajo tako tisti vzhodni Nemci, ki so lani prišli v Zahodno Nem-

cijo, kot tudi drugi, ki so ostali doma. Kot je pokazal kölnski sejem, je med lesovi, ki so v zadnjih letih sodili v sam vrh, še najmanj zanimanja za hrast, medtem ko je mogoče še naprej računati na rastoče povpraševanje po češnjevem pohištvu. Po rustikalnih tolinah in tropskem lesu tako rekoč ni več povpraševanja. Zanimivost pa ostajajo iglavci, še zlasti smreka, med temnimi lesovi pa orh in bukev.

Moda dekorativnega pohištvenega blaga narekuje vijoličaste in rdeče odtenke, medtem ko je modrina letos nemoderna. Za visoke cenovne razrede, kjer je meja med obrtno in umetnostjo pogosto zabrisana, ostajajo materiali, kot so steklo, kamen in kovina, nepogrešljivi.

SILVA ČEH

Elektrika iz vetrnic

Nizozemska vlada je dala svojo privolitve za postavitev 3.000 vetrnic, ki naj bi proizvajale električno energijo. Teh 3.000 tridesetmetrskih kovinskih konstrukcij naj bi po trditvah ministrstva za varstvo okolja do konca tisočletja zagotovilo okrog tisoč megavattov elektrike. Na Nizozemskem imajo že okrog 300 vetrnic za proizvodnjo električne energije, njihovo delo pa financira država.

Postavljanje vetrnic za elektriko je eden izmed ukrepov za zmanjševanje uporabe fosilnih goriv, ki sproščajo ogljikov dioksid in s tem onesnažujejo ozračje ter prispevajo k pregrevanju zemlje. Nizozemska vlada načrtuje, da bo do leta 1995 ohranjala emisija ogljikovega dioksida na ravni iz leta 1990, kasneje pa jih bo začela zmanjševati.

TRI ZELENE ZIME SO UDARILE PROIZVAJALCE SMUČI

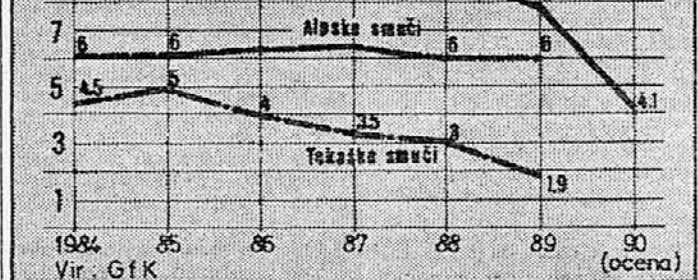
Letošnji sneg slaba tolažba

Proizvajalci smuči in smučarske opreme si po štirih s snegom zelo skopih zimah tudi letos, ko je bila narava vendarle nekoliko bolj radodarna in je vsaj v hribih (na višje ležečih smučiščih) dovolj snega, ne morejo pravi odahnat.

Škoda, ki so jo povzročile zelene zime, je velika tudi zato, ker so »izgubljene« kar tri generacije novih, potencialnih smučarjev in ker se je drastično zmanjšala množica bolj ali manj navdušenih smučarjev — potencialnih kupcev novih smuči. Zato ne presenečajo podatki o polnih skladiščih proizvajalcev smuči v času, ko je bilo v normalnih zimah v preteklosti praktično vse že prodano. In to kljub temu da so vsi veliki proizvajalci smuči, po katerih je bilo na trgu največje povpraševanje, drastično zmanjšali proizvodnjo.

Samo lani se je povpraševanje po smučeh na evropskem trgu zmanjšalo skoraj za polovico (s 7,9 milijona, kolikor so vsega skupaj prodali smuči v normalnih zimah, kakršna je bila še leta 1985, na vsega 4,1 milijona v pretekli zimi). Na nemškem trgu, kjer so prej prodali okrog 860.000 parov smuči, se je ta prodaja zmanjšala na 591.200 parov.

Ker so kljub zmanjšanim naročilom pri proizvajalcih trgovcem še ostale zaloge smuči, proizvajalcem preprosto ni preostalo drugega, kot da se zmanjšujejo proizvodnjo. Tako so se pri avstrijskem Atomicu, klub zimi, v kateri je Avstrija gostiteljica svetovnega prvenstva, odločili,

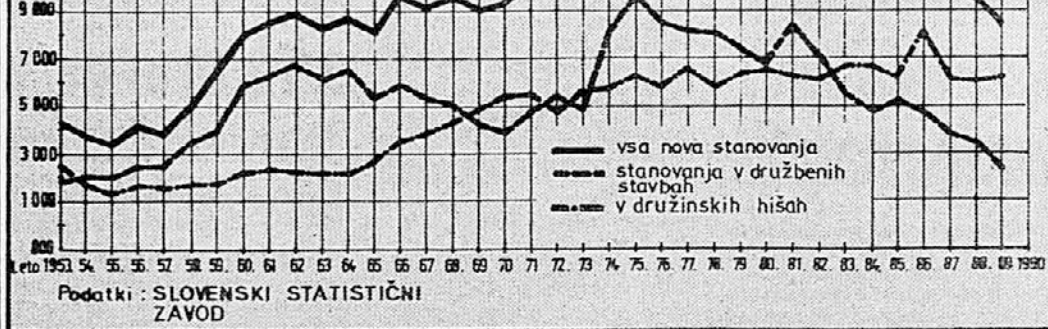
GRADNJA STANOVANJ V SLOVENIJI

Vrnitev v petdeseta leta

Streha nad glavo je vsekakor bistvena za spodobno življenje. Pri teh rečeh je povojno obdobje prineslo velik napredek, po eni strani z obnovo starih stanovanj, ki ga je omogočil razvoj tehnike: namreč sodobnejša oprema kuhinj, kopalnic, stranišče ipd. Po drugi strani pa smo v tem času sezidali izredno veliko novih stanovanj, da so se v njih lahko naselile množice, ki so dobile kruh v na novo nastajajoči industriji in drugih panogah.

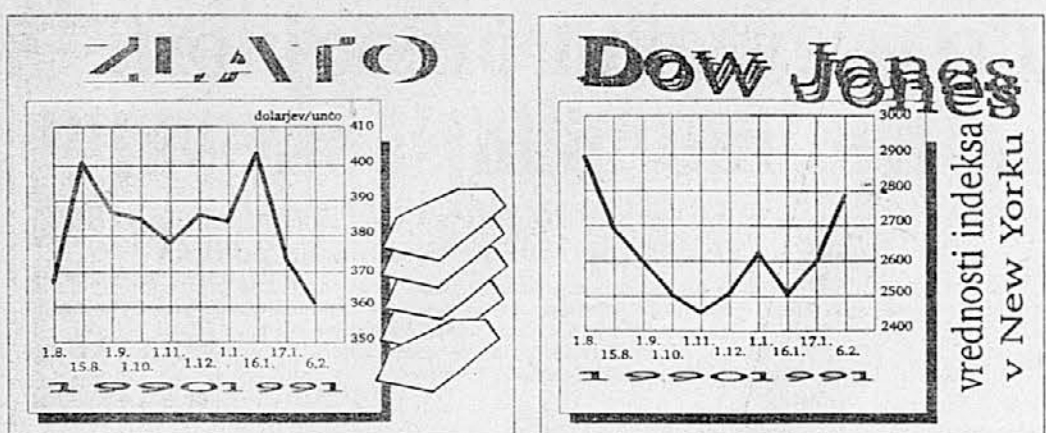
To se je sprva dogajalo zlasti v večjih mestih, nato pa v okviru načrta večsredinskega razvoja Slovenije, tudi v manjših krajih. Sicer pa je zidava tudi sama po sebi prispevala k vzdrževanju gospodarske živornosti, saj se pri teh rečeh da veliko narediti.

● **OPEC ZMANJŠAL PROIZVODNJO** — Januarja je 13 držav članic OPEC zmanjšalo črpanje nafte za 760.000 sodov dnevno na 23,86 MSD, kar je še vedno zelo velik obseg črpanja; tega je še najbolj zmanjšal Iran na terminalu Karg, tako da sedaj Iran načrtuje le 2,29 MSD, kar je za polovico manj kot decembra (3,67 MSD). Saudska Arabija, ki mora kot običajno nadoknaditi to izgubo, je decembra črpala 8,6 do 8,7 MSD, januarja je potem to črpanje zmanjšala na 8,3 MSD, sedaj pa njena produkcija dosega že skoraj 9 milijonov sodov nafte dnevno.

Podatki: SLOVENSKE STATISTIČNE ZAVOD

z domačimi surovinami in znanjem, in to sorazmerno malo obremenjuje zunanjetrgovinsko bilanco. Tovarni napori so bili veliki, kar povedo primerjave številna vsako leto na novo dokončanih stanovanj s številom prebivalstva v republikah. Tako so leta 1953, ki je prvo leto, za katero je na splošno statistika zbrala podatke o tej zidavi, sezidali po eno novo stanovanje na vsakih 358 prebivalcev. Slovenije. Do leta 1960 se je ta obseg povečal, tako da je letni prirastek novih stanovanj dal novo stanovanje že na 196 prebivalcev. Največji povojni gradbeni napori so bili leta 1975, ko so dokončali rekordno število, namreč kar 15.893 novih stanovanj, torej po eno za vsakih 113 prebivalcev. Do takšnega stavbarskega pospeška je prišlo zaradi okrepljenega doseževanja delavcev iz drugih republik. Nato se je ekstenzivni razvoj gospodarstva umiril, čimer so se postopoma zmanjšale tudi potrebe po tolikšni zidavi.

DOLGOROČNO — NA ISTEM — Od začetka zalivske vojne (2. avgusta) do danes so cene zlata sicer dosegale velikanske premike, vendar je bila cena dolgoročno — ob odštetu vseh vplivov — pri 370 dolarjih za unco. Ob iranskem vdoru v Kuvajt v začetku avgusta in ob ameriškem napadu na Bagdad sredi januarja letos je cena za unco sicer skočila čez 400 USD, toda kot rečeno, se je v obdobju umirjanja na fronti vedno vracala proti 370 USD za unco, kjer je tudi sedaj (natančno 368 USD/unco).

KOT V STARIH ČASIH — Indeks Dow Jones, v katerem so sešete vrednosti delnic 30 največjih industrijskih družb v državi, je ob iranskem vdoru v Kuvajt avgusta lani še kazal zdravo podobo ameriške industrije, saj je bil indeks zelo visoko (skorajda rekordnih 2900 točk). Kasneje je ta vrednost zaradi pričakovanih negativnih učinkov pričakovane vojne še znižal vrednost, a jo je sedaj, ko vojna in nižje cene nafte skorajda konjunkturo gospodarstvu, vrnil do današnjih 2850,7 točke.

DIREKTOR IN TRG

Če direktor zaigra gosta v svojem hotelu

Če se v Jugoslaviji ne bi dogajalo to, kar se, bi imela ta država sprito dogovorov v Zali-vu povečane možnosti za uspeh na turističnem področju. Tako pa je tudi jugoslovanski (predvsem slovenski in hrvaški) turizem v dokaj zapletenem položaju. Ob velikih križih lahko turističnemu gospodarstvu kolikor toliko pomagajo le izkušeni in iznajdljivi posamezniki. Eden takih je Franc Ohnjec, direktor portorškega Hotela Riviera.

Zanj vedno mnogi povedati, da je nenavaden direktor. Dolgo je delal v turizmu, bil direktor Droge v času, ko je bilo temu podjetju najtežje, in mu pomagal spet na zeleno vejo.

Zdaj je direktor enega od portorških hotelskih podjetij, ki edino ni poslovalo z izgubo. Od Francu Ohnjecu smo hoteli zvedeti, kako jim je to uspelo. Komaj je lani sredi julija postal direktor hotelskega podjetja, že je hotel na lastni koži preizkusiti njegove storitve in se za dan ali dva prelevil v povsem navadnega gosta. Mnogi zaposleni ga še sploh niso utegnili spoznati, in zato tudi ni bil deležen kakršnih prednosti. Kakšni pa so bili njegovi vtisi?

»V praksi sem spoznal, koliko so mi hoteli hoteli objekti že dotrajali. Videl sem, da je povsod premalo čistoče. Ko sem prespal v Hotelu Riviera, sem se lahko prepričal, da je glasba na terasi preglasna, prav tako tudi promet ponoči. Tudi nad zajtrkom nisem bil najbolj navdušen, predvsem ne z vidom tega samopostrežnega zajtrka... Prvi ukrep, ki sem ga potem izpeljal, je bil, da smo preselili vse zajtrke v restorane hotelskega hotela. Drugi ukrep pa je, da glasbeniki znižali svoje dohodele na terasi. Verjetno je bilo med zaposlenimi tudi kaj komentarjev na tako moje obnašanje, češ, kaj sem si privoščil. Toda, z letom sem spoznal, kako se v naših hotelih počuti gost.«

Trenutno so vsi hotelski objekti tega podjetja zaprti in Franc Ohnjec je zagovornik zapiranja hotelov, če ti niso dovolj zasedeni, ali pa če jih ni mogoče prodati za primerno ceno. Ena od novosti, ki jo uvajajo, je, da skušajo večino vzdrževalnih del opraviti sami zaposleni. Tako opravijo devet desetih tistih del, ki so jih včasih oddajali drugim (predvsem obrtnikom). Sicer pa so hoteli v Portoržu že dobera osludili svoje.

»Za popolno prenovbo bi samo v našem podjetju potrebovali 15 do 16 milijonov DEM (tolikšna je tudi knjižna vrednost našega podjetja). Samo za prenovbo Hotela Slovenija sredi Portorža bi potrebovali 8 do 9 milijonov DEM. Za temeljito prenovbo vseh hotelov v piranski občini pa bi morali zbrati kakih 150 milijonov DEM,« je v hitro ocenil Franc Ohnjec in dodal: »Po glavnim razlog za to, da je Portorž prišel do takega položaja, je popolna zapolnenost oziroma to, da so turistični objekti pozimi pojdli tisto, kar so zaslužili poleti... V našem podjetju smo ob koncu sezone ugotovili, da imajo delavci iz glavne sezone po tisoč (in več) takto imenovanih razmetljivih ur. To so tiste ure, ki jih delavci opravijo kot nadure in si v nekaterih primerih za eno uro pijejo 1,5 opravljene ure. Kako si je mogoče v treh sezonskih mesecih poleg rednega dela prigrizati še tisoč nadur? Delovni čas je rakova rana vsega portorškega turizma. Imeli smo na primer skupino 120 gostov, ki jo je streglo osem natakarjev. Nih čudnega, da potem nismo zaslužili niti

Vrednost dolarja (London, 11. 2. 1991)	
Belgija (BEC)	29,965
V. Britanija (GBC)-c	1,9925
Kanada (CND)	1,158
Francija (FRF)	4,955
Nizozemska (NLG)	1,690
Italija (ITL)	1096,0
Japonska (JPY)	127,4
Švica (CHF)	1,2426
ZRN (DEM)	1,454
ES (ECU)-c	1,400
c = v USD za enoto valute	

Borza v Londonu (cene v GBP za tona, 11. 2. 91)	
Aluminij (d)	1488
Baker	1200
Pšenica (c)	252,75
Koruzica (c)	240,25
Kava	519
Kakav	599
Zlato (u)	368,0
Nafta (b)	20,20
Legenda:	
b = cena v USD dolarjih	
c = v centih za metrik (36,4 dm ³)	
u = v USD za unco (28,35 g)	
b = v USD za sod nafte brent (159 l)	

Zalivska vojna – glavno bojišče francoskih strank

Predstavniki strank oporekajo Mitterrandu ali vsaj iščejo nove mirovne pobude – Francozi so še za vojno, a jih skrbijo posledice

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ZENEVA, 11. februarja – Zalivska vojna ostaja glavno bojišče interesov francoskih političnih strank, ki se – z izjemo komunistov in skrajno desničarske Nacionalne fronte – načeloma strinjajo s politiko Françoisa Mitterranda na tem kriznem območju in z udeležbo na strani koalicijskih sil, obenem pa ob vsaki priložnosti najdejo pomankljivosti eziške strategije, ali pa vsaj nov predlog za reševanje bližnjazhodne krize.

Pariski župan in poraženi kandidat na predsedniških volitvah Jacques Chirac je na luksemburškem radiu potegnul novo potezo na šahovnici, ob kateri francoski politični veljaki iščejo čarobno mirovno formulo. Mednarodna konferenca o Blžnjem vzhodu, ki bi jo usmerjala varnostni svet in velike sile, in za katero se zavzema François Mitterrand, po Chiracovem prepričanju ni izvedljiva zaradi zavračanja Izraela in nasprotovanja ZDA. Na tem mestu je bilo smotnejše sklicati regionalno konferenco z udeležbo Izraela in arabskih držav, na kateri bi razpravljali o vseh problemih, ki se pojavljajo na Blžnjem vzhodu. Jacques

Chirac meni, da ima Francija bržkone še vedno dovolj diplomatske moči, da v Pariz privabi predstavnike sprtnih strank. Najverjetneje je prav slednje narekovalo direktorju Libérationu Sergu Juliju, da je Chiracov predlog (pa tudi ostale pobude, pri katerih naj bi Francija imela vlogo katalizatorja navzkrižnih interesov) ocenil kot tipično francosko domišljavost. Še več, Pariz bi namesto zatrevanja, da Amerika ne razume Blžnjega vzhoda in da vojna sloj popravljanju britanskih napak ter da Francija »bolje razume« arabski svet, storil pametneje, če bi priznal lastne napake. In teh ni bilo malo. Francija je

Izraelska vlada se pripravlja na morebitne ameriške pritiske

Šamir ne namerava popustiti palestinskim zahtevam – Imenovanje novega ministra vlado potegnlo še bolj v desno

Izraelska vlada se je naglasi še bolj pravi desni, ko je premier Jicak Šamir preteklo nedeljo pritegnil v svoj kabinet vodjo skrajne desničarske stranke Moledet, bivšega generala Rehavama Zeevija, ki je bil v vladi Šamirja v letu 1982. Zeevija je Šamir imenoval za ministra brez listine, toda s sedežem v vplivnem odboru za državno varnost. Z dva poslancema stranke Moledet (Domovina), ki prehajata s tem na stran desničarsko-verske koalicije, vlada vneto in veliko pridobila. Namesto 64 ima zdaj 66 glasov od 120 v knesetu. Potemtakem ne gre za aritmetično krepitev večine, temveč za nekaj drugega, to pa so priprave na čas po vojni ali drugače rečeno, zoper močnejši pritisk Združenih držav za rešitev palestinskega vprašanja.

Sklep je bil sprejet preteklo nedeljo zvečer kljub odporu ministrov za pravosodje, zdravstvo in zunanje zadeve Meridoria, Olmerta in Levija, obrambni minister Moše Arens in leač Modai, minister za finance, pa sta se vzdržala.

Prvič po napadih iraških raket, ko se je okrog Samirove vlade in njene politične vzdržnosti ustvarila nacionalna solidarnost, so se v izraelski notranji politiki pojavile vrzeli. Laburistična levica je ogrožena in sma-

mil, tako da se je zanj zanimala celo ameriška FBI. Takrat je kljub grožnjam njemu in njegovi družini vladil boj proti Zeeviju uglede na mod odvetnik, Ehud Olmert, danes minister za zdravstvo in bližnji sodelavec Jicak Šamira. Olmert se je s tovariši uprli imenovanju Zeevija za ministra, toda kljub moralnemu uspehu ni bil slišni. Zeevija je bil slišni s človekom, ki ravno te dni vztrajno napada Samirovo politiko od vzdržnosti ob napadih iraških raket.

Izraelska vlada sicer uradno zatrjuje, da se njena politika ne bo spremenila, toda čemu potem razširitev kabineta, ki prej rahlja kot krepi vladno ekipo?

Najbolj razširjeno mnenje v Jeruzalemu je, da hoče Šamir zbrati ob sebi vso desnico v pričakovanju razpleta zalivske krize. Takrat naj bi bilo treba strnjeno nastopiti proti slehernemu ameriškemu pritisku za razrešitev palestinskega vprašanja. Šamir glede ozemelj ne misli popustiti in če bo Washington skupaj s Sovjetsko zvezo poskušal organizirati (med drugim) tudi konferenco o izraelsko-palestinskem sporu, naj bi našel na izraelsko vlado, oprto na večino v knesetu, ki gre od desnice do skrajne desnice. Razširitev Šamirove vlade naj bi bila torej poleg notranjepolitičnih razmislekov predvsem signal Washingtonu za čas po vojni. J. Š.

TRGOVCEV S STRUPI NE BODO OBESILI Zunanji minister Baker je zavrnil predlog konservativnega republikanskega senatorja Jesseja Helmsa, češ da bi morali direktorje zahodnih firm, ki so Iraku prodajale kemijsko orožje, obsoditi na smrt z obsejanjem. Helms se je pri tem predlogu skliceval na neko britansko sodišče, ki je po koncu druge svetovne vojne obsodilo na smrt z obsejanjem direktorja nemške kemične tovarne, ki je nacistično oskrbovala s plinom za množični pomor Židov. Baker je dejal, da bi proti tem zahodnim družbam vsakogar morali ostro ukrepati, vendar je obsejanje le prehod.

»Gandijev« preteklosti so tudi drugi madeži, tako zveza z izraelsko mafijo, tihotapci ma-

De Klerku še ne zaupajo

Voditelji afriških držav še za ohranitev sankcij proti Južni Afriki – Odpravili jih bodo, ko bo De Klerk izpolnil obljube

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NAIROBI, 11. februarja – Čeprav v zadnjem času vse več afriških držav se hiti navezovati in utrjevati gospodarske stike z Južno Afriko, so v njihovi politični retoriki za zdaj še prevladala nepopolnizna stališča. Voditelji tako imenovanih afriških priprtnosti držav in odbora Organizacije afriške enotnosti (OAE) za Južno Afriko so namreč po dvodnevnem srečanju v Johannesburgu izjavili, da bodo nekateri mesečni odpraviteli še preostale temeljne zakone apartheidskega sistema, še ni čas za sproščanje političnih in gospodarskih pritiskov na vlado v Pretoriji.

Sklep je med opazovalci izrazil presenečenje, saj so se ugodni nastopi na konferenci za sicer v glavnem potekalo za zaprtimi vrati, dali slutiti, da nameravajo tudi afriški voditelji ublažiti svoje zahteve po ohranjanju mednarodnih sankcij ter privoliti v njihovo postopno odpravljanje.

Zambijski predsednik Kaunda v uvodnem nastopu tako ni spomnil s pohvalami na račun predsednika De Klerka in ga označil za dobrodošlo novost za afriški politični prizorišč, ki s tem potrdi, da je sicer v glavnem potekalo za zaprtimi vrati, dali slutiti, da nameravajo tudi afriški voditelji ublažiti svoje zahteve po ohranjanju mednarodnih sankcij ter privoliti v njihovo postopno odpravljanje.

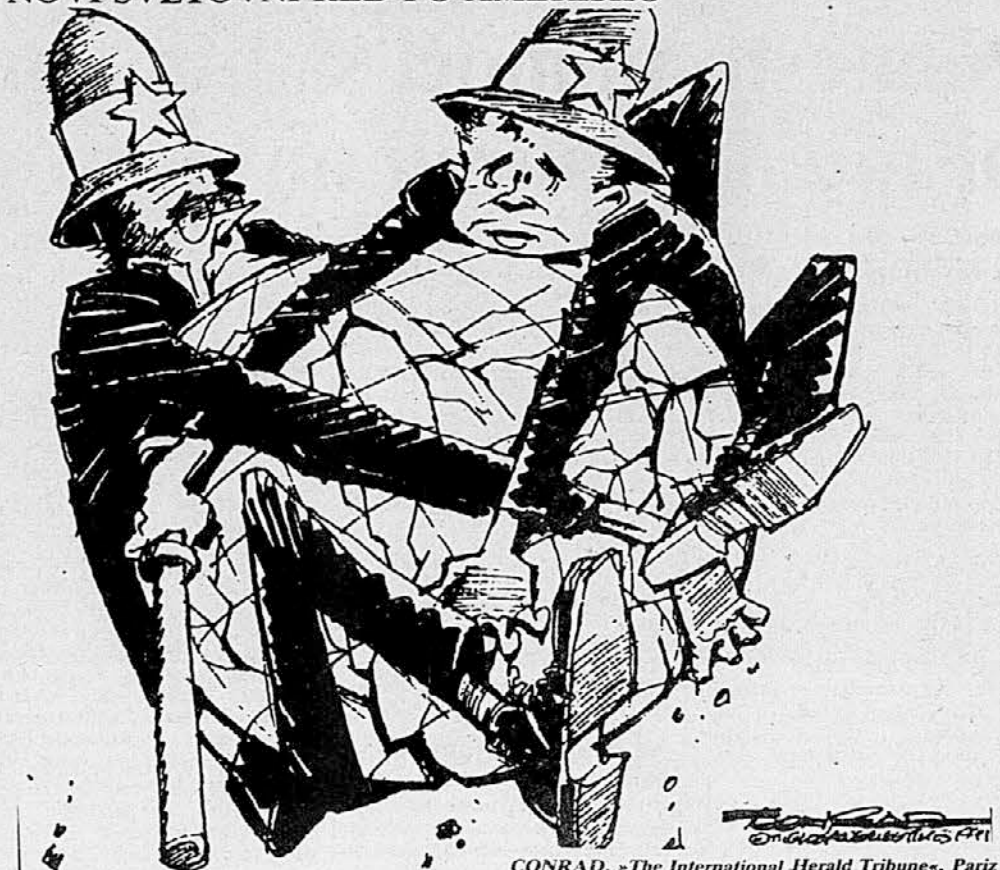
S takšnim predlogom naj bi se med drugim skušali izogniti tudi

ivnega političnega sporu z razviti. Zunanji ministri Evropske skupnosti, ki so že decembra odpravili prepoved novih naložb v južnoafriško gospodarstvo, so se napovedali, da nameravajo odpraviti tudi preostale gospodarske sankcije, ki so jih uvedli leta 1963. Pod vodstvom ameriškega sekretarja za trgovino, ki je bil v Londonu, kot odziv na najnovejšo De Klerkovo reformno obljubo, za začetek predlagata takojšnjo odpravo prepovedi splošnih trgovinskih stikov z Južno Afriko.

Toda afriški predlog o postopnem sproščanju sankcij proti vlad v Pretoriji na koncu ostal v predalu, v sklepnem sporočilu pa so mednarodno skupnost pozvali, naj jih ohranijo vse dotlej, dokler ne bo privolila v ustanovitve prehodne vlade in ne bo pripravila splošnih volitev v ustavodajno skupščino.

S takšnim predlogom naj bi se med drugim skušali izogniti tudi

NOVI SVETOVNI RED PO AMERIŠKO

Evropa tudi za male narode

Predsednika vlad Slovenije in Slovaške o gospodarskem sodelovanju in integracijskih procesih – Slovaška ostaja v federaciji

LJUBLJANA, 11. februarja – Delegacija Republike Slovaške, ki jo je vodil predsednik vlade Vladimir Mečiar, se je danes pogovarjala s predsednikom slovenskega IS Lojztom Peterletem in s predstavniki podjetij na Gospodarski zbornici Slovenije, sprejela pa sta jo tudi predsednik skupščine RS dr. France Bučar in predsednik predsedstva RS Milan Kučan. V skupni izjavi za tisk sta oba predsednika vlad, Mečiar in Peterle, poudarila zlasti gospodarske vidike sodelovanja med obema republikama, o čemer bodo slovenski gospodarstveniki še marca v Bratislavi sklepali konkretnije aranžmaje.

Od političnih vprašanj so se besednici govorili o evropskih integracijskih procesih in vlogi majhnih držav oziroma narodov v njih. Slovaška potrjuje svoje voljo, da se naprej ostane sestavni del federacije s Češko, vendar v teh okoliščinah svoje narodnostno identiteto.

Mečiar se je načeloma izrekal za vključevanje Slovaške v evropske integracije, vendar ne pod vsakimi pogoji. Integracijski procesi bi morali pomagati prav malim narodom pri izpolnjevanju svoje kulturne identitete. »Jasa je lepa prav zato, ker ima več barv«, je slovaški gost ponazoril svoj pogled na bodočo enotno Evropo.

Peterle je rekel, da je napočena razgleda, po kateri naj bi osamosvajanje malih narodov v Evropi

Češkoslovaško gospodarstvo po besedah komercialnega direktorja Ludvika Hrvatina z več kot pol milijona ton (oziroma 22 odstotki vsega) tranzitnega prevoza iz sedaj eden od pomembnih partnerjev Luke. Spodbudno je, da se poslovanje s češkimi in slovaškimi podjetji že nekaj let zlagoma povečuje. Obe strani pa menita, da bi se s skupnim vlaganjem na 750 hektarjih še neizkoriščenih površin in po napovedanih najkrajši povezavi slovenskih in madžarskih železnih prečk Murške Sobote, ki bi jo lahko s pridom izkoristili tudi Slovaki, lahko zelo hitro še povečalo. Slovaška delegacija se je med drugim zanimala za transport alžirske nafte, sprepravilo so o pogojih za vlaganje v luskni prosti coni, gradnji lastnih skladišč, prevozi transportne opreme in drugem.

bila v ospredju pozornosti Luka Koper, ki so jo slovaški gostje obiskali večkrat. Mečiar je opozoril na veliko zanimanje slovaškega gospodarstva za tranzit njihovega blaga preko koprke Luke. ANTON RUPNIK

Kitajska vojska se profesionalizira

Posodobitev kitajske vojske bo s prodajo letal SU 27 podprla Sovjetska zveza – Kitajcem se mudi končati pogovore o sovjetsko-kitajski meji, ker se bojijo nenadnih sprememb v SZ

OD NAŠE DOPISNICE

PEKING, 11. februarja – Kitajska narodnosvobodilna vojska je pred kratkim dobila zeleno luč za nadaljnjo profesionalizacijo in krepitev bojne usposobljenosti. Zahteve partijskega vodstva po politizaciji vojske so torej potrjene ob strani. Pri posodobitvi kitajske armade pa bo sodelovala tudi Sovjetska zveza, s katero se Peking že pogaja o nakupu več letal SU 27.

Kot zatrjujejo hongkonški viri, je centralna vojaška komisija pred kratkim poslala po vsej državi okrožnico, s katero je pred trimilijonsko kitajsko vojsko postavila kot najpomembnejšo nalogo »opraviiti izpit iz bojne pripravljenosti«. Izhodišča sedanje politike nadaljnje razvoja armade so sprejeti tati pred koncem minulega leta na konferenci generalne uprave kitajske vojske, na kateri so med drugim iz oblikovali tudi dokument Uredništvo mero bojne usposobljenosti, zagotoviti nove možnosti za

● V sovjetskih virih se je zvedelo, da so se naposled dogovorili o datumu obiska kitajskega partijskega voditelja v Sovjetski zvezi – Jiang Zemin bo pripotoval v Moskvo 15. maja, prav na obletnico zgodovinskega obiska Mihaila Gorbačova v Peking. Kot je znano, so takrat po tridesetletni napetosti normalizirali kitajsko-sovjetske odnose. To bo prvi obisk generalnega sekretarja centralnega komiteja kitajske komunistične partije v Sovjetski zvezi po obnovitvi odnosov med partijama.

vojaško izpolnjevanje in boljše povečevanje ter omogočiti, da bo armada opravila izpit. Tukajšnji opazovalci posebej poudarjajo pomen tega, da v okrožnici centralne vojaške komisije ni niti ene same besede o ideologiji oziroma nadaljevanju političnih akcij, s katerimi so kitajsko vojsko neposredno po pokolu na Tiananmen dobesedno zasipavali. Sklep o večji pro-

PRESEKANJE OSKRBOVALNE POTE – Saudski vojaški predstavnik je zatrnil, da so zavezniki sile z bombardiranjem uničile 80 odstotkov oskrbovalnih poti iz Iraka v Kuvajtu, po katerih so oskrbovali iraške vojske v Kuvajtu. Podpikovnik Saudskih kraljevih oboroženih sil Ajed al Džaid je dodal, da s tem doseglji zastavljene cilje in da sedaj uničujejo iraške sile v Kuvajtu.

NOVI NAFITNI POZARI? – Kuvaljska tiskovna agencija KUNA je sporočila, da so Iranci začeli več naftnih vrtin, da bi z dimom zavarovali svoje položaje pred značilnimi napadi zaveznikov. Kakor trdi ta agencija, je nad Kuvajtom mogoče videti oblake dima, in dodaja, da bi »manev« na vplival na vojaške operacije, s katerimi bo do osvobodili Kuvajtu.

stejejo dobrih petdeset milijonov pripadnikov te vere.

V sovjetski javnosti lahko opazimo dve čisto nasprotujoči si struji, ki se enako žolčno zavzemata za odpravo kategorije narodnosti iz dokumentov in statistike (popisa prebivalstva).

Radikalno demokratično razpoloženi intelektualci napadajo aparat in policijo, češ da izvajata javno diskriminacijo ljudi. Milicnik, ki na tržnici legitimira državljanja, bo čisto drugače ravnil z nekom, ki je Rus, kot pa če bi bil Gruzinec ali Moldavec, da o čisto drugačnih, neevropskih rasah sploh ne govorimo. Nerušski prišlek mu bo v Moskvi pač avtomatično smuljiv. Tudi v kadrovskih oddelkih podjetij in ustanov se radi odločajo po narodnosti. Skratka, možnosti za vsakodnevno zapostavljanje po narodnostnem ključju je v tej zvezi tako grobi družbi na pretek.

Za odpravo te rubrike pa se enako energično zavzemajo tudi velikoruski centralisti, ki tarnajo, da je prav razmejevanje sovjetskih ljudi po narodnosti pripeljalo do sedanjih mednarodnih konfliktov. Nekeč nihče ni nikogar vprašal, kdo da je po narodnosti, radi ponavljajo v svojih pisnih upokojenj »udeleženci velike domovinske vojne«, ko opisujejo vzorno bratstvo in enotnost vseh sovjetskih vojakov na fronti. Seveda: vsi so govorili samo po rusko, nihče ni smel rhniti o svoji narodnosti, ker je bilo pač prepovedano o tem javno razpravljati.

Zakaj sovrstvo med narodi? Od kod neki se je pri nas nenadoma nabralo toliko sovrstov med narodi, vprašuje sebe in milijonsko bralstvo tednika Literaturnaja gazeta publicist Anatolij Rubinov (mimogrede: po imenu in priimku bi bilo mogoče sklepati, da je židovskega porekla). Odgovarja pa s pomočjo primera iz neke moskovske osemletke. Prizadevala učiteljica je hotela vse svoje učence vpisati v šolsko knjižnico, zato pa je moral vsak izpolniti vpisni obrazec. Na njem

se je naj spet ozremo po podobnosti ali razlikah v praksi obeh večnacionalnih držav, namreč Jugoslavije in Sovjetske zveze, potem najdemo skupen vir za izbruh mednarodnih nesporazumov. Oba režima sta namreč pod geslom, da je socialistična revolucija odpravila socialne, razredne razlike, s tem pa (pol avtomatično) rešila tudi narodnostno vprašanje, prepovedovala javno obravnavanje problemov, ki ne samo, da niso izginili, marveč so se s časom samo še zaostrovali. Z drugimi besedami, odpravili so kulturo mednarodnega komuniciranja, nadomestili pa s kriticami o vesoljski enakosti vseh, o odpravljenih razlikah, bratstvu in enotnosti. ANTON RUPNIK

proračun. O tem bodo sklepali na prihodnjem zasedanju vseskitajskega kongresa ljudskih predstavnikov, napovedanem za 25. marec. A ne glede na to, ali bodo zadostili zahtevam vojske, naj bi sredstva za njeno posodobitev podelili kar za 150 odstotkov, če se Peking že začel pogajati o nakupu podobne vojaške tehnologije in orožja v tujini. Njegova glavna sogovornica je Sovjetska zveza, ki v nasprotju z Združenimi državami Amerike in večino zahodnoevropskih držav ni kaznovala svoje socialistične sode za tiananmenskega pokola s prepovedjo prodaje orožja in vojaške opreme. Kot je pred kratkim potrdil sovjetski veleposlanik v Pekingu Nikolaj Solovjev, se Kitajsko že na velikem pogaju o nakupu »manjšega števila« vojaških letal tipa SU 27, ki doseže hitrost 2500 kilometrov na uro in ki ne nedvomno pomembna pridobitev za kitajsko letalstvo. Čeprav Kitajci posebej poudarjajo, da želijo z novimi letali okrepiti le svojo obrambno sposobnost, pa so v diplomatskih krogih prepričani, da hočejo predvsem dobiti

● Kitajske oblasti bi rade čim prej zaključile pogajanja z Moskvo o 7000 kilometrov dolgi sovjetsko-kitajski meji. Kot je pred kratkim izjavil sovjetski veleposlanik v Pekingu Nikolaj Solovjev, se je Kitajsko že na velikem pogaju o nakupu »manjšega števila« vojaških letal tipa SU 27, ki doseže hitrost 2500 kilometrov na uro in ki ne nedvomno pomembna pridobitev za kitajsko letalstvo. Čeprav Kitajci posebej poudarjajo, da želijo z novimi letali okrepiti le svojo obrambno sposobnost, pa so v diplomatskih krogih prepričani, da hočejo predvsem dobiti

ralnega Štaba Mihaila Mojsjeva na Kitajskem, vendar so ta obisk zaradi napetega položaja v Sovjetski zvezi preložili že septembra lani, novega datuma pa še niso določili. ZORANA BAKOVIĆ

Vietnamski begunci ponujajo pomoč zavezniskim silam

V begunskem taborišču demonstracije v podporo ZDA – Študentje proti hongkonški pomoči

PEKING, 11. februarja – Dobrih 5000 vietnamskih beguncem je v petek v Hongkongu demonstriralo zoper iraško zasedbo Kuvajta in izrazilo podporo zahodni vojaški koaliciji z ZDA na celu. Na protestnem zborovanju v begunskem taborišču Sha Tin so poudarjali, da so se Vietnamci pripravili bojovati na strani ameriških in britanskih čet v Perzijskem zalivu.

»Odkrilo ponujamo svojo kiti zaveznikom Združenih narodov«, je rečeno v sporočilu. V taborišču Sha Tin, kjer živi blizu 22.500 Vietnamcev, ki so priselili v Hongkong s čolni (zato tudi pravijo »ljudje iz čolnov«), so demonstracije beguncem, nezadovoljnih z življenjskimi razmerami in s tem, kako hongkonske oblasti ravnavo z njimi, pravzaprav dokaj pogoste. Tokrat pa so sliježe iz čolnov prvič pripravili protestni spreved in pokazali, da želijo biti tudi oni del svetovnih dogodkov.

Demonstranti so nosili napise z imeni istih, ki podpirajo zaveznike čete v Zalivu, na strehah hiš pa so bili rdeče-beli trantari z izrazi podpore mednarodnim silam v Zalivu. Številni udeleženci pa so izrabili zborovanje tudi za odločno kritiko Hanoja in njegove politike, za voljo katere so morali zapustiti domovino. Z. B.

Medtem ko so Vietnamci izrazili podporo zaveznikom, pa je nekaj deset hongkonških študentov pred sedežem lokalne vlade protestiralo zoper odločitve zakonodajnega sveta, da bo od približno 230 milijonov hongkonških dolarjev ali 30 milijonov ameriških dolarjev za pomoč oboroženim akcijam proti Sadamu Huseinu. Tak sklep je sprejel po žolnih razpravah, med katero so eni zastopali mnenje, da je ta denarna pomoč izredna prilobnost, na naj jo Hongkong izrabi za tesnejšo povezavo z Zahodom, od katerega pričakuje politično in gospodarsko podporo pri prihodnjem drugem po ogroženem zatrevanju, da gre le za potrditev imperialističnega odnosa Velike Britanije do svoje kolonije. London pa je že pozdravil odločitev hongkonške vlade o prispevku 30 milijonov dolarjev, ki pa naj ne bi bili namenjeni za vojske, temveč za človekoljubne cilje.

Namesto zdravih stikov med narodi le prazne fraze

Sovjetska javnost za odpravo rubrike o narodnostni pripadnosti – Nad nacionalnih kategorij, kot pri nas, v SZ ni – Diskriminirani Židje

Jugoslovanski titovsko-kardeljevski komunisti so v marsičem očitno sledili leninško-stalinskim teoretičnim in praktičnim vidom, v nekaterih pogledih pa so jih z lastnimi izumi presegli. Na področju (med)nacionalnih odnosov so jugomarkisti ustvarili nadnacionalno kategorijo jugoslovanstva kot nekakšno novo kakovost socialistične narodnostne politike. V breznjevskem času so v Sovjetski zvezi zares začeli dokazovati, da je razviti realni socializem že prinesel kot novo kvaliteto »sovjetski narod«, ki pa ga zaradi jezikovne neopredeljenosti zloke besede narod (pomeni namreč hkrati ljudstvo in narod) nihče ni znal nikoli pobliže opredeliti.

Podobno kot v Sovjetski zvezi smo tudi pri nas v Jugoslaviji imeli po vojni rubrike o narodnosti v vseh osebnih dokumentih. Konec šestdesetih let so zlasti slovenski poslanci v zvezni skupščini dosegli, da so te rubrike kot diskriminacijske črtali iz osebnih papirjev.

V Sovjetski zvezi že dolgo nadpadajo tako imenovano »pajtaju grafu«, ki v vseh dokumentih sprajhuje po narodnostni pripadnosti. Če pomislimo, da od dobrih 280 okoli 60 milijonov ljudi živi zunaj svoje matične jezikovne regije (republike, pokrajine ipd.), potem dobiva podatek o narodnosti v osebnih papirjih tudi svoj praktični pomen. Kadar kaj izvolijo kakšnega novega funkcionarja, obvezno na tretjem mestu, se pravi za imenom, očetovim imenom in priimkom ter rojstnim datumom in krajem navajajo, da je Rus, Ukrajinec, Tatar, Uzbek ali Nemeč.

Pri opredelitvi svoje narodnosti nima državljan skorajda nobene svobode izbire. Milijone izgnanih Ukrajincev, ki so po očetovi liniji sicer res ukrajinskega porekla, v statistikah in dokumentih se vodijo kot Ukrajince, ker je pač tako »prijetno«, v navadi, pravilo. Ne zakon, pač pa praksa ureja te reči. Po Sovjetski zvezi je na milijone Ukrajincev in Belorusov, ki govorijo samo še rusko in svojega materinje jezika sploh ne obvladajo, ker so se pač že rodili zunaj Ukrajine ali Belorusije in se šolali samo v rusčini. Vseeno jih v statistikah in dokumentih vodijo kot Ukrajince in Belorusu. S tem sovjetska propaganda vzdržuje videz, da se obe veliki slovanski narodnosti politike ne samo ohranjata, marveč tudi razvijata, krepi.

V primerjavi z našo pa sovjetska praksa ni uvela nikakršnih nadnacionalnih kategorij. Če bi se kdo hotel opredeliti, da je po narodnosti Sovjet, bi se mu ali smejali ali pa ga – vsaj pred leti – obtožili, da se posmehuje državi. Tudi nicašar, kar bi lahko primerjali z našimi Muslimani, nimajo v tej državi, čeprav na-

so učence spravevali seveda tudi po narodnosti. Rubinov takole povzame priroček:

»Natalja Vasiljevna (v sovjetskih solah nagovarjajo učenci svoje učitelje po imenu in »očetstvu«, op. A. R.), jaz pa ne vem, kdo je moja mama in kdo je moj očka,« potarna ena od učenk. Znajdljiva učiteljica, ki pač vse ve o svojih varovancih, ji takoj pomaga, češ: »Tvoja mama je Rusinja, oče pa Mordovec. Torej si Mordovka.«

»Natalja Vasiljevna, kaj pa naj jaz napišem za nacionalnost? Moja mama je Ukrajinka, očka pa je Udmurt.«

»Rus si,« je odločila učiteljica. In posledica te »operacije« je bila ta, pravi Rubinov, da so se od istega trenutka otroci začeli ločevati po narodnosti. Ne da bi prej sploh vedeli, kaj je to.

»Babica, več, pri nas v razredu sta dve Zidini in ena Mordovka,« je takoj po prihodu domova sporočila svoja spoznanja mala Lenočka.

»Da: Lena Buš in Lena Poljakova sta Zidini,« naj bi bila še rekla. Iz kratkega povzetka občutljivega prizorčka v šoli je že mogoče razbrati, da je posebej boleč vidik opredeljevanja narodnosti prav za sovjetske Židje. Če vzamemo samo Leno Poljakovo, ne je opazno, da nima več niti v imenu niti v priimku nicašar židovskega. V bojzni predposledicami si Židje radi izpolnjujejo spremembo imen in priimkov, kar je v Sovjetski zvezi dokaj nezahtevna administrativna reč. Velikoruski šovinisti iz združenja Pamjat pa toliko bolj rjevoje proti »maskiranim židomasonom«, ki da so se zaričili v tkivo ruske nacije, da bi jo razkrajali od znotraj.

Če se naj spet ozremo po podobnosti ali razlikah v praksi obeh večnacionalnih držav, namreč Jugoslavije in Sovjetske zveze, potem najdemo skupen vir za izbruh mednarodnih nesporazumov. Oba režima sta namreč pod geslom, da je socialistična revolucija odpravila socialne, razredne razlike, s tem pa (pol avtomatično) rešila tudi narodnostno vprašanje, prepovedovala javno obravnavanje problemov, ki ne samo, da niso izginili, marveč so se s časom samo še zaostrovali. Z drugimi besedami, odpravili so kulturo mednarodnega komuniciranja, nadomestili pa s kriticami o vesoljski enakosti vseh, o odpravljenih razlikah, bratstvu in enotnosti. ANTON RUPNIK

Kitajska vojska se profesionalizira

Posodobitev kitajske vojske bo s prodajo letal SU 27 podprla Sovjetska zveza – Kitajcem se mudi končati pogovore o sovjetsko-kitajski meji, ker se bojijo nenadnih sprememb v SZ

OD NAŠE DOPISNICE

PEKING, 11. februarja – Kitajska narodnosvobodilna vojska je pred kratkim dobila zeleno luč za nadaljnjo profesionalizacijo in krepitev bojne usposobljenosti. Zahteve partijskega vodstva po politizaciji vojske so torej potrjene ob strani. Pri posodobitvi kitajske armade pa bo sodelovala tudi Sovjetska zveza, s katero se Peking že pogaja o nakupu več letal SU 27.

Kot zatrjujejo hongkonški viri, je centralna vojaška komisija pred kratkim poslala po vsej državi okrožnico, s katero je pred trimilijonsko kitajsko vojsko postavila kot najpomembnejšo nalogo »opraviiti izpit iz bojne pripravljenosti«. Izhodišča sedanje politike nadaljnje razvoja armade so sprejeti tati pred koncem minulega leta na konferenci generalne uprave kitajske vojske, na kateri so med drugim iz oblikovali tudi dokument Uredništvo mero bojne usposobljenosti, zagotoviti nove možnosti za

● V sovjetskih virih se je zvedelo, da so se naposled dogovorili o datumu obiska kitajskega partijskega voditelja v Sovjetski zvezi – Jiang Zemin bo pripotoval v Moskvo 15. maja, prav na obletnico zgodovinskega obiska Mihaila Gorbačova v Peking. Kot je znano, so takrat po tridesetletni napetosti normalizirali kitajsko-sovjetske odnose. To bo prvi obisk generalnega sekretarja centralnega komiteja kitajske komunistične partije v Sovjetski zvezi po obnovitvi odnosov med partijama.

vojaško izpolnjevanje in boljše povečevanje ter omogočiti, da bo armada opravila izpit. Tukajšnji opazovalci posebej poudarjajo pomen tega, da v okrožnici centralne vojaške komisije ni niti ene same besede o ideologiji oziroma nadaljevanju političnih akcij, s katerimi so kitajsko vojsko neposredno po pokolu na Tiananmen dobesedno zasipavali. Sklep o večji pro-

PRESEKANJE OSKRBOVALNE POTE – Saudski vojaški predstavnik je zatrnil, da so zavezniki sile z bombardiranjem uničile 80 odstotkov oskrbovalnih poti iz Iraka v Kuvajtu, po katerih so oskrbovali iraške vojske v Kuvajtu. Podpikovnik Saudskih kraljevih oboroženih sil Ajed al Džaid je dodal, da s tem doseglji zastavljene cilje in da sedaj uničujejo iraške sile v Kuvajtu.

NOVI NAFITNI POZARI? – Kuvaljska tiskovna agencija KUNA je sporočila, da so Iranci začeli več naftnih vrtin, da bi z dimom zavarovali svoje položaje pred značilnimi napadi zaveznikov. Kakor trdi ta agencija, je nad Kuvajtom mogoče videti oblake dima, in dodaja, da bi »manev« na vplival na vojaške operacije, s katerimi bo do osvobodili Kuvajtu.

proračun. O tem bodo sklepali na prihodnjem zasedanju vseskitajskega kongresa ljudskih predstavnikov, napovedanem za 25. marec. A ne glede na to, ali bodo zadostili zahtevam vojske, naj bi sredstva za njeno posodobitev podelili kar za 150 odstotkov, če se Peking že začel pogajati o nakupu podobne vojaške tehnologije in orožja v tujini. Njegova glavna sogovornica je Sovjetska zveza, ki v nasprotju z Združenimi državami Amerike in večino zahodnoevropskih držav ni kaznovala svoje socialistične sode za tiananmenskega pokola s prepovedjo prodaje orožja in vojaške opreme. Kot je pred kratkim potrdil sovjetski veleposlanik v Pekingu Nikolaj Solovjev, se Kitajsko že na velikem pogaju o nakupu »manjšega števila« vojaških letal tipa SU 27, ki doseže hitrost 2500 kilometrov na uro in ki ne nedvomno pomembna pridobitev za kitajsko letalstvo. Čeprav Kitajci posebej poudarjajo, da želijo z novimi letali okrepiti le svojo obrambno sposobnost, pa so v diplomatskih krogih prepričani, da hočejo predvsem dobiti

● Kitajske oblasti bi rade čim prej zaključile pogajanja z Moskvo o 7000 kilometrov dolgi

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrtite številko ljubljanske rubrike DELA: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližini okoli. O katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, prodreti v resnično življenje.

Kaj ko bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vas kljub pričakujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

Vodstvo Izolirke pripravilo sanacijski program podjetja

Preoblikovanje v družbo z omejeno odgovornostjo je rešitev pred stečajem – Delavci bodo odpuščali postopoma

LJUBLJANA, 11. februarja – Vodstvo Izolirke, ki so ga pred več kot tremi meseci določili upniki, je pripravilo sanacijski program, ki naj bi do edino slovensko proizvajalco hidroizolacijskih materialov izvel iz težav.

Boris Šalej, direktor Izolirke, je povedal, da se s pomočjo upnikov (Ljubljanska banka, Petrol, Emona Merkur, Komunalna energetika Ljubljana) finančno stabilizirali. Pripravili so sanacijski program, ki obsega gospodarski načrt za letošnje, statusno spremembo podjetja, izhodišča za njune investicije ter izhodišča za pripravo dolgoročnega razvojnega programa s končnim ciljem popolne sanacije podjetja.

Dejal je, da so si zastavili več ciljev. Najprej uspešno poslovanje v letu 1991, to pa bodo dosegli s povečanjem prodaje na domačem trgu za 15 odstotkov in z zmanjšanjem stroškov na enoto proizvoda na raven, ki bo omogočila uspešno prodajo po svetovnih cenah. Prodajo bodo usmerjali v izvoz, ker lahko že z delom proizvodnje zadovoljijo vse potrebe po hidroizolacijskih materialih doma. Podjetje naj bi se reorganiziralo v družbo z omejeno odgovornostjo, kjer bi se terjatve največjih upnikov spremenile v kapitalni vložek na profinito podlagi. Urediti bi morali tudi kadrovske strukture delavcev v podjetju.

Direktor Izolirke je dejal, da je preoblikovanje v družbo z omejeno odgovornostjo in kasneje ob tujem kapitalu v delniško družbo edini izhod za podjetje. To je tudi pogoj za sanacijo, saj bi bil stečaj Izolirke velika družbena škoda, kar bi se najbolj občutili naši gradbeniki. Poudaril je, da bi se pri preoblikovanju dobile razdelili med vlagatelje. Če pa do take preobrazbe ne bi prišlo, bo Izolirka poslovno izid 20 milijonov dinarjev izgube. Pri spremembi statusa Izolirke in predpostavki, da povrnejo svoje dolgeve, bi morali povečati proizvodnjo v primerjavi z letom 1990 za 88 odstotkov, kar pa je nemogoče.

Boris Šalej je povedal, da njihova največja upnika Ljubljanska banka in Petrol proučujeta njihov sanacijski program. S tujimi poslovnici pa se pogovarjajo o možnosti vlaganja v Izolirko. Sanacijski program je pokazal, da bo nekaj delavcev treba zamenjati, nekatere pa odpustiti, je povedal direktor Izolirke. Februarja naj bi zmanjšali število zaposlenih z 260 na 187 delavcev. Če pa bo potrebno, bodo število zaposlenih zmanjšali na 148 delavcev. Odpuščali bodo postopno in pri tem pazili na socialne razmere delavcev. Potrebni pa bi bili nekateri strokovnjaki.

Posodobiti nameravajo proizvodnjo in tako zmanjšati stroške na enoto proizvoda, ne da bi želežali kakovosti. Pri tem investicijah računajo na republiška sredstva za prestrukturiranje. Nameravajo tudi uvesti nove proizvodne programe, pri katerih ne bo sezonske nihanja, kar je pri povpraševanju po hidroizolacijskih materialih. Boris Šalej je še dodal, da jih nove obdobje še dodatno ovirajo pri sanaciji. V drugih državah so proizvajalci izolacijskih materialov v bolj ugodnem položaju, saj jim davčna subvencija proučijo proizvodnjo, pri nas pa je ta dejavnost obdavčena.

ZDENKO MATOZ

Kako so nekoč pustovali v Ljubljani

Šemljenje izhaja iz čaščenja prednikov in duhov, ki živijo v naravi – Od 19. stoletja pustovanje v Ljubljani vse bolj priljubljeno

LJUBLJANA, 11. februarja – Pustovanje je čas, ko vlada narobe svet in ko ljudje, skriti za maskami, počenajo tisto, kar po pravilih obnašanja, v medčloveških odnosih, političnem in javnem življenju velja za prepovedano, nemoralno ali žaljivo. Nepisano pravilo pa pravi, da šemam ne smemo ničesar zametiti.

Ljudje se že od nekdaj šemili. Dolgo so verjeli, da se v našem človeku naseli duh umrlega prednika, kasneje pa so mislili, da se našim ljudem lahko približa duhovom, ki oživljajo naravo in ji gospodujejo. Ne glede na »mikanost« so se ljudje vedno in povsod po svetu šemili. S prehodom v patrilinearno družbo, ko so moški prevzeli odgovornost za duhovni svet, je bilo šemljenje ženskam prepovedano. Pustno rajanje in norčije so verjetno nadaljevanje prepovedi, ki so bili v rimskem imperiju v navadi pozimi. Z razpajenimi sprevodi mask so Rimljani praznovali novo leto, ki prinaša razni sonca, daljši dan in s tem več svetlobe in toplote, ki zbujajo naravo. Zaradi se novo življenjsko obdobje.

Sprva so bile maske prave grozljivke, kasneje, ko so ljudje pozabili na prvotno vsebino šemljenja, so maske postale smešne. Si taucisses, philosophus manissis. Prošnja je dovolj skromna in tudi oglašam se zelo poredko. Nazadnje pred leti ob glavnini stavi zdravniku, ki ga je tako prizadela prevelika krivica, da ne bi bil hotel več živeti, če mu je ne bi bil popravili. Zaradi vseh let v zdravniškem poklicu me glavnino je vsega dosti, kot temu pravijo mladi, temu se ob slovenskem narodnem prazniku govorijo z mitinganskim priokusom, brezbožno prepleten z Dantejevim Peklom in Prešernovimi verzji? Kako je ob njem šel Prešernovim nagajenjem iz dolgih preteklih let? Ko si jih ključem v spomin, se v njem vrstijo taki, ki še malo niso bili »privrženci prejšnjega režima«, niti ljudje z mehkimi hrbtenicami. In taki so, ki so zaradi samostane držbe utrpeli od tedanje oblasti nepopravljivo škodo, pa so s Prešernovo nagrado dobili vsaj malo zadoščenja. Prosim, da na strani DELA, namenjeni kulturi, natisnete seznam dobaviteljev Prešernovih nagrad za vsa leta nazaj, podobno kot v časopisju sprotno objavljajo nagrade na primer dobaviteljev nagrad »Podarim-dobim«. Tako bodo bralci lahko primerjali značaje svojih znancev s seznamom s hudimi besedami nocojnega slovenskega govornika in mu najbrž precej silno odgovorili:

DELO

PISMA BRALCEV

Večer pred Prešernovim praznikom 1991

Nocoj sem med prenosom Prešernove proslave ugasnila televizor in luč. Zunaj se na dreveh mehko prijemla bel sneg. Znotraj, v prsti, je temnoba in morša, men je vsega dosti, kot temu pravijo mladi, temu se ob slovenskem narodnem prazniku govorijo z mitinganskim priokusom, brezbožno prepleten z Dantejevim Peklom in Prešernovimi verzji? Kako je ob njem šel Prešernovim nagajenjem iz dolgih preteklih let? Ko si jih ključem v spomin, se v njem vrstijo taki, ki še malo niso bili »privrženci prejšnjega režima«, niti ljudje z mehkimi hrbtenicami. In taki so, ki so zaradi samostane držbe utrpeli od tedanje oblasti nepopravljivo škodo, pa so s Prešernovo nagrado dobili vsaj malo zadoščenja. Prosim, da na strani DELA, namenjeni kulturi, natisnete seznam dobaviteljev Prešernovih nagrad za vsa leta nazaj, podobno kot v časopisju sprotno objavljajo nagrade na primer dobaviteljev nagrad »Podarim-dobim«. Tako bodo bralci lahko primerjali značaje svojih znancev s seznamom s hudimi besedami nocojnega slovenskega govornika in mu najbrž precej silno odgovorili:

DELO

»dēja vu« ali »dēja entendu«, pač z ozirom na nedavna časopisna pisanja ali tv pogovore. In k vsem skupaj: noblesse oblige; praznik Poeta pa še posebej ključ po prazni izbiri.

Prof. dr. DARINKA SOBAN, Borstova 23, Ljubljana

Slovenskemu kulturnemu prazniku v slovo

Institucijo »največji slovenski pesnik« je potrebno odpraviti. Prvina je za razumevanje in razmišljanje poezije v osnovni šoli (dalje od tega večina tudi ne pride) in o poeziji da je poenostavljeno sliko, v kateri je vse drugo ustvarjanje še izvirno podrejeno. Tudi iz tega izhajajo možnosti za predstavljanje sodobnih ustvarjalcev kot družbi odvečnih nadlog, ki zapravljajo denar v teh za slovenski narod težkih dneh in za prelinjeno odrekanje jim pravice do spodobnega življenja. Kot ne princice ničesar dobrega dosmrtno ustoličenje vladarjev, ga tudi večno ustoličenje največjega pesnika ne. Pa tudi svetlini je že zadostilo.

OSREDNO prislovo ob kulturnem prazniku (tisto 7. februarja v Cankarjevem domu) je potrebno odpraviti. Novejša zgodovina nas uči, da neokusnih političnih manifestacij ni mogoče spreminjati na boljše. Edina rešitev je, da se jih odpravi. Prav takšno

proslavo, samo brez simfoničnega orkestra, smo pripravljali mladinci pred 13 leti v vašem kulturnem domu na Kočevski Reki. Odpraviti je treba kulturni praznik kot slovenski državni običaj. Gre za izrazito politični praznik. Čemu kulturni praznik, ki ga praznujejo politiki, ne pa kulturni ustvarjalci? Večno prisaganje, da smo kulturni narod, dokazuje smo nasprotno. Če se ženske upirajo dnevu žena, naj se ustvarjalki uprejo kulturnemu prazniku in se borijo za svoj status.

Kulturni minister naj odstopi, če v kulturni sferi ne deluje vzpodbudno. Televizijski prenos proslave ob kulturnem prazniku je bil natančno in obupno dolgočasen. Ob političnih ritualih tudi televizija (spet) stoji mirno.

O morali takšnega praznovanja kulturnega praznika, v času, ko vrhunske ustvarjalce gladovno stavka, naj sodelujejo premisljivo sami.

JOŽE JANEŽ, B. Dedejčič 2, Idrija

Voda z največ magnezija ima tudi veliko natrija

V prispevku, ki je bil pod naslovom »Voda z največ magnezija« objavljeno v tem časopisu 24. januarja letos (stran 10), je poleg pravih trditve tudi trditve, ki ne držijo. Napadno trditve, čeprav

Pomembna zmaga zimske službe nad njenim sovražnikom – snegom

LJUBLJANA, 11. februarja – Po hudih naporih se je delavcem ljubljanske zimske službe danes vendatelo posrečilo ugnati v kozji rog svojega najhujšega sovražnika – »belo nadlogo«, ki ji po domače pravimo sneg. Spoprijeli so se namreč s z zadnjimi ostanki snega, ki so ga konec minulega tedna odlagali na vsa mogoča mesta (na sliki Prešernov trg), saj je, glej čudo, močno snežilo celo februarja. Tako je ljubljanska služba spet dokazala, da je ne more presenetiti niti še nekaj dni stoječi sneg. Bolj bi bili presenečeni Ljubljanci, če bi komunalci zmogli sneg očistiti kar sproti. (J. B., slika: Igor Modic)

Sneg presenetil »celo« zimsko službo

● V nedeljo smo lahko poslušali poročila iz Stajerske, kjer so tamkajšnjim komunalcem oziroma delavcem zimskih služb zagrozili, da bodo odpuščeni, če ne bodo snega s cest in pločnikov očistili tako, kot je treba. In res so ga. Pa v Ljubljani? Nikakor. Tukašnja zimska služba je spet odpovedala in meščanom razlagala, da pozimi pač ne cveto rožice in da so stori vse, kar je bilo v njihovih močeh. Ljubljanci so zaradi tega noreli, pomagalo pa ni nič.

Tako je konec minulega tedna ljubljansko zimsko službo, potem ko tri leta skoraj ni imela dela, prvi pravi sneg presenetil. Seveda so komunalci čakali, da ga je nametlo deset centimetrov, šele nato so začeli pljužiti ceste in pločnike oziroma javne površine, za katere so pooblašteni, da jih očistijo. Držali so se odloka, ki jim dovoljuje, da začnejo pljužiti sneg šele takrat, ko zapade deset centimetrov snega, dotlej pa ceste in pločnike samo posipavajo. Toda če jim v soboto oziroma v nedeljo pri čiščenju ne bi na pomoč prišlo vreme oziroma odjuga, bi bila dana ljubljana zagotovo zakopana v snegu, čeprav na zimski službi ne prenehajo zatirajo, da jih sneg nikoli ne preseneti. Poleg tega pa od njih izveš tudi to, da so večino najpomembnejših ulic in prometnih točk »skoraj« že očistili, če pa jih še niso, so zato pač krivi Ljubljanci, ki jih pri tem na razne načine ovirajo (nekateri ulice so prenapolnjene z avtomobili). Kot da lopat in drugih tovrstnih pripomočkov za odstranjevanje snega delavci zimske službe sploh ne bi poznali. Sicer pa je pritožbe občanov na račun zimske službe že

konec minulega leta za »vse večne čase« zavrnil vodja Viktor Pirnat, ki je dejal, da bi meščani morali imeti zimsko opremo (vozniški zimske gume, verige in lopate za odkopavanje, pešci pa primerno obutev), ker so pač zimske razmere. In to v glavnem mestu Slovenije. Lepo vas prosim, saj nimajo neke na severu!

Se več. Pravijo, da morajo Ljubljanci očistiti približno 277 tisoč kvadratnih metrov površin. Pri tem se sklicujejo na odlok iz leta 1984, ki meščanom nalaga, da morajo očistiti sneg tudi na pločnikih, ki niso neposredno ob objektu, temveč so med objektom in pločnikom funkcionalne površine objektov (zelenice, parkirišča ipd.). Tu so zimski službi prisločili na pomoč tudi inspektorji, ki se pač držijo odloka in ki so že v petek z nenavadno žurnostjo »začistili nekaj« zelenikov, hišnih svetov in podjetij, ki bodo morali plačati kazni od 500 dinarjev naprej, ker niso očistili pločnikov. To pa se ni vse. Meščani morajo »voje« pločnike tudi posipavati, in sicer s soljo ali s posebno mešanico soli in drobnega peska, ki jo dobijo, seveda za plačilo, pri ljubljanskem komunalnem podjetju.

Ljubljansko zimsko službo je sneg spet presenetil, saj je bila Ljubljana slabo očiščena. Za to najbrž, kot je že v navadi, ne bo nihče odgovarjal, še najmanj pa odgovorni minister za komunalno (ne bomo ga spet imenovali, saj vemo, kdo je), ki je nekoč dejal: »Komunalna bo od zdaj naprej v službi Ljubljancin in ne bo več delala na njihovo škodo. Vsač bo nosil svojo odgovornost.« Da bi bilo to le res.

JOŽE BIŠČAK

V Snagi (ne)zadovoljni s potekom disciplinskega postopka

Od trinajstih delavcev, ki so jim izrekli ukrep prenehanja delovnega razmerja, se ni še nihče pritožil – Dražji odvoz smeti?

LJUBLJANA, 11. februarja – Potem ko je disciplinska komisija v Snagi minuli teden trinajstim delavcem tega podjetja izrekli ukrep prenehanja delovnega razmerja, se razmere počasi umirjajo, med delavci pa je čuti ojašanje. Tako vsaj trdi predsednik začasnega kolegijskega organa v Snagi Janez Sodržnik.

Toda delavci, proti katerim so izrekli disciplinski ukrep, se na prejšnji opozorjajo na razne nepravilnosti v Snagi, na neprijetnosti, ki jim jih povzročajo bivši alternativi, predvsem pa na nekočnost in nepoštenost vodenja disciplinskega postopka ter na kršenje pravilnika. Po njihovih besedah jim ni bilo omogočeno, da bi sami zaslišali bremenilne priče in predstavili svoje priče, niso imeli možnosti obrambe. Gre za politični proces, pravijo, in z diferenciacijo delavcev na tiste, ki so se priključili alternativni, in na tiste, ki so stavalci.

Seveda Janez Sodržnik zatrjuje drugače. Po njegovih besedah je bil disciplinski postopek korekten, poleg tega so omenjeni trinajstim delavcem dovolili zaslusiti priče. Toda sami so priključili postopek v nemogočo položaj, Dolžnost tega organa pa je, da opravi začasni kolegijski organ. Do danes se ni še nihče pritožil.

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

JOŽE BIŠČAK

PO SLOVENIJI

Predavanje Toma Česna

VRHIKA, 11. februarja – V sredo, 13. februarja, bo ob 19. uri v vrhniškem Cankarjevem domu predavanje alpinista Toma Česna. Svoje alpinistične dosežke bo predstavil s računalniško vodeno multivizijo Sam in šestnajstmilimetrskim filmom Katedrala Lhotse. Za vstopnice, ki jih bodo uro pred predavitvijo prodajali pri blagajni kina, bodo odrasli odšli sto, mladina pa 50 dinarjev. (S. M.)

Razstava o prenovi Fallerjevih orgel

KAMNIK, 11. februarja – V razstavišču Veronika v Kamniku bo vse do 28. februarja odprta razstava, na kateri bodo obiskovalci lahko videli, kako je potekala prenova znamenitih Fallerjevih orgel iz cerkve Sv. Primož nad Kamnikom. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure (ob sobotah in nedeljah le dopoldne). (J. P.)

Rojstva

LJUBLJANA: Osebe ljubljanske porodnišnice je od srede do ponedeljka pomagalo na svet 49 deklet in 36 dečkov. V četrtek se je eni od mamice rodili parček – fantiča sta tehtala 2630 in 2770 gramov. Najteži novorojenček v teh starih dneh je bil deček s porodno tezo 4230 gramov. (R. D.)

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Žalah se bodo danes svoji še zadnji poslovlili od 78-letne upokojenke Ane Vojc (ob 10. uri). 71-letne upokojenke Marlene Burja (ob 11. uri); 88-letne upokojenke Zofije Vrtanek (ob 12. uri); 82-letne upokojenke Stanke Blavčič (ob 13. uri) in 76-letnega upokojenca Jožeta Trobeča (ob 16. uri). SOSTRO: Danes ob 14. uri bodo na pokopališču v Sostrem pokopali 59-letno upokojenko Amalijo Birk. SENTVID: Na tukajšnjem pokopališču se bodo danes ob 15. uri svoji še zadnji poslovlili od 72-letnega upokojenca Tomaža Glajnerja. (R. D.)

Predstavniki tržaške DSL v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. februarja – Danes sta bila na obisku v Ljubljani Domeno Costa in Ravel Kodrič – tajnik pokrajinskega odbora občinskega sveta Demokratične stranke levice (prej KPI) in svetovalec v tržaškem pokrajinskem odboru občinskega sveta. S predsednikom mestne organizacije SDP Ljubljana dr. Levom Kreftom in njegovi sodelavci sta se pogovarjala o vprašanjih, ki zadevajo položaj obeh strank po njihovi prihodnosti in organizacijskih spremembah, o delovanju v pogojih parlamentarne opozicije in o iskanju učinkovitih možnosti za organizacijske in upravne rešitve določanja statusa glavnih mest tržaške pokrajine in slovenske države.

O rezultatih nedavnega kongresa DSL v Riminiju je s tržaško delegacijo pogovarjal tudi predsednik SDP Slovenije dr. Ciril Ribičič, sprejel pa jo je tudi predsednik SML ga. Jože Strgar.

Slikarska razstava v Domžalah

DOMŽALE, 11. februarja – V Likovnem razstavišču Domžale bo od 14. do 23. februarja odprta razstava del iz slikarske delavnice Vere Terstenjak-Jovičič iz Domžal. Otvoritev bo v četrtek, 14. februarja, ob 18. uri. (J. P.)

V Avtomontazi delavci postajajo nezadovoljni

Izsiljeni zbor delavcev – Slabo obveščanje in (ne)prilasi dopust – Vodstvo zavzame očitke

LJUBLJANA, 11. februarja – Slab informacijski sistem, ustavljeno izdajanje internega glasila, (ne)prilasi kolektivni dopust, osebni dohodki in ignoriranje delavcev od strani vodstva – to so bili glavni razlogi za današnji izsiljeni zbor delavcev Avtomontaze Busa, dela d. d. Avtomontaze, ki se ga je udeležilo približno 300 od 738 delavcev.

Nezadovoljni zaposleni, ki so se po sedmih mesecih spet zbrali na zboru delavcev, je spregovoril predsednik d. d. Avtomontaze Radko Lipičar. Po njegovih besedah je obveščanje delavcev res nekoliko odpravljeno, čeprav imajo zaposleni kar dva predstavnika v upravnem odboru družbe. To pa bo v prihodnje boljše, saj bodo spet začeli izdajati interno glasilo. Glede plač je dejal, da se povečujejo, saj je konec decembra lani znanal popravek OD 935 DEM (kaj to ni boni), dela pa imajo dovolj za leto dni. O (ne)prilasi dopust pa je direktor Avtomontaze Busa Uroš Bergman dejal, da je večina zaposlenih med zimskimi počitnicami želela dopust.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

J. B.

Tat je spretno izkoriščal nepazljivost stanovalcev

Mirko Kavaš je vstopal v stanovanja skozi odklenjena vhodna vrata – Od naške je predvsem večje vsote deviz – Zalotili so ga pri vplomu v avto

LJUBLJANA, 11. februarja – Zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje je večkrat obsojen 29-letni Mirko Kavaš iz Lendave si je zaradi nadaljevanega kazenskega dejanja velike tatvine in poskusa tatvine spet prislužil novo zaporno kazen, tokrat za prvo dejanje tri leta, za drugo štiri mesece zapora, ki so mu jo izrekli na šmarnski enoti celjske temeljnega sodišča, pa je dobil enotno kazen štiri let in treh mesecev zapora. Do pravomočnosti sodbe bo v priporu, kjer je že za 23. oktobra lani. Večino celjske kazni je že prestal, vmes pa je bil na besci.

Mirko Kavaš je znal izkoriščati nepazljivost stanovalcev, ki so puščali odklenjena vhodna vrata svojih stanovanj. Potem ko so ga konec decembra leta 1989 spustili s prestopanja zaporne kazni, se je v začetku januarja lani znan v Ljubljani, kjer je po lastni izjavi iskati zaposlitev. Toda žila mu ni dala miru in na Trgu svobode je zavil v večjo in pregledno, kakšne so razmere. Odkril je, da so vrata v eno od stanovanj priprta. Ni ga motilo, da je v stanovanju slišal glasove, potihoma je vstopil in odnesel 700 DEM, možko zapestno uro, etui za ključ, obsek in broško, s tem pa Pavla R. odkodoval za 10.900 dinarjev.

Nadaljeval je v drugi polovici lanskega marca na Tacenski 18, kjer je bil najprej v gostini, potem pa se je odpravil še v stanovanjski del in iz katulje v spalnici ukradel 4.000 DEM, 100 švicarskih frankov, tisoč avstrijskih šilingov in angleški funt, s tem pa odkodoval Marinko J. za 23.800 dinarjev.

Največji plen je dobil v stanovanjski hiši na Smoletovi ulici

Frizerka se bo branila s parabelumom

MARIBOR, 11. februarja – V mariborsko carinarnico se ni prispelo navodilo ZIS, ki bi terjalo spremembe glede vnosa orožja in nabojev v našo državo. Po sklepu zvezne vlade naj bi namreč odslej lahko kupovali orožje in naboje samo v podjetjih, ki imajo za uvoz in promet s tem blagom posebna pooblastila. Dovoljenje za uvoz orožja za civilne potrebe lahko izda registriran podjetjem samo zvezni sekretariat za ekonomske odnose s tujino, pravi sklep zvezne vlade.

Naši državljani, predvsem s Hrvaške, kjer ni težko dobiti orožnega lista, tako torej ne bodo več mogli uvažati orožja samo z orožnim listom oziroma dovoljenjem za uvoz. Potrdilo omenjenega zveznega sekretariata pa bo potrebno tudi za nakup orožja v konsignaciji.

Tačas pa naši državljani se vedno pridno nosijo orožje in naboje v državo. Te dni so na Sentilju našli nekaj nabojev celo v ženski torbici. Glede na kalibr 9 mm parabelum – je ženska, ki je imela pri sebi 50 takih nabojev, zelo ogrožena. Glede na to, da je Zagrebčanka A. V. frizerka, jih pri opravljanju poklica gotovo ne potrebuje.

Za oostrelstvo je se verjetno pripravil V. S. iz bližine Vinokovce. Čez mejo je namreč skušal preplejati malokalibrsko puško z daljnogledom in 520 nabojev, pa so mu cariniki vse skupaj vzeli. Smolo je imel tudi A. H. iz Velike Kladuše – ta se je v Jugoslavijo pripeljal z vlakom, pa so ga med vožnjo od meje proti Mariboru cariniki malo podrobneje pogledali in našli 900 nabojev, skritih v plastinskih vrečkah, pomešanih med kavo. Zrnje je zrnje, bi lahko rekli – eno diši, eno poka. Z. Z.

S plugom zbil pešca

MARIBOR, 11. februarja – Osemindvajsetletni Peter Keršič iz Sel pri Zgorjani Poljskavi je v petek zvečer vozil tovornjak CP Maribor, ki je imel sprednji priključek za plazeje snega, od Poljan pri Slovenski Bistrici. Ob 18.25 je v blagem levem ovinku zapeljal na levo stran ceste in s plugom zbil 25-letnega pešca Jozefa Oglita iz Zgornje Brezovice. Pešec je bil takoj mrtel. (Z. S.)

IZTOK UMER

Gospodski ulici vdr v parkiranje golf in poskušal odmontirati avtoradio. Opazil ga je eden od stanovalcev, ki je imel izostren sluh za nenavadne nočne glasove, saj so tudi njemu pred kratkim vplomili v avto. Videl je Kavaša, kako je vplomil v prtljajnik in si nadel rokavice, da bi nadaljeval s poslom, potem pa obvestil milicince, da so ga prijeli.

Mirko Kavaš je odkrito priznal vse svoje podvige razen vploma v avto. Trdil je, da je hotel v golfu le prespati. Poleg očitnic je bila proti takemu zagovoru tudi že delno odmontirana armaturna plošča.

Velik del plena, vključno z devizami, so mu milicinci zasegli. Kar je že zapravlil, bo moral oškodovancem vrniti. Sodniki pa so mu pri odmeri kazni poleg povratništva upoštevali tudi to, da je zašel na stara pota kmalu potem, ko ga so izpustili iz zapora, po drugi strani pa so mu šteli v prid odkrito priznanje in težko mladost. BARBARA GUČEK

Ciplje bo lovil Delamaris

PIRAN, 11. februarja – Sekretariat za upravne zadeve piranske občine je na ponovljenem javnem natečaju med dvema zainteresiranimi kandidatom odločil, da pravico enkratnega ulova cipelj v portoriskem ribolovnem rezervatu zaupa ribičem izolskega Delamarisa. Za poteg jate cipelj imajo izolski ribiči čas do konca tega meseca.

Kot smo že pisali, je na prvem javnem razpisu dobil pravico za letošnji ulov cipelj, ki se zbira v Piranskem zalivu, zasebni ribič Zlatko Novogradec. Ker zasebnik ni spoštoval določil pogodbe (cipelj je lovil z nedovoljeno mrežo), je občina razpisala pogodbo in razpisala ponovni natečaj. Zaradi kršenja pogodbe je Novogradec tudi izgubil pravico, da se v naslednjih desetih letih sploh prijavi na natečaj. Ob pol-

● Zadnji množični ulov cipelj iz portoriskega ribolovnega rezervata je bil leta 1981. Ribiči tedanje izolske Rbe so v mrežo zajeli okoli 90 ton cipelj, ovcic, orad in brancinov. Ulav je bil med obilnejšimi, od tedaj naprej pa so cipli »izginili« iz portoriskega rezervata. Zakaj, se je med strokovnjaki, ribiči in laiki razvilno nešteto teorij.

novnem razpisu so se na občini med dvema vlogama – zasebne- ga ribiča iz Pirana in Delamarisa – odločili za izolske poklicne ribiče, ki pa so se zavezali, da ob posegu povabijo na pomoč tudi piranske ribiče in občane.

Kot je povedal vodja ribolova pri Delamarisu Loredano Glavič, sedaj v portoriskem ribolovnem rezervatu spremljajo gibanje cipelj s štirih čolnov in sicer ribiške barke Knežat in treh manjših čolnov (kačevci). Delamaris je tudi okrepil čuvski službo, saj so poleg štirih rednih čuvarjev v rezervatu namestili še dodatna dva čuvaja. Poleg tega so za nadzor območja, kjer se giblje jata cipelj, zaprosili tudi postajo mejne milice iz Kopra. Glavič je še povedal, da so njihovi ribiči že pripravili 600 metrov mreže »trate«, ki je najbolj pripravna za ulov cipelj.

Enkratno poteg cipelj izolski ribiči torej morajo opraviti do konca tega meseca. Ali bo do potega prišlo, je težko trdno zagotoviti. Jate cipelj, ki so jo spremljali v decembru in januarju, namreč že dva dni niso opazili. Ali je za to krivo vreme ali je jata splavala iz zaliva, bo jasno že v naslednjih dneh.

OD PETKA DO TORKA

Požar v stanovanju

LJUBLJANA, 11. februarja – V soboto je začelo goriti malo po 21. uri v stanovanju na Ulici Franca Mikarja. Požar so pogasili poklicni gasilci, po prvih še neuradnih ocenah je planil v beg, vendar sta ga na Jamovi ulici izsledila dva milicinka. Tudi tam je pobegnil in ponovno so ga izsledili na Viški cesti. Ugotovitoli so, da gre za 36-letnega Borisa Z. (M. S.)

Presenetili vlomilca

LJUBLJANA, 11. februarja – V nedeljo okoli 13. ure je neznanec skušal vplomiti v stanovanjsko hišo na Cesti na Brdo. Ker so ga presenetili, je planil v beg, vendar sta ga na Jamovi ulici izsledila dva milicinka. Tudi tam je pobegnil in ponovno so ga izsledili na Viški cesti. Ugotovitoli so, da gre za 36-letnega Borisa Z. (M. S.)

Iz vitrine odnesli kip Kristusa

LJUBLJANA, 11. februarja – Iz vitrine, odklenjene seveda, so v petek z zunanjo strani hiše na Ulici Iga Grudna neznanec odnesel mavčni kip Kristusa, visok okoli 40 centimetrov. (M. S.)

Zlat plen

LJUBLJANA, 11. februarja – Do dobre »akcije« je prišlo tudi te dni na Plečavčevi ulici. Neznanec je vplomil v stanovanjsko hišo, kot kaže, se je v notranjost pripeljal skozi okno, ter odnesel za približno 300.000 dinarjev zlatnine. (M. S.)

Na Kitajskem se razrašča tihotapstvo

PEKING, 11. februarja (AFP) – Tihotapjenje v kitajskih ozemskih vodah se je v letu 1990 izredno razmahnilo, je objavil kitajski tisk. Obalna policija je zaplenila več kot 2300 plinskih objektov in prehiteno blago v vrednosti 510 milijonov juanov (98 milijonov dolarjev). Najpogostejše gre za električne naprave, avtomobile, motorje in cigarete, ki jih skušajo prehitovati v južno pokrajino Guangdong.

Leta 1989 je policija zaplenila 405 predmetov, vrednih več kot sto tisoč juanov (okoli 20.000 dolarjev), lani pa 848. Izmed 94 prijav, ki jih je bil plen večji od milijona juanov, jih je bilo 69 v Guangdongu. Kot pišejo časopisi, se tihotapi vse bolj upirajo policiji z orožjem, hujšajo lokalno prebivalstvo proti varuhom zakona in skušajo ponovno ukrasti zaplenjene predmete.

V Hongkongu so pred kratkim sprejeli strog zakon proti tihotapljenju, ki predvideva od 10.000 hongkonških dolarjev (1280 ameriških dolarjev) do 500.000 hongkonških dolarjev (64.100 ameriških dolarjev) denarne kazni in od šestih mesecev do dveh let zapora, je v Hongkongu sporočil predstavnik vlade za tisk.

Kako z nevarnimi snovmi

Nesreča avtocestne ilirskobistriškega Transporta, ki je z več kot 30 tisoč litri supra minuli petek zdrsnila v reko Ušnico, vsaj za zdaj ni povzročila ekološke katastrofe. Seveda pa se ob tej nesreči vsiljuje vprašanje, zakaj je voznik cisterne kljub močno zasneženim regionalni cesti peljal nevarni tovor, čeprav so vsi opozarjali na previdnost. Res je tudi, da vsaj doslej še nihče v Sloveniji ni uradno določil cest, po katerih bi lahko smeli prevažati nevarne in druge snovi, čeprav je zvezni zakon v veljavi že od lanskega maja. Očitno se komisiji, ki je že inenavest, ne mudi ali pa ima veliko bolj pomembnega dela, kot je varstvo človekovega okolja.

Znano je, da sta Petrol in Ina lani prepeljala po slovenskih cestah več kot 800 tisoč ton različnega goriva. Na srečo se je vse končalo brez večjih nesreč, vendar to ne daje nobenega prostora, da bi tako tudi v prihodnje. Zima, ki še naprej kaže zobe, ne bo vedno prijazna, zato je pač tako, da morajo popustiti pametnejši in se odrediti takšnim prevozom za vsako ceno. Težko si je tudi zamisljati, kako so, čeprav je vsi s potniki ob koncu tedna vozili po voznem redu, saj je sneg skoraj povsem obročil promet. Najbrž so imeli vsi veliko srečo na račun varnosti. A koliko časa bo sreča še na strani potnikov in prevoznikov?

Različni komentari na račun cestarjev, ki so se minuli petek zbudili šele sredi dopoldneva, znova odpirajo stare nezazelenje rane. Res zanimivo bi bilo izvedeti, zakaj jih vsakič, ko zapade nekaj več centimetrov snega, to presežni. Je morda posredi malomarnost ali pa so

denar za zimsko službo že porabili? Ne glede na vsa takšna uganjanja bi ceste le morale biti pravočasno očiščene in primerne za vožnjo.

Prometni milicniki so dolžni ob takšnih primerih izločati iz prometa vse težje tovornjake in tiste, ki nimajo ustrezne zimske opreme. Žal pa takšna prepoved velja le za magistralne ceste, medtem ko nikjer ni drugače določeno, da cisterne in tovornjaki ne smejo voziti po ostalih kolovozih oziroma regionalnih cestah. Zato tudi nič čudnega, da je voznik avtocestne ilirskobistriškega Transporta tvegal vožnjo po ozki in zasneženi cesti, ne da bi pri tem upošteval, da prevažata nevarno snov. A žal tudi nihče v naši republiki ne ve, koliko nevarnih snovi vsak dan prepeljejo tovornjaki in avtocestne po naših cestah, kaj šele, da bi vedeli, za kakšne nevarne tovore sploh gre.

Bolj ko je narod reven, več je možnosti, da se bo zastrupil in uničeval lastno okolje. Zeleni, ki so zagnali veliko hrupa okoli zapiranja krške jedrske elektrarne, pozabljajo na sicer manj pomembne, a toliko bolj nevarne prevoze nevarnih snovi, ki vsak dan krožijo po slovenskih cestah. Ugotovitve kažejo, da so prevozniki delovne organizacije nekoliko posodobile avtomobilski vozni park za prevoz nevarnih snovi, vendar je to v primerjavi z varnimi prevozi drugod po svetu zanemarljivo. Kako torej zagotoviti varne prevoze nevarnih snovi, da prevoznikov pri tem ne bi preveč prišle pri zasluhu? Odgovora na to vprašanje ne pozna nihče, prav tako kot tudi tistega ne, kdaj bomo zgradili ustrezne ceste, po katerih naj bi promet z nevarnimi snovmi tekel povsem neodvisno od ostalega prometa in brez škode za varnost človekovega okolja. ŽARKO HOJNIK

MINULI TEDEN 10

LETOS ŽE 44 MRTVIH

KLIČEMO 93

Zaradi mraza so pokale cevi

LJUBLJANA, 11. februarja – Ljubljanski poklicni gasilci so imeli v preteklem tednu največ dela z gašenjem požarov, med katerimi pa na srečo ni bilo večjih. Največkrat je zagorelo zaradi malomarnosti. Nekajkrat so morali posredovati tudi zaradi počenih vodovodnih cevi – hud mraz je pač opravil svoje.

Prejšnji ponedeljek so gasilci že dopoldne kar dvakrat gasili požara. Večji je bil na odsevnosti v borovniškem Ljubljani, kjer pa so že pred njihovim prihodom večino dela opravili industrijski in prostovoljni gasilci. Na Beethovnovi v Ljubljani pa so morali gasilci pogasiti gorčo krpe in papir, ki so se vneli v kotliču štečilnika na trdo gorivo.

V torek so že navsezgodaj zjutraj šli pogasiti požar v dimniku na Vodnikovih 127. Tam so se vnele saje v slabo očiščenem vrhnjem delu dimnika. Nekaj minut čez poldan so na Cesti VII. korpusa iz razbitega Renaulta reševali vključeno ponorecenco, nekaj po 13. uri pa je skoraj istočasno ena ekipa na Marinkovem trgu 12 menjala ključavnico, v kateri je ostal del vplomečnega »glavnika«, druga pa na Tržaški 23 preiskovala zgradbo, ker je neznanec javil, da je v njej eksplodirala plinska

jeklenka. V slednji akciji so lahko ugotovili le, da jih je lahko do naplatal. Zvečer so na Brijevevi 14 pogasili še gorčo smeti v kurni jami.

Ob drugi uri in dvajset minut poosveti je v sredo prebivalce ob Gospodarski zgradbi prodorno zavpilo protivlomilnega naprave. Ker milicniki niso našli lastnika lokala, so javljali izloplili gasilci, ki so se po lestvi povzpeli do tleče naprave. Ob 8. uri so nato zamenjali ključavnico na vhodnih vratih akcije. Bravo. Ta agencija se je nekomu očitno močno zamerila, saj je bila ključavnica polna vžigalca. Pol ure pred polnočjo so na Rožičevi 4 neki stanovalski s preventivno akcijo rešili stanovanje. Trajnožareča peč se je zaradi pokvarjenega regulatorja namreč močno pregrela. Požar so preprečili tako, da so tla okoli peči zavarovali z azbestnim prtom, leseni opaž pa ohladili z vodo.

V četrtek je bila resnejša akci-

Soča le neznatno onesnažena, potok in jezero Ušnica mrtva

Iz cisterne, ki je zdrsnila v pritok Soče Ušnico, izteklo okoli 20.000 litrov bencina – Bencinski madež že v Italiji – Pitna voda ni ogrožena

TOLMIN, NOVA GORICA, 11. februarja – Po petkovih nesreči na regionalni cesti Nova Gorica-Tolmin, ko je v strugo Sočinega pritoka Ušnica padla cisterna s 33.000 litri bencina, od katerega je po najnovejših podatkih oteklo v vodo blizu 20.000 litrov, sta jo tistim, ki so si prizadevali čim bolj omejiti to ekološko nesrečo, zagodla deževno vreme in odjuga.

Vsa prizadevanja, da bi preprečili otekanje bencina v Sočo in da bi rešili vsaj del flore in favne v goričnem potoku in jezoru Ušnica, so vendarle obrodila sadove. Če ne drugače, je vsaj onesnaženje Soče, od katerega je prišlo že v noči po nesreči, minimalno in ni v ničemer ogrozilo vire pitne vode.

Sodeč po poročilu, ki ga je danes izdal načelnik tolminskega štaba civilne zaštite Milan Lešan, je bilo v tem primeru storjeno dobesedno vse, da bi preprečili najhujše. Med drugim so bencin v strugi Ušnice zakurili. Kljub temu so po odjugu in dežju, ki sta stopila z bencinom napojen led in odplaknila preostalo gorivo, manjše količine bencina otekle tudi v Sočo.

Kot je povedala Mirjam Saver iz novogoriškega zavoda za socialno medicino in higieno, so današnje analize pokazale, da je bencinski madež pripotoval do solkanjskega jezera pri Novi Gorici in sedaj potuje dalje proti morju. V Soči se je namreč te dni pretek povečal za deseterkrat. Analize, ki so jih v italijanskih laboratorijih opravili danes, pa so pokazale, da je onesnaženje neznamno, da je v litru Sočine vode 15 mikrogramov bencinskih frakcij, kar je znatno pod dovoljeno mejo 50 mikrogramov. Vzroka za preplah torej ni.

Pač pa je škoda, ki jo so utrpli tolminski ribiči, ogromna. Ti so v Ušnici letno gojili 11.000 mladice soške postvri. Veterinar otekle tudi v Sočo.

Dušan Jesenšek nam je danes povedal, da ni pretirana ocena, da sta potok in njegovo jezero kljub prizadevanjem reševalcev postala mrtvi vodi. Bojijo se, da je v potoku uničena tudi fauna, kar pomeni, da so ribiči tudi dolgoročno utrpeli škodo. Primer bodi znanstvenost obdelali – tudi zato, da bi bodoče vedeli, kakšno škodo lahko bodoče nesreče povzročijo naravi.

KATJA ROŠ

Zbila sta ga na tla

LJUBLJANA, 11. februarja – Si- noči, malo pred polnočjo, je prišlo do roparske tatvine pred kolodvorom, na avtobusni postaji. Možak, star 31 let, doma iz Sanskega Mosta je tam postopal, ko sta k njemu pristopila neznanca. Zadrževala sta denar, se preden pa je uspel reagirati, sta ga že zbila z udarci po tleh. Obtočeni možak je izvele iz žepa 2000 dinarjev ter jima jih hotel izročiti. V isti sapi ga je že eden zgrabil za vrat, drug pa mu je iz roke izpulil denar. Po upoštevanju sta jo- pova izginila v noč. (M. S.)

PREJELI SMO

Še: »Cisterna s prikolico, polna super bencina, zgromela v potok«

V Delu je bil 9. februarja 1991 objavljen članek: »Cisterna s prikolico, polna super bencina, zgromela v potok«. V tem članku je postavljeno tudi vprašanje: »Vprašamo se tudi, zakaj prometni Transportovega vozila, ki po besedah očitvecev danes jutraj ni bilo edino te vrste na tej poti, niso izločili iz prometa na cesti, ki so jo cestarji pričeli pluziti lete v jutranjih urah.«

Iz besedila tega stavka bi se lahko razumelo, da je za prometno nezgodo soodgovorna tudi delovna milica, ker vozila, udeležena v prometni nezgodi, ni izločila iz prometa. Glede na zakonska določila očitno ni utemeljen, zato dajemo ta odgovor.

Odgovor na to vprašanje bi lahko novinarica Katja Roš dobila že na dan prometne nezgode, saj smo bili prometniki na mestu prometne nezgode prisotni vse dan. Odgovor je kratek in preprost: Prometniki vozila, udeležena v prometni nezgodi – pa tudi drugih vozil, nismo izločili iz prometa zato, ker na tej cesti na ta dan pristojni organ ni odredil zapora. O tem, kakoj naj se promet odvijajo glede na raz-

mere in stanje cest, odloča, na podlagi zakona o cestah in omeni trenutnega stanja, pristojna organizacija za vzdrževanje cest (cestno podjetje), ki tudi postavi ustrezne prometne znake. Prometna milica pa kontrolira, ali se prometni znaki, ki določajo zaporo cest, upošteva, in izloča iz prometa tista vozila, ki jim je s prometnimi znaki vožnja prepovedana.

Takih znakov na dan prometne nezgode na cesti ni bilo, pa tudi promet se je odvijal brez zastojev.

Postaja prometne milice
Nova Gorica

Husein divja po prerokbi

Včasih se nekatere dogodke ve toliko časa vnaprej, da se človek potem samo čudi, čemu so na svetu službe, kakršni sta CIA ali naša KOS... Znanja preroka iz Kremne, vasi pri Titovem Ušcu, sta pred več kakor stoletjem napovedala tudi to, kar se danes dogaja v Sevidu.

Seveda je prerokbe vedno mogoče razlagati tako ali drugače. Toda če naj bi bila druga velika vojna druga svetovna vojna, če naj bi bilo judsko cesarstvo današnji Izrael in vojna res divja v njegovi bližini, če naj bi bilo vpleteno tudi veliko carstvo (recimo mu Amerika), potem sta nepismena srbska kmetita Miran in Milo Tarabici že tedaj precej dolgo napovedala sedanjostavsko vojno.

Verjeti ali ne? Bolje da ne, kajti preroka (ki sta imela prav na napovedovanju obeh svetovnih vojn, nacizma, ustanovitve Jugoslavije in sta opredelila tudi osebe, v katerih je mogoče prepoznati Tita ali Stalina) temu spopadu namenjata vlogo uvoda v tretjo svetovno vojno, ki se bo sprevrgla v svetovno ekološko katastrofo...

DRAGA AHAIČ:

5 ali državljanska vojna

Te represalije so članom sveta vzbujale skrb, zlasti se, ker sta odprniska organizacija pa tudi ljudsko mnenje gledala na njihovo sodelovanje v svetovni ko na kolaborantstvo; posebej sta bila tega očitek deležna dr. Natlačen in bivši poslanec Ivan Pucelj. Zato so člani sveta 23. avgusta opozorili Graziolija na nevezdrne razmere: »To nerazpoloženje zadeva tudi nas podpisane, ker vidi javnost v nas, ki smo člani konzulte, sodelavce predstavnikov državne oblasti in zato smatra, da smo odgovorni za postopanje državnih oblasti.« Dali so nekatere predloge za ublažitev ravnanja s civilisti, vendar italijanske oblasti te spomence niso upoštevale.

Vprašanje moštosti

Ko so zaradi partizanskega napada na Sr. Vid pri Stični in na skupino vojakov pri Črtnem 2. in 6. septembra 1941 spet zaprli večje število civilistov, sta Natlačen in Pucelj izrabila to priliko in stopila iz sveta. Pucelj je v svoji odstopni izjavi poleg represalij nad nedolžnim civilnim prebivalstvom omenil tudi aretacijo prof. Kolarja, dr. Kidriča in Juša Kozaka. Natlačen pa svojega odstopa ni utemeljil. Po nekem nesporazumu, ki je v zvezi s tem nastal med Puceljem obiskom pri Grazioliju, je Pucelj naknadno napisal visokemu komisarju v obsebnem pismu tudi naslednje: »Strinjam se popolnoma z Vami, naj bi vsi pametnejši vedno in redno počevali zanešanje in jih svarili pred nepremišljenimi dejanji. Narod naj bo korekten, lojalen ter naj mirno čaka konca. Ne strinjam pa se z mišljenjem, da bi morali drug drugega izdajati. To ne odgovarja moji moštosti.« Kot navaja dr. Tone Ferenc v Fašisti brez krinke, je Grazioli o odstopu obeh članov sveta 22. septembra poročal italijanskemu notranjemu ministru, da je bil pravi razlog za njun odstop strah pred napadi komunističnih ljudi zaradi njune kolaboracije. (Pucelj je bil l. 1944 deportiran v Dachau.)

Peta in zadnja seja sveta je bila v novembru 1941, nakar sovet ni bil več sklican. Aprila 1943 je bil sicer imenovan nov sovet, vendar ni nikoli začel funkcionirati. Potemkater o kaki obsežnejši kolaboraciji na upravni ravni v Ljubljanski pokrajini ni mogoče govoriti. Druga stvar pa je skrivna kolaboracija posameznih predstavnikov in pripadnikov ali skupin različnih strank in Cerkve in (večkrat tudi plačano) vohunsko, ovaduško in oboroženo kolaborantstvo Slovencev.

Desničarske skupine

Čeprav je Natlačen, ko je kot ban Dravske banovine ob napadu na Jugoslavijo 6. aprila

osnovali krizni Narodni svet iz predstavnikov vseh slovenskih strank komuniste popolnoma prezrl, je 27. aprila na pobudo komunistov osnovano ilegalno odprnisko gibanje OF povabilo k sodelovanju vse obstoječe slovenske stranke. Seveda je spričo navedenih nemopoljnih nasprotij in protikomunistične gonje razumljivo, da so si pozvi pri predstavnikih predvojnih slovenskih desnih strank, zlasti pri najmočnejši in najbolj protikomunistični SLŠ, v glavnem nateleti na gluha ušesa. Odzvalo se je le nekaj samosvojih in »razkolniških« političnih skupin. Med njimi so bili najštevilnejši krščanski socialisti. Desničarske stranke pa so že poleti 1941 začele ustanjavati različne lastne ilegalne skupine; SLŠ je osnovala Slovensko legijo, Skrajneži iz Katoliške akcije in ekstremni nacionalisti Slovensko narodno gibanje, vrh liberalnestranke Sokolsko legijo, disidenti klerikalne in liberalne stranke Staro pravdo, od prej pa sta že obstajali Katoliška akcija in Ehrlichova Straža.

Tudi če je bil na začetku namen katere od teh skupin odpor proti okupatorju, konkretnih dejanj, ki bi to potrjevala, ni bilo nobenih. Vse so samo previdno čakale in to »pasivno razsistenco« utemeljevale z razlagi, da smo Slovenci premajhen narod, da bi se vmešavali v spopad velikih in močnih, ter bi, malotvevni, kot smo, po nepotrebnem tvegali življenja svojih ljudi in kravali v boju s premočnim sovražnikom. Saj da bo na koncu tako o vsem odločal zmagovalček, se pravi najmočnejši.

Pri vsej mesečinski različnosti pa so te skupine imele skupni imenovalec: protikomunizem. In medtem ko so preračunljivo čakale, kdaj in kako se bo obrnila vojna sreča – nekateri pa bi bili zadovoljni tudi kar z nemško zmago – so nekatere od njih sprva še z nedolžen namenom skrivaj zbirale orožje in se

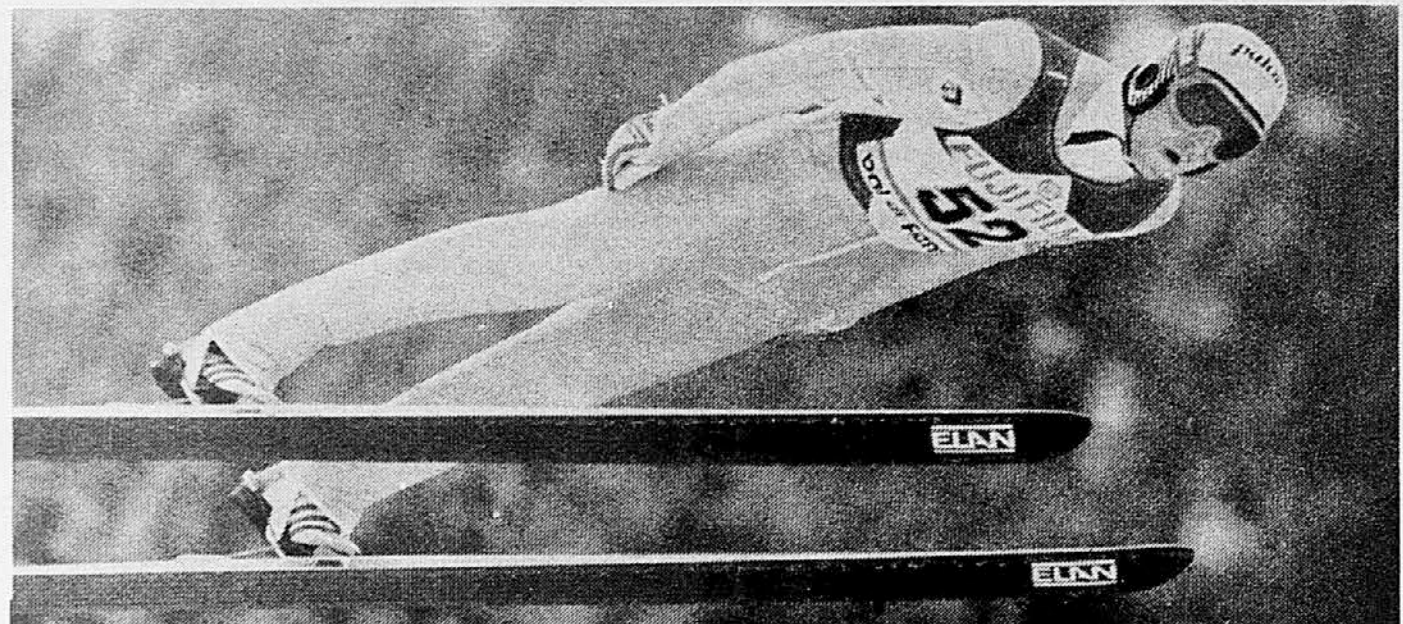
urle v njem, hkrati pa so se v svojih ilegalnih glasilih (Najprej zastava slave, Pobratim, Slovenija in Evropa, Svobodna Slovenija, Zaria svobode), ki so si med seboj večkrat tudi nasprotovale, sicer načelno ogrevale od okupacije in okupatorjev, konkretno pa so nastopale proti narodnoosvobodilnemu gibanju, ki se je naglo širil.

Protikomunistično ovaduštvo

Hkrati pa se je seveda širilo tudi protikomunistično vohunstvo in ovaduštvo, pospeševano, plačevano in varovano od okupatorske policije. V obrambo proti temu »petokolonaskemu ovaduškemu delovanju sta nastali Narodna zaštita in Varnostna služba pri OF (VOS). O vso poroč Kardeja v svojem pismu Titu 29. marca 1942: »Dejansko je ves aparat sestavljen iz članov Partije in tega niso dajo iz rok, niti ne dovolijo kontrole. Zgrajena je iz dveh delov: obveščevalna služba in eksekutivni aparat. Vodstvo je enotno in je sestavljeno: iz sekretarjev obeh delov in voditelja celotne službe, ki je direktno vezan na CK... Varnostne službe« vsi bojijo kot hudica, prav to pa daje – poleg »Nar. zašč.« in partizanov – OF značaj resnične oblasti. Zato ni nič čudnega, da so n. pr. ljubljanski trgovci vzeli povsem resno opomin OF, naj ne prodajajo razumnoževalnega papirja nikomur, ker je potreben OF... A kar je še bolj zanimivo: Slovenci so menda edini narod v Evropi, ki ima svojo belo emigracijo že v času, ko je sama na oblasti. Iz Ljubljane namreč vedno pogosteje bežijo v Italijo belogardistični izdajalci itd., in to kljub temu, da so jih (tu) spremljale cele jate italijanskih agentov za za-

čito. »Varnostna služba« je namreč prišla na tako dober glas, da se t

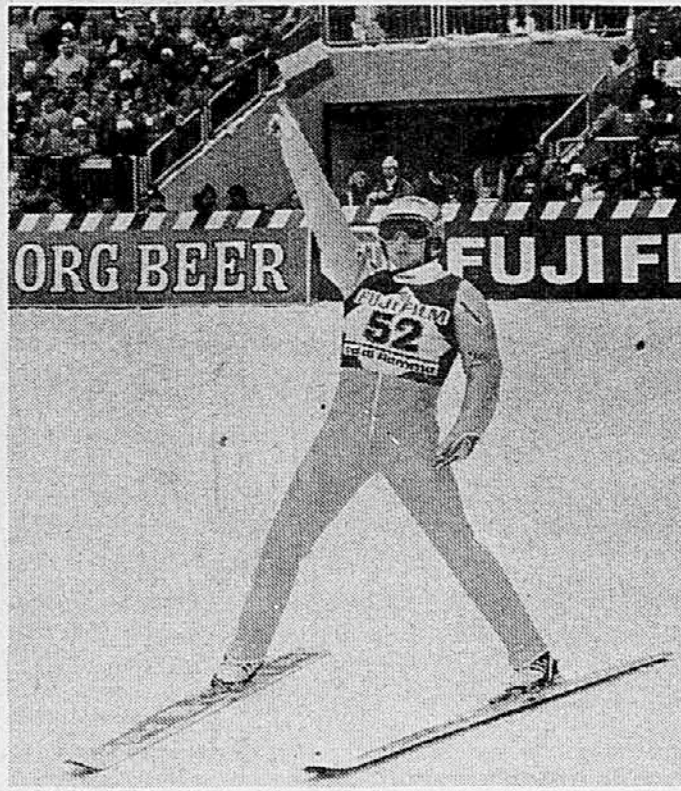
NAŠE PRVO SKAKALNO ZLATO – NAŠE PRVO SKAKALNO ZLATO – NAŠE PRVO SKAKALNO ZLATO – NAŠE

Nedelja, 10. februarja 1991, je bila za naš smučarski šport zgodovinski dan. Potem ko je v alpskem smučanju pred dvema letoma že uspelo doseči najvišji naslov (Mateja Svet je postala svetovna prvakinja v slalomu), se je zdaj veliki met posrečil tudi nordijskemu taboru. Naš 19-letni skakalec Franci Petek je s številko 52 pole-

tel zlati kolajni na veliki skakalnici naproti in se tako vpisal na častni seznam najboljših skakalcev sveta, ki so v minulih sedmih desetletjih pisali zgodovino te panoge. Dolina Fiemme, kraj prvenstva v nordijskem smučanju z letnico 1991, je s tem postala nepozaben mejnik našega smučanja.

Vsi posnetki: ZORAN VOGRINČIČ

USPELO JE – Dvig roke v slavu je že postal Petkov zaščitni znak.

Vsi naši športni prijatelji veseli naslova Frenka Petka

VAL DI FIEFME – Tudi slovenski novinarji na SP v nordijskih smučarskih disciplinah smo se v nedeljo počutili, kot bi bili svetovni prvaki v malem. Kako tudi ne, ko pa so nas kolegi, denimo tudi iz tako proslavljenih smučarskih taborov kot so finski, norveški, avstrijski ali nemški, dobesedno oblegali in nas sprejeli to in ono o Franciju Petku. Čas je hitel in treba se je bilo dodobra potruditi, da bi pravočasno napisali in odposlali poročila o sijajnem uspehu našega mladega šampiona v domovino.

Med prvimi so v nedeljo popoldne Franciju in tovarišem skakalnemu stadionu čestitali možje iz italijanskega skakalnega kroga. »Da ne bo pozabil zapisati, da smo se prav zaradi Francija še posebej potrudili dobro pripraviti skakalnico,« je dejal Albino Bazzana, nekdanji skakalec iz Trbiža in dolgoletni znanec iz naše Planice, ki so jim zaupali zahtevno delo.

»Franci je pravi šampion, iskreno vam čestitam,« pa je dejal Pietro Pertile, tudi dober znanec našega prvega povojnega skakalnega rodu, ki je vrsto let tudi vodil azurre. »Na tej zahtevni skakalnici je bil vaš mladi mojster tako rekoč nepremagljiv, kar je pokazal že tudi na treningu in bolj pravičnega razpleta v povsem regularni tekmi ni moglo biti,« ni štedil s priznanji sloki mercesallo di finanza, čigar sin je tudi italijanski skakalni reprezentant.

Skoraj ni mogoče naštetih vseh številnih znancev in prijateljev med novinarji, smučarskimi funkcionarji in trenerji, ki so nas ogovarjali: »Bravo Franci, veselite se! Naslov prvaka je v pravih rokah! Viva Slovenija!«

Kasneje zvečer je bilo v hotelu Montanara v Predazzo kot v panju. Najbolj zaposlen je bil seveda novi svetovni prvak, ki si je komaj lahko utrgal nekaj minut zase, da se je po telefonu oglašal svojim dragim. Gostitelj je bil direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc, šampanje je bil že pripravljen, kot se spodobi za hišo, v kateri je naša varno in prijetno zatočišče reprezentanca prvega skakalnega šampiona na SP '91. »Ayrton Senna je pravi vajenec zate,« je nekdo obkudujoče vzkliknil, ko je Franci Petek poznavalsko odprl slavnostno steklenico penice piñate in nato nekaj dragocene prhe nameril najprej reprezentancam tovarišem, nato pa še drugim gostom okrog sebe. Veselje je bilo spontano, govori kratki in

vaka. Preprosto fantastično, se je veselil naš nekdanji zvezni trener, ki je tretjo sezono treniral Kanadčane.

Prihajali so prijatelji naših trenerjev iz drugih taborov. Med prvimi Dalibor Močejek, stara sablja in nerazdružljiv kamerad Luke Koprivška, ki se kar ni mogel privaditi temu, da je trener svetovnega prvaka. Počasi so se mu poteze na utrujenem obrazu vendarle omejevale. »Vsemu navkljub smo nazadnje dočakali tudi ta dan. Pogled, koliko dobrih športnih prijateljev imamo, ko ni nobenega, ki se ne bi znal veseliti rojstva novega velikega šampiona,« je govoril bolj sebi kot drugim, kakor bi se hotel še enkrat prepričati, da je vse to resnica in ne le prioda.

Družba se kar ni mogla raziti. Skakalce je utrujenost prisilila k umiku, ko se je blizala

ČESTITKA DIREKTORJA – Lojze Gorjanc, za njim Bogdan Norčič, Janez Štrm in Janez Debelak.

kanta, ki ju je najel lastnik hotela, pa sta kmalu dobila pomoč v osebi Bogdana Norčiča in iz minute v minuto je jezikovna bariera vse bolj plahnela. Nazadnje se je vsa zbrana družina stopila v eno samo veliko skakalno družino. Prišel je najprej Ludvik Zajc, ki je zabičal znanec, da noče slišati nobenih vprašanj o njegovih norveških varovancah, kajti to mu je naš, slovenski in jugoslovanski dan, ki ga je treba užiti s polnimi pljuči in srcem. Nato se je prismejtal tudi Danilo Pudgar. »Kako lepo, kako lepo!« Prišlo je ob pravem času, da je kaj. Po nepozabnem Calgariju '88 zdaj še najčistejšo zlato in naslov svetovnega pr-

OTO GIACOMELLI

TRENUTEK ZA ZGODOVINO – Tako zaporedje bi si želeli videti kar največkrat.

KAJ NAJ Povem? – V trenutkih največje sreče srce govori jasneje kot vse besede.

TROJICA NA ZMAGOVARNIH STOPNICAH – Norvežan Rune Olyinik, naš Franci Petek in Nemec Jens Weissflog. Slovensko podeležev kolajn bodo opravili šele v sredo, ko bodo dobili priznanja zmagovalci prve polovice tega tedna.

Svetovni prvak je „fejst“

Svetovni prvak v smučarskih skokih, prva moška zlata kolajna našega smučanja, kot je v nedeljo pomenljivo poudaril Lojze Gorjanc na večerni proslavi velikega dogodka v Val di Fiemme, je privedel na svet 15. junija 1971 kot peti, najmlajši otrok družine Petek iz Lesc na Gorenjskem. Oče našega šampiona Francija, zmeraj naš smučarski Frenka, kot so mu vojeni reči prijatelji, je bil športni pilot, »izredno simpatičen mož,« se ga spominjajo športni tovariši z leščanskega letališča. Ko je bil Franci še čisto majhen, se je ponosil, ko se je vračal z nekega tekmovalja v jadrnem letenju v Vrhu.

Mama Marjana je zanesljivo pogumna ženska, da je tragično usodo svojega moža sprejela nase in obvarovala veliko družino vseh posledic hude preizkušnje. Prav gotovo pa se je tudi zato Franci navzel neubranljivega humorja, s katerim osvaja vsakogar okrog sebe, hkrati pa vseh tistih navad, ki so značilne za slojčne in zato srečne družine z več otroki. Preprosto sprejemanje vsega, kar življenje prinaša s seboj, samostojnost pri odločitvah, nobenih izgovorov, kadar ne gre vse po željah.

Francija je šport privlačil, odkar pomni in poskušal se je z vsemi mogočimi športnimi zvrstmi od nogometa do tenisa. V smučarske skoke pa ga je pritegnil družinski prijatelj Franc Legat, skakalni delavec iz Žirovnice pod Stolom, po katerem je nedavno tega prevzel ime tudi Francijev skakalni klub, ki mu predseduje oče Tonja Justina, odličnega Elanovega serviserja, ki se je nekdanji tudi sam dokaj uspešno pogajal čez skakalnico. Ivo Zupan, s 172 m leta 1977 v Planici nekaj let tudi jugoslovanski rekorder, je bil prvi Francijev trener, zdaj pa že

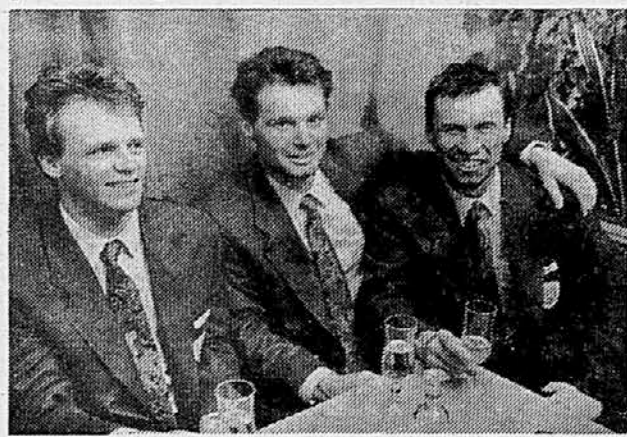
nekaj let zanj v klubu skrbi Stane Baloh, tudi nekdanji skakalec in nekaj sezon profesionalni trener v SSK Stol. V mladinski reprezentanci sta se spomladi leta 1989 srečala z Lukom Koprivškom in sadi o kažejo, da je to bila nadsejna srečna okoliščina, saj je odtlej Franci strmo in nenehno napredoval: 4. januarja 1990 – prva točka za 15. mesto v Innsbrucku na turneji InterSport, malo kasneje ob koncu švicarske skakalne turnee 1990 prva in doslej edina zmaga v svetovnem pokalu, za tem pa še vrsta odličnih rezultatov v tej konkurenci, to zimo pa tudi že dvakrat na stopničkah – v Thunder Bayu v Kanadi tretji in drugi na veliki skakalnici.

Lani in letos zopred dvojni državni prvak, na veliki in srednji skakalnici, je visok 173 cm in teži 62 kg, torej tudi po postavi pravi sodobni skakalec, gibljivo izredno nadarjen in odhod poleg inteligentne, o kateri priča tudi to, da je brez težav doslej tudi uspešno usklajeval sport in šolo, tudi izredna skakalna tehnika, ki sta jo z Lukom Koprivškom izpilila do ravni, ki je potrebna za osvojitve naslova svetovnega prvaka. Od nedelje, 10. t. m., zanesljivo po svetu najbolj znan Leščan je lani končal gimnazij v Škofji Loki in je zdaj študent prvega letnika Filozofske fakultete v Ljubljani (geografija in sociologija). Zmeraj vever in nasmejan, pa strasten ljubitelj klasičnega roka, ki ga goji skupaj s svojimi prijatelji tudi v ansamblu The Booms, kadar za ta konjček še najde kaj časa. Ko so začeli pred leti igrati, so mu določili vlogo bobnarja. Predvsem je Franci tako fejsnt fant, da si je zares zaslužil naslov svetovnega prvaka in ni ga bilo v Val di Fiemme, ki mu tega ne bi privoščil.

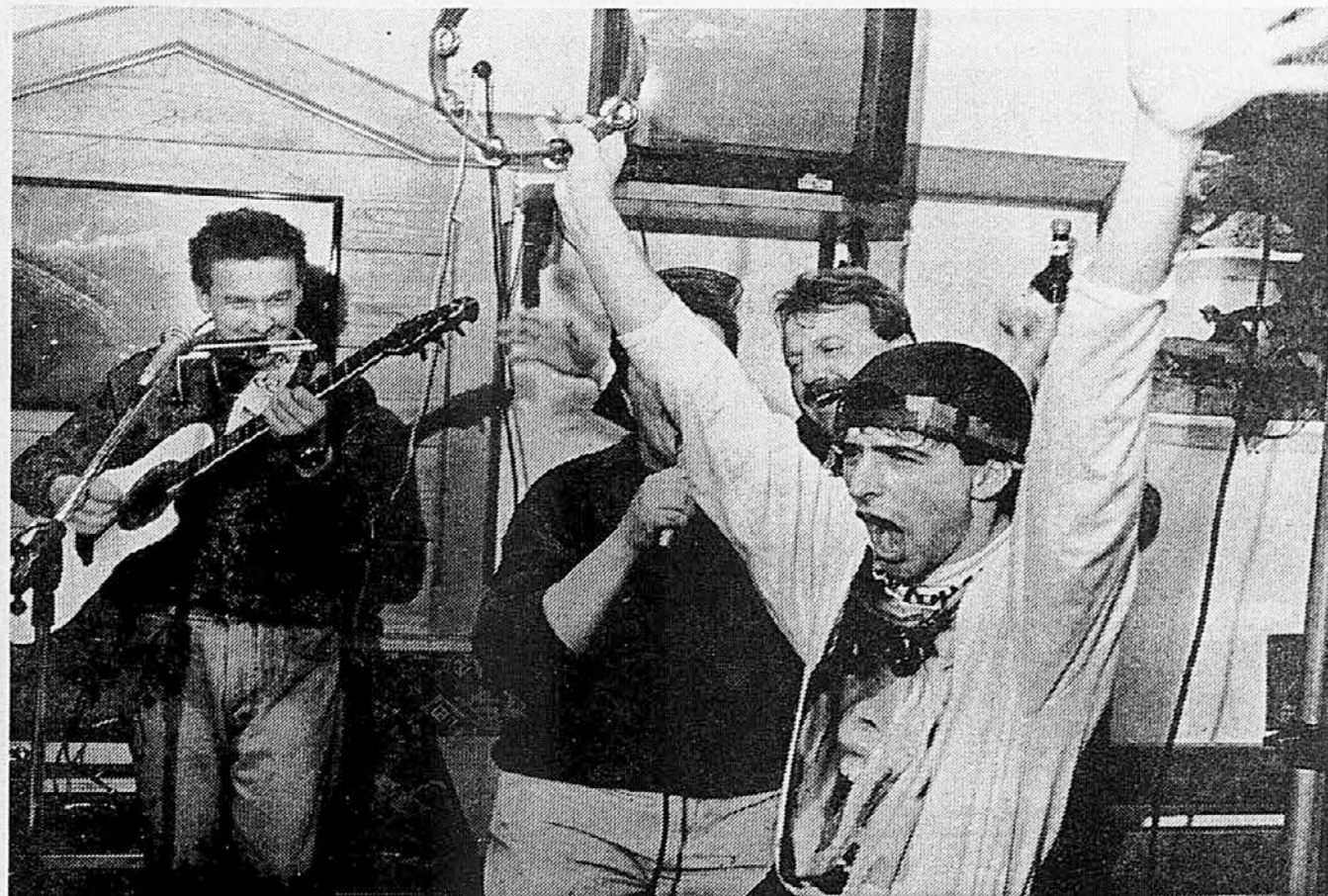
OTO GIACOMELLI

ZDRAVICA PREDSEDNIKA – Staja Zdravković je novopečenemu šampionu čestital v imenu smučarske organizacije.

KDAJ BODO TAKO DALEČ TUDI NAŠI TEKAČI? Matej Kordež, Borut Nunar in Robert Keršajin.

ZAKAJ SE NE BI PREŠERNO VESELILI? Pesem in smeh sta oplemenitila večerno nedeljsko slavo v našem taboru.

FIEMME 91

la classifica

Pos.	Nome	Paese	Tempo
1.	Franci Petek	SLO	1:52.00
2.	Rune Olyinik	NOR	1:52.00
3.	Jens Weissflog	GER	1:52.00
4.	...	...	...

A sorpresa la giovane promessa jugoslava trionfa nel trampolino del salto speciale K 120

Piacere, Franci Petek

«campione del mondo»

Ci si attendeva molto di più dalla squadra azzurra, con il migliore solo trentaduesimo.

NAŠ PRVAK V SREDIŠČU POZORNOSTI ITALIJANSKIH LISTOV – Ena izmed ponedeljkovih športnih strani.

TEKME JE KONEC – Zmaga na domačih smučeh.

MALCE REKREACIJE NE ŠKODI – Talent tudi z žogico

Čestitke od vsepovsod

VAL DI FIEFME – Novopečeni svetovni prvak v smučarskih skokih Franci Petek sprejema čestitke na tekočem traku. Potem ko je že prvi večer dobil brzojavke predsednika predsedstva R Slovenije Milana Kučana, predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta in predsednika komisije Planica Andreja Marince, so jih zdaj poslali še mnogi drugi politiki in športni delavci. Med njimi je tudi predsednik Zveze za telesno kulturo Jugoslavije Tome Drakulevski, Marjan Podobnik, predsednik Zveze slovenske kmetke mladine, pa je v svoji čestitki zapisal, da je Petek postal prvi svetovni prvak države Republike Slovenije in obenem njen ambasador.

Innauer je in ni zadovoljen

VAL DI FIEFME – Vodja avstrijskih skakalcev Toni Innauer z nedeljskim izkupičkom svojega moštva ni povsem zadovoljen, a vendar z njim tudi večina moštva, so jih zdaj poslali še mnogi drugi politiki in športni delavci. Med njimi je tudi predsednik Zveze za telesno kulturo Jugoslavije Tome Drakulevski, Marjan Podobnik, predsednik Zveze slovenske kmetke mladine, pa je v svoji čestitki zapisal, da je Petek postal prvi svetovni prvak države Republike Slovenije in obenem njen ambasador.

TELEVIZIJA

TV SLOVENIJA I

8.35-12.50 in 13.45-23.50 TELE-
TEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 ZGODBE IZ SKOLKE
10.05 HRVAŠKA ZAGORJE
10.35 V HRIBIH SE DELA DAN
OD GORA K MORJU, 8., zad-
nja oddaja
11.10 ANGLEŠČINA: FOLLOW ME
(1/16 lekcija)
11.35 SEDMA STEZA, ponovitev
11.55 OSMI DAN, ponovitev
12.40 VIDEO STRANI
14.00 VIDEO STRANI
14.10 ANGLEŠČINA: FOLLOW ME
ZARISCE
15.20 SOVA, ponovitev
AVTOSTOPAR (THE HITCH-
HIKER - 7/16 del ameriške na-
nizanke)
MAMA LUCIA (MAMMA
LUCIA - 2/6 del ameriške na-
daljevanke, 1987/88)
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 V HRIBIH SE DELA DAN:
OD GORA K MORJU
17.45 NOVINARSKA ZGODBE: ČR-
NA KRONIKA
17.55 EX LIBRIS:
PRIMORSKO VINOGRAĐNI-
STVO IN VINARSTVO
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK II
19.55 VREME
20.05 DALEČ SI PRIŠLA, KATIE
(YOU'VE COME A LONG
WAY - 2/3 del kanadske na-
daljevanke)
20.55 NOVOŠTALOŽO
21.05 TOTI PUST, oddaja TV studia
Maribor
22.00 TV DNEVNIK III. VREME
22.25 SOVA
TO NI SLUŽBA ZA ŽENSKO
(NO JOB FOR A LADY - 4/6
del angleške humoristične nani-
zanke, 1990)
MAMA LUCIA (MAMMA
LUCIA - 3/6 del ameriške na-
daljevanke, 1987/88)
23.40 VIDEO STRANI

TV SLOVENIJA II

10.00 SATELITSKI PROGRAMI
- POSKUSNI PRENOSI
10.25 Val di Fiemme: SP V NORDI-
SKIH DISCIPLINAH: TEK,
5 KM (Z), prenos
11.50/12.05 SATELITSKI PROGRA-
MI - POSKUSNI PRENOSI
13.55 Val di Fiemme: SP V NORDI-
SKIH DISCIPLINAH: SMU-
ČARSKI SKOKI (90 M), ekipno
za kombinacijo, prenos (do
16.30/16.45)
16.45 SP V NORDIJSKIH DISCIPLI-
NAH: SMUČARSKI TEK,
5 KM (Z), posnetek iz Val di
Fiemme
17.30 REGIONALNI PROGRAMI
STUDIO II KOPER
19.00 NABA PESEM '90, 11. oddaja
19.30 TV DNEVNIK

20.00 ŽARIŠČE
20.30 ZREBANJE LOTA
UMETNIŠKI VEČER
PORTRET SYDNEYA POL-
LACKA:
VSI FILMI SO OSEBNI (ALLE
FILME SIND PERSONLICH)
nemški dokumentarni film,
1985)
21.30 TUDI KONJE STRELJAJO.
MAR NE? (THEY SHOT
HORSES, DON'T THEY)
ameriški barvni film, 1969)
23.25 SATELITSKI PROGRAMI -
POSKUSNI PRENOSI
0.00 YUTEL, eksperimentalni pro-
gram (do 1.00)

HRVAŠKA TV I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 MALI SVET

ŠOLSKI PROGRAM

10.00 BODITE Z NAMI
10.10 PRIROVEDUJEMO PRIPO-
VEDKO: NEENAKA KO-
LESA
10.25 VPRASAJTE - ODGOVAR-
JAMO
10.40 MALI TV KONCERT NA
PAGU
11.10 VUČEDOLSKI OSVAJALCI:
AKROPOLA NA DONAVI
11.40 PRICHE PRETEKLOSTI: LI-
VARJI
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM: SU-
PER CHANNEL
STARO ZA NOVO
15.10 KLASIČNI VRT: DAVORIN
KEMPF
16.00 VIDEOSTRANI
16.15 POROČILA
16.20 TV KOLEDAR
16.30 MALI SVET, oddaja za otroke
17.05 ŠOLSKI PROGRAM:
ISKANJE PLANIKE
17.35 HRVAŠKA DANES
18.20 BLUFONCI (10/3 del risane se-
rije)
18.45 HRVAŠKA KULTURNA DE-
DISCIJA
19.15 GRAHČI (PODDINGTON PE-
AS - 2/13 del risane serije)
19.30 DNEVNIK I
20.00 ZGODOVINSKI SPORAZUM
O JUGOSLAVIJI
22.00 ZREBANJE LOTA
22.10 DESET ZAPOVEDI, poljski TV
film
23.05 DNEVNIK II
23.25 POROČILA V ANGLEŠČINI
23.30 KINO KLUB EVROPA:
OČE VAŠ

HRVAŠKA TV II

15.45 VIDEO STRANI
15.50 DOBER DAN
SPREGLEDALI STE - PO-
GLEJTE
SEMIŠNOSTIČARSTVO (VA-
NITY FAIR - ponovitev 3/16
dela angleške nadaljevanke)
17.00 ANNO DOMINI (ponovitev 9/12
dela ameriške nadaljevanke)
18.00 DOBER VEČER

18.10 ŠTIRJE VOGALI, ENA
KROGLA
19.00 GLASBENI VSAKDAN
19.30 Val di Fiemme: SP V NORDI-
SKIH DISCIPLINAH: TEK,
5 KM (Z), posnetek
20.00 ORSON IN PRIJATELJI
20.10 ZGODBA ZA LAHKO NOČ
20.15 TOP CUP HTV
21.00 BEDAKI IN KONJI (ONLY
FOOLS AND HORSES - 7/8
del angleške humoristične nani-
zanke)
22.00 HODOLOŠKI GLASNIK
22.15 ANNO DOMINI (10/12 delame-
riške nadaljevanke)
23.15 POROČILA
23.35 POROTNIKI V SENC (LES
JUREES DE L'OMBRE - 4/7
del francoske nadaljevanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
16.30 6. KROG - ŠPORT IZ ZAMEJ-
STVA (ponovitev)
17.30 SKUPNI PROGRAM Z II.
MREŽO TV SLOVENIJE
PRIMORSKI REGIONALNI
PROGRAM - Oddaja v živo
KLEPET Z GLEDALCI, AK-
TUALNA DOGAJANJA, RE-
PORTAŽE, POLEMKE, ZA-
NIMIVOSTI
19.00 TV DNEVNIK
19.25 CAROBNA SVETILKA
- OTROŠKI PROGRAM
CLOVEK PAJEK - risanka
- SPUNKY AND TADPOLE
- risanka
20.00 CELOVEČERNI FILM
JUSTICE - TI
21.15 ZREBANJE LOTA
22.20 TV DNEVNIK
22.30 ŠPORTNA RUBRIKA
AVSTRIJA I

9.00 POROČILA
in
DOOGIE HOWSER, ponovitev
9.30 ANGLEŠČINA ZA ZACET-
NIKE
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 ZVIJAJČA, ponovitev italijan-
skega filma (1975)
12.15 LENA, 2. - zadnji del dokumen-
tarca o toku reke Lene od Baj-
kalskega jezera do Ledenege
morja
13.00 ČAS V SLIKI
13.10 MI, ponovitev
13.40 NEKOC
13.45 PREKLETSTVO ROZNA-
GA PANTERJA (Roar of the
Pink Panther - britanski film,
1983)
15.30 Otroški program
15.35 TUDI HEČ MORA BITI
16.00 AM, DAM, DIABOL
16.30 MINI ATELJE
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 DEGRASSI JUNIOR HIGH,
Zvezde ne lažejo
17.30 MINI REPORTAŽA
17.55 VAKARI, risanka
18.00 MI
18.30 DOKTOR TRAPER JOHN, Sa-
tanovo preklestvo
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI

19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 BELJAŠKI PUST, najboljša
zasedanja beljaške pustne gilde
iz kongresne dvorane v Beljaku
22.25 POGLEDI S STRANI
22.25 ZAKLJUČNI PLES (Nemška
komedija, 1983)
23.55 ČAS V SLIKI
0.00 SISTERS IN THE NAME OF
LOVE, Koncert Gladys Knight,
Patti LaBelle in Dionne War-
wick - posnetek iz Aquarium
Theater v Hollywoodu
0.50 ČAS V SLIKI

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
12.10 SPORT
13.00 SPORT V PONEDELJEK
16.50 LEKSIKON UMETNIKOV, sli-
kar Wolfgang Herzog
17.00 ŠOLSKA TV
17.30 ORIENTACIJA
18.00 DOOGIE HOWSER, Pohlep ne
škodi, toda...
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 SPORT
20.15 Univerzum: SKRITI SVETovi
V OKRENTI TRETU 118
21.07 REPORTAŽE IZ TUJINE, od-
daja zunanje-politične redakcije
22.00 ČAS V SLIKI
22.25 SP V NORDIJSKIH DISCIPLI-
NAH: TIJUDIO
22.55 KLUB 2
POROČILA
RAII

6.55 JUTRANJI PROGRAM, vodita
Livija Azzariti in Puccio Corona
10.15 MACJE OČI, nadaljevanke
11.00 POROČILA
11.05 DOBRODOŠLI NA SIPINAH,
serija
11.40 PAZITE NA KARTICO
11.55 VREME
12.00 POROČILA
12.05 NAKALNO
13.30 TV DNEVNIK/TRI MINUTE
ZA...
14.00 KVAROV SVET
14.30 KRONIKE, Motorji
15.00 SEVERNI
15.30 MODRO DREVO
16.00 BIG
18.00 POROČILA
18.05 ITALIJA OB ŠESTIH
18.45 TIRDESET LET NAŠE ZGO-
DOVINE
19.20 ALMANAH
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 TEDIK
RAIMOND IN DRUGE
23.00 TV DNEVNIK/ODDAJA
RAII

7.00 RISANKE
8.00 MODRO DREVO
8.30 MOONLIGHTING, serija
9.30 TUDI JAZ
10.20 DOKUMENTARNA ODDAJA
10.50 CAPITOL, serija
11.55 VAŠE ZADEVE
13.00 OB TRINAJSTH
13.30 GOSPODARSTVO
13.45 BEAUTIFUL, serija

14.15 KADAR SE LJUBI, serija
15.05 KUPČE, serija
15.45 MED NAMI REČENO, serija
17.00 POROČILA
17.05 INTELIGENTNA TELEVI-
ZIJA
17.45 PUNKY BREWSTER, serija
18.30 CASABLANCA
18.30 ROCK CAFE
18.45 HUNTER, nadaljevanke
19.45 TV DNEVNIK
20.15 SPORT
20.30 PREIZKUSI NEDOLŽNOSTI,
igrani film
INSPEKTOR STARTI

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Daybreak: 8.30 Russia Eleven;
9.10 The Mix; 13.00 Poslovna poročila
z Japonske; 13.30 The Mix; 16.00 Vro-
ča linija; 17.00 Oddajamo; 18.30 Mo-
dra noč; 19.30 Poročila; 19.45 Time
Warp; 20.00 Ultra Sport; 22.00 Poročila;
22.15 Ultra Sport; 0.15 Poročila;
0.30 Modra noč; 1.30 Time Warp;
1.45 Pozna nočna glasba
3SAT

14.30 Glasbeni festival: 15.15 Poti
k glashi; 16.15 Glasbeni festival; 17.20
Mini čas v sliki; za otroke; 17.30 Sedmi
kamen; 17.55 Halo, Rolf; 18.00 Slike iz
Švice; 19.00 Danes, 3sat studio; 19.30
Brel Lilli ni trupla, krimi komedija;
21.45 Kultura, sport; 22.00 Čas v sliki
2.2.25 Sig. cent. sinetnet, filmska
komedija; 23.55 Poročila

6.00 Dobro jutro; 8.35 Sosed; 9.05 La-
dja zaljubljenec; 10.15 Beetlejuice,
ris.; 10.40 Vdovec s petimi hčerkami,
film; 12.20 Kolo sreče; 13.00 TV bor-
za; 14.00 Sosed; 14.25 Ladja zaljubljenec;
15.15 Police Academy, ris. serija;
15.55 Bonanza; 16.45 Matt Hous-
ton; 17.45 Pregled programa; 17.50
Mr. Belvedere; 18.45 Dober večer,
Nemčija; 19.15 Kolo sreče; 20.00 Mac-
Gyver; 21.00 Vrnitev na planet opic,
am. film; 22.55 TV Spiegel; 23.25
Hladnokrvno, am. film; 1.05 MacGy-
ver; 1.55 Pregled programa in CNN po-
ročila
RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa; 9.25 Torreani,
nemški film; 11.00 Tveganje; 12.00 Ce-
na je vroča; 12.35 Oddelek M, serija;
13.00 Holmes in Yoyo, am. serija;
13.20 Kalifornijski klan; 14.05 Spring-
fieldova zgodba; 14.50 Divja roža; 15.38
Neto; 15.50 Buck Rogers; 16.40 Tvega-
nje; 17.10 Cena je vroča; 17.45 Sterita-
ler; 18.00 Moč za šest milijonov dolar-
jev; 18.45 Poročila; 19.15 Knight Ri-
der; 20.15 Suženjka karavana, film;
22.00 Eksplozivno; 23.00 Zakon v Los
Angelesu; 23.55 Prestrašeno mesto,
am. film; 1.30 Aerobika
TV 5

16.05 Poročila; 16.15 Le Point; 17.15
O zaki; 17.45 Križnja za sledokus-
ce; 18.00 Mladinska oddaja; 18.20 Ka-
nada na dveh poteh; 18.50 Bons Basiers
des Francophiles; 19.00 Poročila; 19.15
Clin d'oeil; 19.30 Le 19/20; 20.00 Po-

sebna poljika; 21.00 Poročila; 21.35
Bouillon de Culture; 23.00 Poročila;
23.05 Ferland Nadeau; 0.45 Zofa

RADIO

PRVI PROGRAM

(Kravce stereo 91.8 MHz)
4.30 Jutranji program; 5.50 Rekreacija;
6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja
široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glas-
bena matineja - V spominh na vstop
v Novo leto - Izbrani posnetki Novolet-
nega koncerta v Mariboru; 10.00 Do-
poldanski dnevnik: Informacije, gospo-
darstvo, glasba; 11.05 Človek in zdrav-
je; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Po-
jemo in godimo; 12.35 Domača glasba;
13.00 Danes do 13.00, 13.38 Do šir-
najstih; 14.05 Nenavadni pogovori;
14.20 Glasbena poslušalica; 14.40 Ra-
dijski Merkurček; 15.30 Dogodki in od-
mevi; 16.00 Od melodije do melodije;
17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Za ljubite-
lje lahke glasbe; 19.00 Radijski dnev-
nik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45
Z zabavnimi ansambli; 20.00 Slovenska
zemlja in pesmi in besedi; 20.35 Minute
za Georgea Gershwin - G. Gershwin;
Porgy in Bess - simfonična slika; 21.05
Od premiere do premiere: Vlado Hra-
vel: Sanacija, (uprizoritev SNG LJ);
21.51 Glasbeni intermezzo; 22.00 Zre-
lo dneva; 22.30 Slovenski pevci sanso-
nov in evergrinov; 23.05 Literarni no-
sti - Brajko Miljković; Pesmi; 23.15
Nočni program - glasba

DRUGI PROGRAM - stereo

(Kravce stereo 98.9 MHz, Krim stereo
93.5 MHz)
4.30 Prenos sponora RTV Ljubljana;
7.15 Dobro jutro; 9.00 Izbramo za vas;
10.05 Mavrica; 11.00 Če kdo ni slisal;
12.05 Mavrica; 14.30 Poročila, obvesti-
la, zabavna glasba; 15.30 Dogodki in
odmevi; 16.00 Zeleni ste, poslušajte;
16.30 Dnevnik radia Maribor; 17.00
Ljubiteljski pevci in godci; 17.30 Novi
reč; 18.00 Študij in glasba; 19.00 Ve-
černi radijski dnevnik

TRETJI PROGRAM - stereo

(Krim stereo 96.5 MHz)
16.00 Dober dan; 16.05 Glasbeni obra-
zi ljudske izročila; 16.30 Znanja širo-
ka cesta; 17.00 Koncertni dogodki na
tujem; 18.30 Izšlo je...; 18.45 Por-
očila; 19.30 Predstavitel večernega pro-
grama; 19.32 Arije in monologji; 20.00 Li-
terarni večer - Vinko Moderndorfer;
Prikazovanje Marje; 20.45 S solističnih
in komornih koncertov - Posnetek ma-
riborskega koncerta ansambla Celloma-
nia in sopranistke Branke Berotovac
(A. Shulman, R. Matz, H. Villa-Lobos);
22.15 Pretok idej; 22.35 Glasbene

PRETOK IDEJ - dr. Pavel
ZGAGA: NA ROBU PAMETI.
Teoretični esej o tem, da danes
uporabljamo pojem norosti v dveh
zelo različnih pomenih. Norost
norcev in noriškan in norost so-
dobne oblasti, ki izključuje, regu-
la in razvršča, norost obli-
sti nad razumom. Ali je torej no-

rost t. im. racionalnim Kulturam
lastna? Priporočamo.

RADIO ŠTUDENT

(89.3 in 104.3 MHz)
00.00 Radio-satelit (MTV/RTL); 12.00
Vzib; 14.00 OF: 17.00 Juculator; 19.00
Tolpa bumov: LOLITA - No. 1 (skus-
forum); 20.00 Underground internati-
onal; 21.00 Hard and heavy; 24.00 Za-
temnitev/radio-satelit

RADIO GLAS LJUBLJANA

(Krim stereo 100.2 MHz, Grad stereo
102.4 MHz)
6.00 Dobro jutro, Ljubljana; 6.15 Prve
novice; 7.00 Horoskop; 7.15 Novice;
7.20 Naj naj naj; 7.30 Vremenska napo-
ved; 8.00 Jutro je lahko tudi takšno;
8.30 Kam danes v Ljubljani; 9.15 Novi-
ce; 10.15 Novice; 11.15 Novice; 11.20
Naj naj naj; 11.25 Power play; 12.00
BBC novice; 12.15 RGL novinarska
oddaja; 13.15 Novice; 14.00 Pasji ra-
dio; 14.30 Pop info; 15.15 RGL ko-
mentira in obvesta; 15.35 Power play;
16.10 Spoznajmo se; 16.30 Nagradna
uganka; 17.15 Novice; 18.20 Tem ted-
na (v živo); 19.15 Novice; 19.25 Vre-
menska napoved; 20.00 Glasba do jutra

RADIO MARIBOR

(UKV 93.1 in 90.4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos sponora RTV Ljubljana;
7.15 Dobro jutro; 9.00 Izbramo za vas;
10.05 Mavrica; 11.00 Če kdo ni slisal;
12.05 Mavrica; 14.30 Poročila, obvesti-
la, zabavna glasba; 15.30 Dogodki in
odmevi; 16.00 Zeleni ste, poslušajte;
16.30 Dnevnik radia Maribor; 17.00
Ljubiteljski pevci in godci; 17.30 Novi
reč; 18.00 Študij in glasba; 19.00 Ve-
černi radijski dnevnik

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88.6 - 93.8
- 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6
MHz)
6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro;

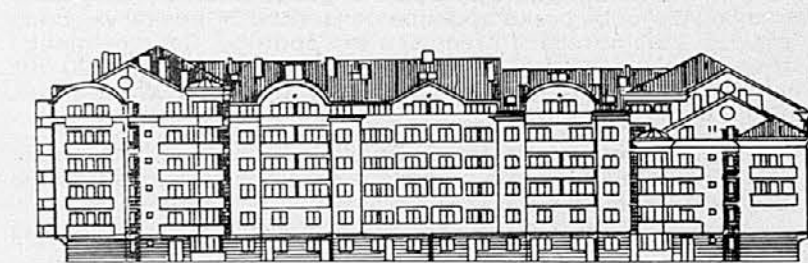
PAVLIHA
S Habsburžani za domovino naprej!
Pavliha komentira obisk R. R. R. R. R.
Habsburžani v Sloveniji. Na Dunaju so
razburjeni.
Peter Vencelj, sam svoj najboljši pri-
jatelj, je zahteval pouk tudi ob sobo-
tah. Pozabil pa je na nedelje! Neizku-
šene možnosti v solstvih.
Pavliha anketa priljubljenosti in ne-
priljubljenosti. Kdo je na prvem me-
stu in zakaj?
Nagradno vprašanje: Kaj je delal Sta-
ne Dolanc na srečanju med Kučanom
in Miloševićem?
In bogate nagrade za reševalce kri-
žank in ugank.
Vse to v novem, lepšem in boljsem
Pavlihu!

PS - Commerce
Sežana, d. o. o.,
oglašja prodajo
za stavbo v
središču Kranjske
Gore, Borovška
ul. 72, ugodno za
penzion in druge
namene.
Objekt ima: manjšo
klet, pritličje, nadstrop-
je in podstrešje, skupna
velikost 384 m². Potreba
adaptacija. Cenjene
ponudbe sprejemamo
na naslov: PS - Com-
merce, d. o. o., 66210
Sežana, Partizanska
70, oz. po faksu št. (067)
72-697.

DELO IKS

V novem Delu Iks preberite »Pojedel,
uhil, pobegnil...« moriški trenutki
šestdesetletnika iz Sodne vasi. Pred-
stavnic najstarejše obrti v Ljubljani
modrojujo: »S Slovenci ni ponavadi
ni«. Bo vojna v Zlatu uvod v svetovno
ekonomsko vojno?
Nevarno mesto Piran - ko se hiše
same od sebe rušijo...
Kaj se dogaja za zakulisji maneken-
ski stez?
Delo Iks, druga stran iz prve roke!

V Stikov časopisni kiosk lahko od-
date napoved po telefonu: (061)
329-559 ali telefaksu (061) 302-414
ali teleprinterju 31 633 in na naslov
CGP Delo Stik, Ljubljana, Titova
35. Kiosk je odprt vsak dan do 11.
ure za objavo naslednjega dne.

LJUBLJANSKA STANOVANJSKA ZADRUGA
LJUBLJANA, KIDRIČEVA 1/IIIGIP INGRAD
CELJE

ŽELITE STANOVATI UDOBNO, PRIJETNO, SPROŠČENO V ČLOVEKU PRI-
JAZNEM OKOLJU?

NOVA STANOVANJA V PODUTIKU V LJUBLJANI.
IZREDNA LEGA, SONCE, NARAVA, ZELENIJE, POGLEDI, PRIVLAČNA
OKOLICA Z REKREACIJSKIMI POVRŠINAMI
BLIŽINA CENTRA IN IZVOZA TER UVOZA NA AVTOCESTO, VENDAR
ODMAKNJENO OD HRUPA.
STANOVANJA V BLOKU OD 35 m² do 100 m², STANOVANJA TUDI V PRIT-
LIČJU V ATRIJU. BLOK BO GRAJEN KLASIČNO Z IZREDNIM TOPLOTNIM IN
DRUGIM UDOBOM, Z LASTNIM ŠTEVCEM ENERGIJE V VSAKEM STANO-
VANJU, LASTNE GARAZE

CENE KONKURENČNE, UGODNI NAKUPNI POGOJI

STANOVANJA BODO VSELJIVA APRILA 1992

INFORMACIJE NA LJUBLJANSKI STANOVANJSKI ZADRUGI tel. 217-432

OGLASITE SE. POMAGALI VAM BOMO REŠITI VAŠ STANOVANJSKI PRO-
BLEM, NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI

Sklad za družbeno skrb otrok
Občine Zrenjanin
proda objekte na Bledu

Sklad za družbeno skrb otrok občine
Zrenjanin prodaja za neposredno
pogodbo počitniški dom - vilo
»Peričnik« in »Ciklama« na Bledu.
Objekta sta grajena v bidermajerskem
stil in pod zaščito države. Pravico do
sodelovanja pri nakupu objektov
imajo vse pravne in fizične osebe.

Prodaja bo 16. 2. 1991 (v soboto) v posloppu
Skupščine občine Zrenjanin, Trg slobode 10, z za-
četkom ob 11. uri. O pogojih prodaje se kupci
lahko seznajajo na naslovu: Fond za društveno
brigo o deci občine Zrenjanin, telefon 023/35-752
in 60-050 ali neposredno v prostorih v ulici Narod-
nog fronta 2, Zrenjanin, v delovnem času.

1103

du Boris Kidrič Ljubljana, miklošičeva 26

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

Se želite učiti tujega jezika? Se sproščeno spo-
razumevati v vsakdanjih situacijah? Izboljšati
svoje znanje ali pa morda sami suvereno voditi
poslovne pogovore s tujimi partnerji v
● angleščini ● nemščini
● francosčini ● italijansčini
● španščini ● nizozemščini

● in drugih svetovnih jezikih
pri DELAVSKI UNIVERZI BORIS KIDRIČ LJUB-
LJANA prijemamo tudi tečaj slovenščine.
Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 17. ure do
18. februarja.
Ugodne cene (100-urni tečaj 4.500 din).
Plačilo na obroke.
Organizirana prodaja učbenikov.
Tel. 322-791, 311-785.

AKCIJSKA
PRODAJA PRALNIH
STROJEV

tip WN450SI

8352,80 din

tip WN460SI

8674,60 din

Priznani italijanski pralni stroji
INESIT so kvalitetni, varčni,
zavzemajo manj prostora in
imajo zagotovljen servis.

metalka
DISKONT

Prodaja: Metalka DISKONT, Vižmarje,
Celovška 492,
tel.: (061) 52-261

Metalka Commerce,
p. o., Ljubljana

asfaltex

asfaltex, p. o., Ljubljana,
Pavšičeva 4

razpisuje prosta delovna mesta

5 kvalificiranih izolaterjev

Pisne vloge pošljite na: ASFALTEX,
Pavšičeva 4, Ljubljana.

Prosimo, priložite vs kratek življenjepis in dokazi-
la o delovni izobrazbi.

1160

SKUPŠČINA OBČINE
KRANJ,
Odbor za raziskovalno
dejavnost

objavlja

RAZPIS ZA
SOFINANCIRANJE
USPOSABLJANJA
RAZISKOVALNIH
KADROV V OBČINI
KRANJ - ŠOLSKO
LETO 1991

Z namenom povečanja števila kadrov za razvojno-
raziskovalno delo v raziskovalnih enotah OZD ob-
čine Kranj na Občini Kranj sofinancirala:

1. usposabljanje raziskovalcev za pridobitev dok-
torata znanosti
2. usposabljanje raziskovalcev za pridobitev aka-
demске stopnje magister ali specialist
3. usposabljanje pripravnikov za raziskovalno delo

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz tistih
OZD, ki se nimajo ustanovljene raziskovalne
enote.

Kandidati, ki jih prijavi OZD, morajo biti zaposle-
ni v občini Kranj ter izpolnjevati naslednje pogoje:
pod 1. delavci, ki delajo v raziskovalni organiza-
ciji oziroma na ustreznih delovnih nalogah in imajo
odobreno tezo za doktorsko disertacijo ter niso
starejši od 35 let,
pod 2. diplomanti visokošolskega študija (VII/1),
ki delajo v razisk

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

NAROCILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 36, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN.

★ ★ PRODAJA NA POSOJILO! ★ ★ PRODAJA NA POSOJILO! ★ ★

COMING TEHNIČNA TRGOVINA, VRHNIKA, Stara c. 45, tel. (061) 752-392, LJUBLJANA, Trg osvoboditve 12

★ **CANON FAX** ★
★ **CANON FAX** ★

POLIGLOT POLIGLOT

tel. 713-595

PC 286/40MB RAČUNALNIKI

MERIMERX
Mestni trg 11
tel. (061) 455-230

ICOMA d. o. o.
Postojna, Tržaška 36,
tel./faks (067) 21-136
PE Sežana, trgovina s tehničnim blagom in avtomobili, Prečna ul. bb, tel. (067) 72-755

STAVBNO POHIŠTVO INLES
– 15%

PLASTIČNI GRANULATI

JEZIKOVNA ŠOLA BABYLON

Barvni TV SAMSUNG, 51 cm, samo 7.990 din (7.590 din).

Pralno-sušilni stroj ARISTON CD 970, samo 15.430 din (14.658 din).

Do razprodaje zalog znižane cene telefaksov CANON, model 230, cena 27.900,00 din. LIST d. o. o., Brilejeva 3, Lj., tel. (061) 552-849 od 7.–14.30.

● Začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaji v Ljubljani in Domžalah
● NEMŠČINA, ANGLEŠČINA
● VPIS: LJUBLJANA, Srednja kemijska šola, Aškerčeva 7, od 17.–19. ure
DOMŽALE, Ljubljanska 108, od 9.–13. ter od 15.–17. ure.

že za ceno 22.660,00 din s PROMETNIM DAVKOM, informacije tel. (061) 558-068, faks (061) 558-993.

Ne ponujamo vam nemogočega, temveč poslovnost. Zato trgovine, butiki, zasebniki, grosisti, kupci... spoznajte nas in se sami prepričajte. Ponudimo vam lahko: ● perilo (moško, žensko, otroško), od 22–426 din, ● otroško garderobo (srajčke, puloverčki, kompleti, hlače, trenirke) od 69–192 din ● žensko garderobo (puloverji, spalne srajce, bluzoni) od 201–560 din, ● moško garderobo (srajce, puloverji, jope, bluzoni, trenirke) od 99–599 din ● posteljnino (otroška, najstniška, jogi rjuhe, kompleti, romantična posteljnina...) od 148–792 din. POSEBNA PONUDBA: odeje 179 din, bombažni pulji (6 barv) 122 din.

Prodaja tehničnega blaga po izredno ugodnih cenah. Kompletni program Samsung, Hi-Fi TEC, Goodmans, ICES, CD playerji, Kinex posoda, bela tehnika, skrinje in hladilne omare, igrače. Vse na kredit – 3 obroki.

Prodaja vozil TOYOTA TERCEL iz zaloge.

Obiščite nas v naši novi trgovini v Sežani!

POPUST ZA GOTOVINSKA PLAČILA OD 1. 2. LETOS V PRODAJNEM SKLADIŠČU INLES RIBNICA, KOLODVORSKA 22, TEL. (061) 861-212.

Cenjene kupce obveščamo, da imamo v zalogi naslednje granulate:

1. polistiren Krasten, bell VM 562	à 34,00 din
2. polistiren DOKI 457, natur VM	à 35,80 din
3. polistiren DOKI 678 E, cristal	à 35,10 din
4. polietilen HD Liten 71, brizganje	à 28,20 din
5. polietilen HD (ruski), brizganje	à 27,60 din
6. polietilen HIP 5502, (pihanje) HD	à 30,00 din
7. polietilen LD F 17, F 20 INA OKI	à 25,90 din
8. polipropilen (Kopolimer) Mosten	à 29,50 din
9. ABS – italijanski ULTRASTYR	à 55,00 din
10. poliamid 6 Silamid	à 45,00 din

Cene so brez prometnega davka.

V primeru takojšnjega plačila priznamo 3% popusta.

Vse informacije dobite po tel. (061) 737-224, faks (061) 737-226.

OZ »ZORA DOMŽALE«, Prešernova 33, 61234 MENGES.

v sodelovanju z BRITISH COUNCILOM vpisuje še do 20. februarja v pripravljalne tečaje za mednarodne izpite FIRST CERTIFICATE in CAMBRIDGE PROFICIENCY. Lahko pa se prijavite tudi samo za opravljanje obeh izpitov. Prvi rok bo junija.

Nekaj prostih mest je še v konverzacijskih in nadaljevalnih tečajih angleščine in nemščine za odrasle. Inf. in prijave po tel. (061) 317-980 ali osebno na Komenskega 11, soba 49, 2. nadstropje, od 9.–13. ure in ob torkih od 16.–18. ure.

FINANČNE, TEHNIČNE IN POSLOVNE STORITVE

Novo mesto, d.o.o.

Cesta komandanta Staneta 38

88000 Novo mesto

USPEH BREZ NAS NI ISTO KOT USPEH Z NAMI!

Za vas in namesto vas:

- ustanavljamo in pomagamo voditi podjetja
- izvajamo sanacijo podjetij
- organiziramo finančne aranžmaje
- opravljamo storitev dinarskega in plačilnega prometa
- nudimo ekonomsko in investicijsko svetovanje in izdelavo ustreznih projektov
- opravljamo cenitve premoženja, lastninjenje, privatizacija
- nudimo knjigovodske in računovodske storitve
- vodimo poslovne knjige

Naša poslovna vodila so strokovnost, zanesljivost in korektnost. Obiščite nas v Novem mestu, Cesta komandanta Staneta 38. Še vi se prepričajte o kvaliteti naših storitev. Tel.: (068) 27-005, 27-007

Umrli je naš sodelavec

RAJMUND BORŠTNAR

vratar

Ohranili ga bomo v lepem spominu

Institut za varilstvo Ljubljana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

JOŽEFE PODLIPNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala. Posebno zahvalo pa smo dolžni doktorju Rudiju in osebju doma Petra Uzarja Tržič.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame

IVANKE MLAKAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ji podarili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala.

Vsi njeni

Kranj, 5. februarja 1991

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

prim. dr. IVAN CESTNIK

dolgoletni in zaslužni član ftiziopnevmološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Slovensko zdravniško društvo
ftiziopnevmološka sekcija

V 86. letu starosti nas je zapustil

NANDE ŠKARJA

K večnemu počitku ga bomo spremili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču v Mengšu

Žalujoči: žena Marija, otroci Tone, Nande, Majda in Francka z družinami

Mengeš, Domžale, Kamnik, 11. februarja 1991

»Nisi rekel niti zbogom niti roke nam podal, neusmiljena te smrt je vzela, a v naših srcih boš ostal.«
(narodna)

V slovo

DEJANU POZNIČU

Učenci in učitelji OŠ Ivana Škvarče

Zagorje, 11. februarja 1991

Z žalostjo sporočamo, da nas je mnogo prezgodaj zapustila naša sodelavka

MARIJA KLOBUČAR

medicinska sestra

Od nje se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču Lipica pri Škofji Loki

Ohranili jo bomo v lepem spominu

Center slepih Škofja Loka

»Se tiše zaječe gozdovi Dol, Bošta in Dobrav (Narodna)

V 83. letu starosti je umrla naša mama

ANA BOHINC

rojena TOMŠE

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 14. februarja 1991, ob 16. uri iz mrliške vežice farne cerkve na Ovišah pri Podnartu

Za njo žalujemo vsi njeni

Oviše pri Podnartu, Zg. Pirnice, 9. februarja 1991

V 86. letu starosti je 7. februarja 1991 umrla naša mama, stara mama in prababica

LJUDMILA NOVAK

rojena PUNGERČAR

Pokopali smo jo 9. februarja 1991 na pokopališču v Mokronogu. Ob boleči izgubi drage mame, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izraženo sožalje, poklonjeno cvetje, povrač in vse pozornosti, ki so nam pomagale v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se osebju Doma za starejše občane v Novem mestu in še posebno zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za trud in nego. Prisrčna hvala tudi gospodu duhovniku, pevcem in vsem, ki ste jo pospremili v zadnji dom.

Žalujemo za njo in pogrešali jo bomo otroci: Milka, Jože, Silvo, Marjan, Marija, Metka in snaha Erika z družinami

Domžale, Kranj, Ljubljana, Novo mesto, Škofjan, 11. februarja 1991

UMRLA JE NAŠA DOLGOLETNA USLUŽBENKA

KLAVDIJA PRIMOŽIČ

VIŠJI RTG TEHNIK

V SPOMINU NAM BO OSTALA KOT VESTNA IN DOBRA SODELAVKA

UKC LJUBLJANA UNIV. ORTOPEDSKA KLINIKA, LJUBLJANA

Po kratki in težki bolezni nas je zapustila naša draga žena, mami in babica

IVANKA ŠLIBAR

Od nje se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču na Bledu

Žalujoči: mož Vinko, otroka Vesna in Vinko z družinami in drugo sorodstvo

Bled, 10. februarja 1991

Umrla je

IVANKA ŠLIBAR

upokojena delavka RSNZ RS

Od pokojnice se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču na Bledu

Republiški sekretariat za notranje zadeve in Klub Maksa Perca – Radovljiska sekcija

Svojo življenjsko pot je končal

prim. dr. IVAN CESTNIK

upokojeni dolgoletni direktor Bolnišnice Topolšica

Spominjamo se ga delavci Zdravstvenega centra Velenje, kolektiva Bolnišnice Topolšica

Velenje, 11. februarja 1991

Po kratki in težki bolezni je umrl naš

RUDI KOGOVŠEK

Od njega smo se poslovili v družinskem krogu 8. februarja 1991 na Žalah v Ljubljani

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se v zadnjih urah spomnili nanj. Predvsem pa iskrena hvala tistim, ki ste imeli zanj v življenju lepo besedo in ste mu storili kaj dobrega.

Njegovi: Ana, Irena in Igor

Ljubljana, 12. februarja 1991

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

IVAN PETRIČ

Od njega se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri iz mrliške vežice na pokopališču v Sodražici

Žara bo na dan pogreba v tamkajšnji mrliški vežici

Žalujoči: žena Milena, sinova Janko, Radovan in Igor z družinami

Sodražica, 10. februarja 1991

V 82. letu se je ustavilo plemenito srce našega dragega moža, očeta in dedja

ŽIVKA ADAMIČA

Zadnje slovo bo v torek, 12. februarja 1991, ob 15. uri na pokopališču v Kranju

Žalujoči: žena Malči, hčerka Mojca z možem Ivanom, vnuka Vane in Igor ter drugo sorodstvo

Prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, stric, brat in svak

SILVESTER DRAPAL

Od njega se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 13. uri v ožjem družinskem krogu na Rudniku

Na dan pogreba bo žara v šesti mrliški vežici

Žalujoči: žena Kristina, mama, zet Stane, vnukinja Vesna in Ana ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 9. februarja 1991

Za vedno nas je zapustila naša ljuba mami

dipl. ing. mont.

AGNEZA VODUŠEK-SKOPAL

Na zadnjo pot jo bomo spremili v četrtek, 14. februarja 1991, ob 10. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v četrsti mrliški vežici

V globoki žalosti njeni: hči Alenka, sinova Andrej in Matjaz z družinami, sestra Marženka z družino

Ljubljana, Beograd, 8. februarja 1991

Polje, kdo bo tebe ljubil, ko bom jaz v grobu spal? (ljudska)

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

LOVRO ŠTAJNAR st.

Od njega se bomo poslovili v torek, 12. februarja 1991, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališču v Šentvid pri Stični

Žalujoči: žena Minka, sin Lovro, hčerka Nada z družino, bratje z družinami, sestra ter drugo sorodstvo

Petrušnja vas, Jagnjenica, Ljubljana, Škofljica, Jesenice, 11. februarja 1991

O, saj ni smrti, ni smrti! Samó tišina je pregloboka. Kakor v zelenem, prostranem gozdu! S. Kosovel

Za vedno je odšla naša Mutti

LUŠKA CVIKL

rojena VRLINŠEK

Od nje se bomo poslovili v sredo, 13. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču v Komendi

Žalujoči: hčerke z družinami, sestra in drugo sorodstvo

Gmajnica pri Komendi, Stans, Zaurich, Adlikon, Ljubljana, Podgorje pri Kamniku

V 87. letu starosti je dotrpela naša mama, stara mama in prababica

HELENA PUKLAVEC

iz Vojnika

Pogreb pokojnice bo v torek, 12. februarja 1991, ob 16. uri na pokopališču v Vojniku

Sveta maša bo istega dne, ob 15. uri, v cerkvi v Vojniku

Žalujoči: hčerke Boža, Silva, Erika, Slava, Vera z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše predrage mamice

DARINKE VIZJAK

rojene FORTUNAT, učiteljice

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izrečena pisma in ustna sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Hvala gospodinu Ivanki Zanter, Rudiju Travnerju in Petru Simonitju za poslovljene besede. Lepa hvala pevcem za odpeti žalostinki. Hkrati se zahvaljujemo vsem sodelavcem v Domu upokojencev Celje za skrbno nego v času njenega bivanja v Domu, ko so ji z vso pozornostjo podaljšali življenjsko pot. Posebna zahvala g. Zdenki in Ivici.

V globoki žalosti njeni: mož Rudi, hčerke Živana, Jana in Manica z družinami, sestra dr. Jana Fortunat-Cvjetičanin z družino, bratranec prof. dr. Lujo Tabor z ženo Vero in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči prezgodnji izgubi našega ljubega

ANTONA SMUKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, dr. Pavlinovi in drugemu medicinskemu osebju ter vsem tistim, ki ste pisno ali ustno izrazili sožalje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in položili cvetje na njegov prerani grob.

Žalujoči: žena Stana, hčeri Boža in Edita z družinama

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrtite številko ljubljanske rubrike Dela: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližini okoliščine, o katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, prodreti v resnično življenje.

Kaj kaj bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vas klic pričakujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

Vodstvo Izolirke pripravilo sanacijski program podjetja

Preoblikovanje v družbo z omejeno odgovornostjo je rešitev pred stečajem – Delavce bodo odpustili postopoma

LJUBLJANA, 11. februarja – Vodstvo Izolirke, ki so ga pred več kot tremi meseci doložili upniki, je pripravilo sanacijski program, ki naj bi to edino slovensko proizvajalco hidroizolacijskih materialov izvel iz težav.

Boris Šalej, direktor Izolirke, je povedal, da so se s pomočjo upnikov (Ljubljanska banka, Petrol, Emona Merkur, Komunalna energetika Ljubljana) finančno stabilizirali. Pripravili so sanacijski program, ki obsega gospodarski načrt za letošnje, statusno spremembo podjetja, izhodišča za njune investicije ter izhodišča za pripravo dolgoročnega razvojnega programa s končnim ciljem popolne sanacije podjetja. Dejal je, da so si zastavili več ciljev. Najprej uspešno poslovovanje v letu 1991, to pa bodo dosegli s povečanjem prodaje na domačem trgu za 15 odstotkov in z zmanjšanjem stroškov na enoto proizvoda na raven, ki bo omogočila uspešno prodajo po svetovnih cenah. Prodajo bodo usmerjali v izvoz, ker lahko že z delom proizvodnje zadovoljijo vse potrebe po hidroizolacijskih materialih doma. Podjetje naj bi se reorganiziralo v družbo z omejeno odgovornostjo, kjer bi se terjatve največjih upnikov spremenile v kapitalski vložek na profinito podjetje. Urediti bo treba tudi kadrovske strukture delavcev v podjetju.

Direktor Izolirke je dejal, da je preoblikovanje v družbo z omejeno odgovornostjo in kasneje ob tujem kapitalu v delniško družbo edini izhod za podjetje. To je tudi pogoj za sanacijo, saj bi bil stečaj Izolirke velika družbena škoda, kar bi se najbolj občutili naši gradbeniki. Poudaril je, da bi se pri preoblikovanju dobilek razdelil med vlagatelje. Če pa do take preobrazbe ne bo prišlo, bo Izolirkin poslovni izid 20 milijonov dinarjev izgube. Pri nespremenjenem statusu Izolirke in prenehanju, da povrnejo svoje dolgeve, bi morali povečati proizvodnjo v primerjavi z letom 1990 za 88 odstotkov, kar pa je nemogoče.

Boris Šalej je povedal, da njihova največja upnika Ljubljanska banka in Petrol odkupijo sanacijski program. S tujimi poslovnimi se je pogovarjalo o možnostih vlaganja v Izolirko. Sanacijski program je pokazal, da bo nekaj delavcev treba zamenjati, nekatere pa odpustiti, je povedal direktor Izolirke. Februarja naj bi zmanjšali število

V programu stanovanjskega gospodarstva več novosti

Mesto Ljubljana naj bi podpiralo neprofitno stanovanjsko gradnjo, dajalo družbene subvencije tistim, ki bodo prenavljali stanovanja...

LJUBLJANA, 11. februarja – Programske naloge sekretariata za stanovanjsko gospodarstvo mesta Ljubljane za letošnje leto v primerjavi s prejšnjimi leti ponujajo bistveno več novosti. V njih je namreč govor o najemnih stanovanjih, neprofitni stanovanjski gradnji, novih mehanizmi za dodeljevanje stanovanj socialno ogroženim kategorijam prebivalstva.

Bistvo razvojnega stanovanjskega programa za letošnje leto je v tem, da je ekonomsko utemeljen (uporabniki najemnih stanovanj bodo lastnikom teh stanovanj z najemno morali pokrivali dejanske stroške), in v raznovrstnosti stanovanjskih ponudbi, kot smo jo poznali do zdaj.

Stanovanjsko vprašanje si bo moral vsak najprej reševati sam, mesto mu le pri tem le pomaga. Če onemogoči mu bo pridobiti namensko dolgoročno posojilo, dalo na izbiro več možnosti za odkup ali gradnjo stanovanja, širilo različne organizacijske oblike stanovanjske gradnje (te naj bi temeljele na neprofitnih principih in samoiniciativni prebivalstva)... Mesto bo oblikovalo sklad mestnih stanovanj za kadrovske potrebe mesta in repu-

bljike ter poskrbelo za najemna stanovanja (to bo tako trajna kot prehodna oblika bivanja) in socialna mestna stanovanja za socialno najbolj ogrožene družine, matere z otroki, invalide, upokojence.

V ta namen naj bi letos uredili načrtovano dograditev 360 stanovanjskih enot, ki so že v gradnji. Za mestne potrebe naj bi odkupili 200 stanovanj, preostanek pa bo na voljo individualnim kupcem in drugim investitorjem. Obenem načrtujejo še nakup 250 starih stanovanj.

● Mestni sekretariat za stanovanjsko gospodarstvo Mesta Ljubljana nas je obvestil, da je v hudi zadreži, saj približno sto proslilcem prek Stanovanjsko-komunalne banke še vedno ni mogel izplačati odobrenih stanovanjskih posojil iz naslova solidarnosti. Zato so na seji mestnega IS, ki bo ta teden, sklenili zahtevati odobritev nakazila v višini 25 milijonov dinarjev, s čimer bi lahko omenjenim posojilcem nakazali denar. Ti jih namreč nenehno sprašujejo, kdaj bodo dobili denar (oni pač ne morejo razumeti, da od 1. januarja letos velja drugačen sistem financiranja proračuna – po njem sekretariat ne more samostojno odobravati izplačil).

Med projekti sta vsakakor najzanimivejša dva pilotska projekta, na podlagi katerih naj bi začeli graditi 150 stanovanjskih enot. S prvim projektom bodo preskusili model neprofitne stanovanjske gradnje, ki bo temeljil na vnaprejšnji določitvi cen stanovanj oziroma najemnin. Z drugim pa bodo preskusili sistem zadržne gradnje, organiziran na način neprofitnega združenja samostojnih zadržnikov. Nosilec obeh projektov bo novo organiz-

Prireditve v počastitev kulturnega dne

DOMŽALE, 11. februarja – V domžalski občini bo osrednja proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika v petek, 15. februarja, ob 19. uri v osnovni šoli Sladovne brigade v Domžalah. Na prireditvi bodo nastopili Domžalski komorni zbor, Simfonični orkester Domžal, Kamnik in recitator Tone Fritar. (J. P.)

Kako so nekoč pustovali v Ljubljani

Šemljenje izhaja iz čaščenja prednikov in duhov, ki živijo v naravi – Od 19. stoletja pustovanje v Ljubljani vse bolj priljubljeno

LJUBLJANA, 11. februarja – Pustovanje je čas, ko vlada narobe svet in ko ljudje, skriti za maskami, počenijo tisto, kar po pravilih obnašanja, v medloveskih odnosih, političnem in javnem življenju velja za prepovedano, nemoralno ali žaljivo. Nepisano pravilo pa pravi, da šemam ne smemo ničesar zameriti.

Ljudje se že od nekdaj šemili. Dolgo so verjeli, da bi v šemljenju naseli duh umrlega prednika, kasneje pa so mislili, da se našeljenji človek lahko približa duhovom, ki oživljajo naravo in ji gospodujejo. Ne glede na »omikanost« so se ljudje vedno in povsod po svetu šemili. S prehodom v patrilinearno družbo, ko so moški prevzemali prvenstvo nad duhovnim življenjem, je bilo šemljenje ženskam prepovedano.

Pustno rajanje in norčije so verjetno nadaljevanje sprevoda, ki so bili v rimskem imperiju v navadi pozimi. Z razposajenimi sprevodi mask so Rimljani praznovali novo leto, ki prinaša rast sonca, daljši dan in s tem več svetlobe in toplote, ki zbujajo naravo. Začenja se novo življenjsko obdobje.

Sprva so bile maske pravi grozili, kasneje, ko so ljudje pozabili na prvotno vsebino šemljenja, so maske postale smešne.

ziranu podjetje Prodrom.

Pri prenovi bodo letos končali le dela na že začelih objektih, kot sta tista na Starem trgu 11 a in Trubarjevi 22. Za vse druge objekte, v katere so že vložili denar za pripravo na prenovu, pa bo izdelan sistem družbenih subvencij za njihove lastnike. Ta naj bi lastnike spodbudili k dokončanju že začelih prenavljanih del. Takih objektov je 20 (gre za 199 stanovanj in 49 poslovnih prostorov).

Kar zadeva stanovalce, naj bi le-te določali na podlagi realne vrednosti stanovanjskega sklada, in sicer v višini 3,32 odstotka od vrednosti stanovanj. Mestni skupščini pa predlagajo razveljavitev odloka o najvišjih najemninah njihovih določanje naj bi bilo prepuščeno lastnikom poslovnih prostorov in najemnikom. Odbor za solidarnost bo letos poskrbel le za dodelitev 120 stanovanj upravičencem šeste kategorije za solidarnostna stanovanja in še naprej zagotavljal subvencije za stanovalce.

JANEZ PETKOVIČ

Sneg presenetil »celo« zimsko službo

● V nedeljo smo lahko poslušali poročila iz Stajerske, kjer so tamkajšnjim komunalcem oziroma delavcem zimskih služb zagrozili, da bodo odpuščeni, če ne bodo snega s cest in pločnikov očistili tako, kot je treba. In res so ga. Pa v Ljubljani? Nikakor. Tukašnja zimska služba je spet odpovedala in meščanom razlagala, da pozimi pač ne cveto rožice in da so storiš vse, kar je bilo v njihovih močeh. Ljubljancem so zaradi tega noreli, pomagalo pa ni nič.

Tako je konec minulega tedna ljubljansko zimsko službo, potem ko tri leta skoraj ni imela dela, prvi pravi sneg povsem presenetil. Seveda so komunalci čakali, da ga je nametlo deset centimetrov, šele nato so začeli pljužiti ceste in pločnike oziroma javne površine, za katere so pooblašteni, da jih očistijo. Držali so se odloka, ki jim dovoljuje, da začnejo pljužiti sneg šele takrat, ko zapade deset centimetrov snega, dotlej pa ceste in pločnike samo posipavajo. Toda če jim v soboto oziroma v nedeljo pri čiščenju ne bi na pomoč prišlo celotno vreme oziroma odjuga, bi bila dana zimska služba zakopana v snegu, čeprav na zimski službi ne preneha delovati, da jih sneg nikoli ne preseneti. Poleg tega pa od njih izveš tudi to, da so večino najpomembnejših ulic in prometnih točk »skoraj« že očistili, če pa jih še niso, so zato pač krivi Ljubljancem, ki jih pri tem na razne načine ovirajo (nekatere ulice so prenapolnjene z avtomobili). Kot da lopat in drugih tovornih pripomočkov za odstranjevanje snega delavci zimske službe sploh ne bi poznali. Sicer pa je pri tožbe občanov na račun zimske službe že

konec minulega leta za »vse večne čase« zavrnil vodja Viktor Pirnat, ki je dejal, da bi meščani morali imeti zimsko opremo (vozniški zimske gume, verige in lopate za odkopavanje, pešci pa primerno obutje), ker so pač zimske razmere. In to v glavnem mestu Slovenije. Lepo vas prosim, saj nismo nekje na severu!

Se več. Pravijo, da morajo Ljubljancem očistiti približno 277 tisoč kvadratnih metrov površin. Pri tem se sklicujejo na odlok iz leta 1984, ki meščanom nalaga, da morajo očistiti sneg tudi na pločnikih, ki niso neposredno ob objektu, temveč so med objektom in pločnikom funkcionalne površine objektov (zelenice, parkirišča ipd.). To so zimski službi prisikoli na pomoč tudi inspektorji, ki se pač držijo odloka in ki so v petek z nenavadno ažurnostjo »zaslišali nekaj »lepih« zasebnikov, ličnih svetov in podjetij, ki bodo morali plačati kazni od 500 dinarjev naprej, ker niso očistili pločnikov. To pa se ni vse. Meščani morajo »voje« pločnike tudi posipavati, in sicer s soljo ali pa s posebnim mešanico soli in drobnega peska, ki jo dobijo, seveda za plačilo, pri ljubljanskem komunalnem podjetju.

Ljubljansko zimsko službo je sneg spet presenetil, saj je bila Ljubljana slabo občičena. Za to najbrž, kot je že v navadi, ne bo nihče odgovarjal, še najmanj pa odgovorni minister za komunalno (ne bomo ga spet imenovali, saj vemo, kdo je), ki je nekoč dejal: »Komunala bo od zdaj naprej v službi Ljubljancem in ne bo več delala na njihovo škodo. Vsa bo nosil svojo odgovornost.« Da bi bilo to le res.

JOŽE BIŠČAK

Borivoj Trčelj novi predsednik ljubljanskih socialdemokratov

B. Trčelj pravi, da se metode dela in temeljne usmeritve stranke pod njegovim vodstvom ne bodo bistveno spremenile

LJUBLJANA, 11. februarja – Inženir Borivoj Trčelj je novi predsednik mestne organizacije Socialdemokratske stranke Slovenije v Ljubljani. Na mestu predsednika je zamenjal dr. Mihaela Vengušta, izvolil pa so ga na nedavni programski-volilni seji mestne organizacije stranke, kjer so sprejeli tudi nekaj programskih usmeritev za delo v prihodnosti.

Borivoj Trčelj nam je povedal, da se metode dela, vsebina in zunanja podoba stranke pod njegovim vodstvom ne bodo bistveno spremenile. Dodal je, da nameravajo okrepiti predvsem delo v občinskih organizacijah strank, kjer nameravajo zaposliti več poklicnih funkcionarjev. Razložil nam je tudi glavne programske usmeritve, sprejete na volilni seji. Globalno bo mestna organizacija stranke še naprej delovala predvsem na področjih likvidacije industrijske družbe in zamenjavi le-te z ekološko obnovo vseh sestavnih gospodarstev, na področju socialne varnosti vseh, ki so pripravljeni sodelovati pri gradnji socialno varne družbe in pri vzpostavitvi gospodarsko močne družbe, ki svojim sadom ne bo pripravljena neprosto deliti z nikomer. Na mestni ravni bodo glavno pozornost namenili predvsem pro-

● Člani SDSS iz Ljubljane so na programski-volilni seji obravnavali tudi nedavno izjavo predsednika republike SDSS in republiškega Demosa dr. Jožeta Pučnika, da bo Slovenija še pred letošnjim junijem samostojna, od Jugoslavije odcepljena država. Sklenili so, da izjavo Jožeta Pučnika v celoti podprejo.

Predstavniki tržaške DSL v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. februarja – Danes sta bila na obisku v Ljubljani Domenico Costa in Ravel Kodrič – tajnika pokrajinskega oz. občinskega sveta Demokratske stranke leve (prej KPL) in svetovalec v tržaškem pokrajinskem oz. občinskem svetu. S predsednikom mestne organizacije SLP Ljubljana dr. Levom Kreftom in njegovi sodelavci sta se pogovarjala o vprašanjih, ki zadevajo položaj obeh strank po njihovi programski in organizacijski spremembi, o delovanju v pogojih parlamentarne opozicije in o iskanju učinkovitih možnosti za organizacijske in upravne rešitve določanja statusa glavnih mest tržaške pokrajine in slovenske države.

O rezultatih nedavnega kongresa DSL v Riminiju se je tržaška delegacija pogovarjala tudi predsednik SLP Slovenije dr. Ciril Ribičič, sprejel pa jo je tudi predsednik SML g. Jože Strgar.

Slikarska razstava v Domžalah

DOMŽALE, 11. februarja – V Likovnem razstavišču Domžale bo od 14. do 23. februarja odprta razstava del iz slikarske delavnice Valterja Terstenjak-Jovičič iz Domžal. Otvoritev bo v četrtek, 14. februarja, ob 18. uri. (J. P.)

V Avtomontaži delavci postajajo nezadovoljni

Izsljeni zbor delavcev – Slabo obveščanje in (ne)priljudni dopust – Vodstvo zavrača očitke

LJUBLJANA, 11. februarja – Slab informacijski sistem, ustavljeno izdajanje internega glasila, (ne)priljudni kolektivni dopust, osebni dohodki in ignoriranje delavcev od strani vodstva – to so bili glavni razlogi za današnji izsljeni zbor delavcev Avtomontaže Busa, dela d. d. Avtomontaže, ki se ga je udeležilo približno 300 od 738 delavcev.

Nezadovoljnimi zaposlenimi, ki so se po sedmih mesecih spet zbrali na zboru delavcev, je spregovoril predsednik d. d. Avtomontaže Radko Lipičar. Po njegovih besedah je obveščanje delavcev res nekoliko izboljšano, vendar imajo zaposleni kar dva predstavnika v upravnem odboru družbe. To pa bo v prihodnje boljše, saj bodo spet začeli izdajati interno glasilo. Glede plač je dejal, da se povečujejo, saj je konec decembra lani znanal poprečni OD 935 DEM (skupaj z boni), dela pa imajo dovolj za leto dni. O (ne)priljudnem dopustu pa je direktor Avtomontaže Busa Uroš Bergman dejal, da je večina zaposlenih med zimskimi počitnicami želela dopust. (J. B.)

MARIJAN NOVAK, za uredništvo RS Ljubljana

Neodvisnost je prava beseda

Izjava gospoda Pučnika je edini trezen glas v vseplovnem pasjem cviljenju. To je tudi edina resna alternativa, vsako dogovarjanje pred dosego neodvisnosti in samostojnosti je vredno toliko kot aktualno politično vrenje. Kako je spremenljivo vreme, ni potrebno komentirati.

FRANCI SANTORO, Krakovski nasip 10, Ljubljana

Radio Študent nič več v K4

Javnosti! Torkovi večeri Radia Študent (v klubu?) K4 so za nedolžen čas »zamrznjeni!«! Poskusi oblikovanja pravih klubskih večerov (jazovski nastopi, Slobo žuri, Zyzec, redni risi, drinking partyji, Skate core, poudiranje berlinskega zidu, Halloween...) upravi K4 očito niso bili dovolj pomenljivi razlogi za uresničitev sprememb, ki jih je RS od samega začetka zahteval kot pogoj za pravo »klubovanje«. Trzna logika na tem mestu pri kratkovidnih pač odzove. Cene pijače so nerazumno visoke, saj klub kot tak ne sme biti primerljiv z mestnimi diskotekami, temveč predvsem študentskimi »bun-

Vse, ki bi radi v rubriki »Pisma bralcev« kaj potožili, pohvalili ali na kaj opozorili, obveščamo, da ne bomo objavljali pism, ki ne bodo podpisana s polnim imenom. Hkrati opozarjamo vse, naj bodo njihovi prispevki kratki, ne daljši od 60 vrstic.

Pomembna zmaga zimske službe nad njenim sovražnikom – snegom

LJUBLJANA, 11. februarja – Po hudih naporih se je delavcem ljubljanske zimske službe vendarle posrečilo ugnati v kozji rog svojega najhujšega sovražnika – »belo nadlogo«, ki ji po domače pravimo sneg. Spoprijeli so se namreč še z zadnjimi ostanki snega, ki so ga konec minulega tedna odlagali na vsa mogoča mesta (na sliki Prešernov trg), saj je, glej čudo, močno snežilo celo februarja. Tako je ljubljanska služba spet dokazala, da je ne more presenetiti nič in nekaj dni stoječi sneg. Bolj bi bili presenečeni Ljubljancem, če bi komunalci zmogli sneg očistiti kar sproti. (J. B., slika: Igor Modic)

V Snagi (ne)zadovoljni s potekom disciplinskega postopka

Od trinajstih delavcev, ki so jim izrekli ukrep prenehanja delovnega razmerja, se ni še nihče prižal – Dražji odvoz smeti? LJUBLJANA, 11. februarja – Potem ko je disciplinska komisija v Snagi minuli teden trinajstim delavcem tega podjetja izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja, se razmere počasi umirjajo, med delavci pa je čutili olajšanje. Tako vsaj trdi predsednik začasnega kolegijskega organa v Snagi Janez Sodržnik.

Toda delavci, proti katerim so izrekli disciplinske ukrepe, se na prejšnji opozorjajo na razne nepravilnosti v Snagi, na nepriljudnosti, ki jim jih povzročajo bivši alternativi, predvsem pa na neko- rektost in nepoštenost vedenja disciplinskega postopka ter na kršenje pravilnika. Po njihovih besedah jim ni bilo omogočeno, da bi sami zaslišali bremenilne priče in predstavili svoje priče, tako da niso imeli možnosti obrambe. Gre za politični proces, pravijo, in z diferenciacijo delavcev na tiste, ki so se priključili alternativni, in na tiste, ki so stavalci.

Seveda Janez Sodržnik zatrjuje drugače. Po njegovih besedah je bil disciplinski postopek korekten, poleg tega so omenjenim trinajstim delavcem dovolili zasliševati priče. Toda sami so prijelili postopek v nemogočo položaj, je menil, saj so nenehno postajali enaka in nepotrebna vprašanja, čeprav so se dogovo-

NINA KOZINC

je morda pomotoma nastala, je treba popraviti.

Trditve, ki v omenjenem prispevku ne drži, je, da voda iz vrelca donat, Rogaske Slatina, nima kuhinjske soli. Pri kuhinjski soli gre za natrijev klorid, ki ga sicer ne kaže enačiti s kuhinjsko soljo; le-ta poleg poglavitne vsebine, to je natrijevega klorida, vsebuje še druge snovi.

V telesu so pri zaužitju natrijevega klorida pomembni predvsem natrijevi ioni (Na⁺). V sestavi mineralnih voda je na napek njihovi steklenici poleg vsebnosti drugih snovi navedena tudi koncentracija natrijevih ionov. Primerjava donata z našo drugo mineralno vodo – radensko, kaže, da je v donatu koncentracija natrijevih ionov več kot trikrat višja kot v radenski. Donat ima namreč 1630 mg Na⁺ v enem litru, radenska pa 470 mg Na⁺/l. Kloridni ionov (Cl⁻) je malo tako v donatu (74,4 mg Cl⁻/l) kot v radenski (47,7 mg Cl⁻/l).

Medicina pozna bolezenska stanja, pri katerih je eden izmed zdravih ukrepov tudi omejevanje vnosa kuhinjske soli. Zvišan krvni pritisk oziroma hipertenzija je eden izmed takšnih primerov. Pri hipertenziji poleg zdravih priporočil k znižanju krvnega pritiska malo soljena ali solna nesoljena hrana. Pri hujših primerih hipertenzije se vnos kuhinjske soli na dan lahko omeji na kakšnih 200 mg (to je praktično šepece soli) ali se pa kuhinjska

sol kot dodatek jedem sploh opusti. Če bi tak bolnik spil le 2 decilitra donata, bi zaužil 326 mg Na, da niti ne omenjamo vnosa natrija pri uživanju večjih količin, na primer litra ali dveh na dan.

Nedvomno so bolniki, pri katerih je zauživanje donata v količini, ki jih predpisi zdravnik, zdravilno dovolj velike vsebnosti magnezijevih ionov (Mg²⁺) v njej. Donat ima 1080 mg Mg²⁺/l, radenska pa 96,7 mg Mg²⁺/l, kar je okrog 11-krat manj kot v donatu.

Kozarec ali dva donata na dan zdravemu človeku ne samo, da ne škoduje, lahko mu celo koristi. Če zdrav človek zaužije večjo količino magnezija, ki je priporočena vnos (to je po ameriških podatkih vsaj 300–350 mg na dan), se bo odvečni magnezij izločil skozi ledvice. Priporočen vnos magnezija pa si zdrav človek zagotovi, če uživa mešano hrano v količinah, ki ustrezajo energijskim potrebam njegovega telesa. Če pa je preskrba z magnezijem iz hrane nekoliko pomanjkljiva, na primer malo spodnjo mejo priporočene vnosa, kar se lahko zgodi pri nezmernih shujševalnih dietah, bo pitje donata popravilo vsebnost tega minerala v telesu, vendar le v primerih, če prebivalci in ledvice delujejo normalno. Vsekaror pa – pri pitju donata gre poleg velikega vnosa magnezija še za velik vnos natrija, kar je treba upoštevati.

Znanje in izkušnje nam veljav-

jo, naj nikar ne pretiravamo s pitjem mineralnih voda.

prof. dr. LJUBICA KAMARIČ, Prijateljeva 11, Ljubljana

Težave z urejanjem množičnih grobišč

Bral sem članek Petra Kavalarja iz Celja o težavah pri urejanju grobišč pobitih domobrancev na Tahrarju pri Celju. Ker hočemo v Evropi, bi bilo dobro vedeti, preden ga kaj polomimo, kako imajo grobišča kolektivnih trupel v Evropi, ki so bile tudi pod nemško okupacijo.

Morda bi tudi o tem kaj napisal gospod Uroš Žajdela ali kdo drug, ki te stvari pozna.

DRAGO VIŠNAR, Lesce

Sporočilo s kruto resnico

Zgodilo se je 4. februarja zvečer, da se me znanci iz 150 kilometrov oddaljenega kraja, pa ne iz Slovenije, obvestili, da so se moji trije prijatelji, ki sem jim sporazumno posodil avtomobil, ubili na cesti. Ker sem domneval, da je to lahko tudi kruta šala, sem pomislil, da to ne gre takoj sporočiti sorodnikom, ampak sem to hotel preveriti na policiji. Sel sem na postajo milice Vič na Tbilisjski cesti in stvar razložil dežurnemu miličniku. Ta pa mi je odgovoril, da je števila telefonskih informacij za Jugoslavijo

mednarodnega protokola in priprave na to, da bi Ljubljana morebiti postala duhovna prestolnica majhnih, a emancipiranih evropskih narodov in držav.

Pogovarjali smo se tudi z Markom Selanom, koordinatorem poslanskega kluba Demosa v Ljubljani, ki je hkrati tudi član predsedstva socialdemokratov v mestu. Povedal je, da je glavna naloga koalicijske uresničiti plebisitice odločitve v Ljubljani. Poudaril je, da Demos na mestni ravni pomeni predvsem politično koordinacijo, pa da delo od enotne, pri posameznih točkah stranke dosežejo soglasje, pri drugih pa spet ne, je poudaril Marko Selan, to pa je nekaj povsem normalnega. Na ravni mesta organizirana socialdemokratska stranka se v ljubljanskem Demosu dobro počuti, večkrat v njem deluje kot eden najmočnejših povezovalnih elementov, zato namerava v koalicijski ostati tudi v prihodnje oziroma toliko, dokler ne bodo umaknjeni temeljni predložitveni naloge. Temu je pritril tudi novi predsednik Borivoj Trčelj, ki je še dodal, da kot stranka niso nikoli čutili, da bi imeli v Ljubljani ali mestnem Demosu podrejen položaj.

MARKO JAKOPEC

789 in da lahko število milice tistega kraja izvem tudi s pošte ali od doma. Tako sem moral domov in od tam ukrepati dalje. Izkazalo se je, da je sporočilo kraja resnica. Zjutraj se spušča sneg, zakaj kot dopolnjevalci plačujemo policije, ki imajo tak odnos do svojega dela. Ali je toliko bolj pomembno preverjati po telefonu (ali walki-talkiji) takrat, če si recimo pozabil prometno ali voziščno dovoljenje in podobno? Ko pa gre za preveritev smrti treh ljudi, pa to ni mogoče? Ali smo na prvih svobodnih volitvah demokratičnih volitev volili tako polico?

Dr. JOŽE BRZIN, Pod tožbo 52, Ljubljana

Radio Študent nič več v K4

Javnosti! Torkovi večeri Radia Študent (v klubu?) K4 so za nedolžen čas »zamrznjeni!«! Poskusi oblikovanja pravih klubskih večerov (jazovski nastopi, Slobo žuri, Zyzec, redni risi, drinking partyji, Skate core, poudiranje berlinskega zidu, Halloween...) upravi K4 očito niso bili dovolj pomenljivi razlogi za uresničitev sprememb, ki jih je RS od samega začetka zahteval kot pogoj za pravo »klubovanje«. Trzna logika na tem mestu pri kratkovidnih pač odzove. Cene pijače so nerazumno visoke, saj klub kot tak ne sme biti primerljiv z mestnimi diskotekami, temveč predvsem študentskimi »bun-

Vse, ki bi radi v rubriki »Pisma bralcev« kaj potožili, pohvalili ali na kaj opozorili, obveščamo, da ne bomo objavljali pism, ki ne bodo podpisana s polnim imenom. Hkrati opozarjamo vse, naj bodo njihovi prispevki kratki, ne daljši od 60 vrstic.

PISMA BRALCEV

Večer pred Prešernovim praznikom 1991

Nocoj sem med prenosom Prešernove proslave ugasnila televizor in luč. Zunaj se na drevi mehklo prijemla bel sneg. Znotraj, v prsih, je temno in mražno, men je vsega dosti, kot temno pravijo mladi. Čemu se ob slovenskem narodnem prazniku govor z mitingškim prokrišom, brezobzorno prepleten z Dantejevim Peklom in Prešernovi verz? Kako je ob njem šele Prešernovim nagramenjen iz dolgih preteklih let? Ko si jih kliče v spomin, se v njem vrstijo taki, ki še malo niso bili »privrzceni prejšnjega režima«, niti ljudje z mehko hrbitenjo. In taki so, ki so zaradi samostanske drže utrpeli od tedanje oblasti, nepravilno škodo, pa so s Prešernovo nagrado dobili vsaj malo zaodenežja.

Odsalivanje prisilekov ne pomaga domačim

Lani je na Gorenjskem začelo prvič delati le 105 prebivalcev iz drugih republik.

KRANJ, 11. februarja – Zaradi poprejšnjega pretirane zaposlovanja delavcev iz drugih republik na Gorenjskem zadnje čase vse bolj zapirajo vrata podjetij pred prisilci. Kljub temu nekateri menijo, da še vedno zaposlujejo preveč delavcev, ki pridejo od drugod in da bi morali dati prednost brezposelnim domačinom, saj jih je iz dneva v dan več.

Lani je svojo prvo zaposlitev na Gorenjskem dobilo 105 prebivalcev drugih republik. V primerjavi z letom poprej se je njihovo število zmanjšalo za tretjino, v primerjavi z letom 1987 pa na vsa desetina. Medtem ko so prejšnja leta ljudje iz drugih republik najlažje dobili delo na Jesenicah, je zaradi krize železarne priliv delovnih moči z juga tu najbolj upadel. Skoraj povsem pa se je ustavil v Trzinu in Škofji Loki, kjer tudi že prej niso zaposlovali toliko priselencev.

Podatki krajskega zavoda za zaposlovanje kažejo, da se je v zadnjem času bistveno spremenila struktura izobrazbe priselencev, ki dobijo prvo zaposlitev na Gorenjskem. Medtem ko so nekdaj močno prevladovali nekvalificirani in priučeni delavci, jih je bilo lani le dobro tretjino. Skoraj polovica jih je imela triletno ali štiriletno srednjo šolo, vsak deseti pa višjo ali visoko izobrazbo.

Kot rečeno, je po mnenju nekaterih obseg zaposlovanja delavcev z drugih območij Jugoslavije na Gorenjskem še vedno prevelik. V Kranju menijo, da bi namesto priselcev prvo lahko zaposlili domačine, ki čakajo na delo. Po njihovih podatkih je bilo konec lanskega leta na Gorenjskem še okoli 4700 brezposelnih. Med njimi prevladujejo ljudje brez kvalifikacije, blizu 2200, več kot tisoč jih ima srednjo šolo, kar 260 pa je strokovnjakov z višjo in visoko izobrazbo.

Na te podatke in vse večjo brezposelnost opozarja zavod v svoji informaciji, ki jo je te dni poslal območnim upravnim organom, podjetjem in drugim. Zavzema se za to, da bi se družbena in zasebna podjetja in ustanove pred morebitno zapositvijo delavcev od drugod obrnili na njihovo svetovlastno službo. Skupaj bi ugotovili, ali je na prazno delovno mesto mogoče sprejeti primerne domače ali strokovnjake, ki je kot brezposeln prijavljen na zavodu. Kot pravijo na zavodu, bi bilo tako ravnanje potrebno še toliko bolj, ker se bo po njihovih ocenah brezposelnost na Gorenjskem letos še povečala.

LADA STRUŽNIK

Ni dvoma: Kranjska Gora hoče postati samostojna občina

Na kranjskogorski javni tribuni so največ govorili o prostorskih posegih v kraju – Rateče nočejo k nobenemu, radi bi bili posebna občina

KRANJSKA GORA, 11. februarja – Javna tribuna, ki jo je sklical svet krajevnih skupnosti Kranjska Gora, kot gosta pa sta sodelovala Darja Lavtižar-Bebler in Stane Vlač, predsednica in sekretar odbora za lokalno samoupravo pri republiški skupščini, je imela naslov Ali ima Kranjska Gora pogoje, da postane občina? V razpravi na to sploh niso skušali odgovoriti. Zato bi lahko rekli, da v Kranjski Gori glede tega ni nobenega dvoma. Kranjska Gora hoče biti samostojna občina.

Darja Lavtižar-Bebler je povedala, da je bilo k tistemu delu osnutka nove ustave, ki zadeva lokalno samoupravo, veliko pri-

Poslanci na voljo volilcem

NOVO MESTO, 11. februarja – Klub poslancev novomeške občine bo vsako sredo od 7. do 17. ure na sedežu občinskega izvršnega sveta organiziral srečanja republiških poslancev z volilci. Tako se bodo volilci lahko pogovarjali s poslanci vseh političnih strank novomeške občine, kar do zdaj ni bila praksa.

S. D.

Šentjanžani so težka zbrali marke, telefonov pa od nikoder

Nasproh tožijo, da se jih je napredek po vojni na daleč ognil – Nad demokracijo se niso čisto obupali

ŠENTJANŽ NA DOLENJSKEM, 11. februarja – V Šentjanžu, reno krajevno skupnost na dolenskem obrobju sevniške občine, po dvakratnem odlogu le prišla namestnica republiškega sekretarata za kmetijstvo dipl. inž. Marija Markelj, in domačine, zbrane na sedežu KS izčrpano seznanila z novostmi v kmetijski zakonodaji.

Predsednik skupščine krajevnih skupnosti Andrej Repše je vse prijeto priselencem iz predstavitve novega programa razvoja krajevnih skupnosti, kjer nameravajo s podprejeto iz kmetijstva, turizma, predvsem pa malega podjetništva in obrti, sodelovati na republiškem razpisu za demografsko ogroženo območje.

Popoldne so sestanek preselili prav na rob tako imenovanega pragozda Janja, na Kladije; na usmerjeni kmetiji Zupanovih so jih v zakurjeni izbi čakali še drugi kmetje. Gospodar Ludvik Zupan, nosilec reda zaslug za narod, s srebrno zvezdo, je priznal, da bi jih svoje čase celo organiziral, a je bilo tudi to premalo, da bi kaj dosegel, kot je dejal, zakaj po vojni se je imena Šentjanž prijel neprijeten prizvok, da se jih je sleherni razvoj na daleč ognil.

»Upamo, da bomo zdaj, ko imamo demokracijo, lahko startali z našimi razvojnimi željami pod enakimi pogoji kot drugi,« je modroval, stajal ata, s peči pa zvedavo gledali trije radoživci vnučki.

Najbolj so v Šentjanžu jezni na novomeški PTT. Ti revni ljudje so za telefon pred časom zbrali 1000 nemških mark na interesenta, skupaj 100.000. Telefonov še nimajo, kaj pošta je od pogodbe odstopila tik pred podpisom. Zdj nekje za neko hišo propadajo koloti kabla, so kmetje potolihi namestnici kmetijskega ministra.

ALFRED ŽELEZNIK

DELO plus

V Lipnici zobozdravnica enkrat na teden

V prizidku lipniške osnovne šole bodo šolarjem in predšolskim popravlili zobe

LIPNICA, 11. februarja – V radovljiški občini imajo zobne ambulantne osnovne šole v Radovljici, na Bledu in v Lescach. 1. marca pa jo bo dobila tudi lipniška šola. Ambulanta bo v novem prizidku, ki je bil odprt že lani, prostor zanj pa so lahko uredili šele zdaj. Lipniški šolarji so zadnji dve leti hodili v šolsko zobno ambulanto v Lescach in s tem izgubljali precej časa. Šola je zato predlagala, da bi zobozdravnica hodila iz Lesc na Lipnico, kjer bi skrbela za predšolske otroke (od 3. leta dalje) in šolarje vse Lipniške doline, skupaj z Lancovim. V njihovem matičnem šolskem okolišču, ki obsega krajevne skupnosti Podnart, Kropa, Srednja Dobrava in Kamna Gorica, je 670, v KS Lancovo pa še 200 takih otrok.

Predlagali so, da bi zobozdravnica prišla na Lipnico dvakrat na teden, nato pa se do dogovora, da bo za začetek hodila enkrat na teden, vendar pa lipniška zobna ambulanta ne bo zdravila tudi otrok KS Lancovo.

V. F.

Dejavna pomoč sindikatov pri lajšanju brezposelnosti

Vse močnejši brežiški svobodni sindikati načrtujejo številne dejavnosti za pomoč članom – Sindikalna hranilnica

BREŽICE, 11. februarja – Svobodni sindikati v brežiški občini so očitno dobro zastavili delo, saj je pristopno izjavo podpisalo 68 odstotkov vseh zaposlenih, medtem ko jih plačuje karolinaro kar 81 odstotkov.

Skupaj z zavodom za zaposlovanje so reševali prezaposlenost v občinski upravi, posavskem stabu TO in pokrajinskem odboru ter obratu Iskre na Bizelskem. Skupaj z občinsko vlado pa naj bi pomagali še šestim podjetjem, ki jim grozi stečaj. Mednje sodita tudi zgradna kolektiva Livarne Dobova in Kovinoplasta z Jesenic na Dolenjskem, ki sicer uspešno poslujeta, a sta nelikvidna.

Seveda pa tudi sindikati v Brežicah niso zadovoljni z uveljavljanjem splošne kolektivne pogodbe, med drugim tudi zaradi izplačevanja razlik v obliki obveznic. Njihova vrednost je zajeta v mostu osebnih prejemkov, na primer v osnovi za plačilo otroškega vrta, vendar delavci tega denarja niso dobili. Zatevajo tudi višje plače, ki so v Brežicah za 15 odstotkov nižje od republiškega povprečja.

V. P.

Še en posvet o cestnih križih na Dolenjskem

Po mnenju republiške cestne skupnosti ima cesta Ljubljana–Zagreb prednost

NOVO MESTO, 11. februarja – Slovenski cestni dinar mora biti strogo namenski. Republiška vlada ga ne more in ne sme uporabiti za kranje republiške proračuna, so sklenili udeleženci današnjega regijskega posveta o razvoju cestnega omrežja na Dolenjskem in v Beli Krki, ki sta se ga udeležila tudi republiški sekretar za promet in zveze dipl. inž. Marjan Krajnc in direktor republiške cestne skupnosti Andrej Levčič.

Razpravljali so predvsem o izgradnji avtomobilske ceste Ljubljana–Zagreb, ki je življenjskega pomena za južno Slovenijo. Brez varne cestne povezave z Ljubljano in Zagrebom, si ni mogoče zamisljati gospodarskega razvoja Dolenjske. Marjan Krajnc je omenil možnost tujih sodelavcev, zakar pa je potrebno pripraviti tudi slovenski delež.

Andrej Levčič ni bil potrditel da ima bodoča avtomobilska cesta Ljubljana–Zagreb prednost.

S. D.

Kdo je požrl obljube, da bo pospeševal obrt?

Če bo slovenska vlada vztrajala pri davkih, se zna zgoditi, da bodo obrtniki namesto položnic odpovedovali obrt

NOVO MESTO, 11. februarja – Dolenjski obrtniki so na republiško skupščino in izvršni svet naslovili posebno petico, v kateri protestirajo zaradi davčne zakonodaje in se s tem pridružujejo svojim gorenjskim kolegom. Med drugim pišejo: Dovolj je obljub in zagotovil s strani nove vlade, da bomo pospeševali drobno gospodarstvo. Realnost kaže, da se zanka vedno bolj zatejuje.

V protestno izjavo so tudi zapisali: Obrtniki ugotavljamo, da je celotno gospodarstvo pred zlomom. Denarni tokovi so se povsem ustavili in ker smo ostali brez priliva denarja za plačano delo, nismo sposobni v nobenem primeru, v skladu z veljavno davčno zakonodajo, poravnati obveznosti do družbe. Zakon se v ničmer ne ozira na povsem porušene denarne tokove. Država si je zagotovila tekoči priliv za javno porabo s tem, da je predpisala mesečne akontacije davkov. Razmere pa je zaostрила z uporabo revalorizacijskih količnikov iz leta 1989.

Vedeti je treba, da se obseg poslovanja tudi v obrtništvu zmanjšuje, predvsem zaradi splošne gospodarske krize. Dosledno izvajanje obstoječe davčne zakonodaje pomeni za večino obrtnikov pravo katastrofo in jih sili v prenehanje dejavnosti. Obrtniki menimo, da mora tudi javna poraba obsejati gospodarsko krizo in da se država ne sme tako mačehovsko obnašati do obrti.

Če bo slovenska vlada vztrajala pri takšni davčni politiki, potem se zna zgoditi, da bodo dolenjski obrtniki namesto davčnih položnic pisali odpovedi svojih obrti. Če ne bodo ugodili njihovim zahtevam, potem se bodo tudi dolenjski obrtniki pridružili generalnemu slovenskemu štrajku, ki je napovedan v sredini tega meseca.

SLAVKO DOKL

Kako uporabiti šolo

MALENSKI VRH, 11. februarja – V neizkoriskem pohodu nad Poljanami nameravajo domačini imeti v eni učilnici servis za kmetijsko mehanizacijo, v drugi pa okrepčevalnico, kjer bo ob enem tudi prostor za vaške sestanke in podobno. Tudi radioamaterji se bodo tu sestajali, če bo med mladimi za to dejavnost dovolj zanimanja.

Škofjelovski izvršni svet soglasa s temi zamislimi vaškega odbora, vendar s pridržkom, da bodo morali biti prostori spet na razpolago šoli, če jo bodo hoteli v tem kraju ponovno odpreti.

L. S.

Rudarski hiši podrli

TRBOVLJE, 11. februarja – V teh dneh so pri trbovškem Rudniku javnega premoga z lastnimi sredstvi dokončno podrli dve skoraj 70 let stari rudarski stanovanjski hiši na Šturtarjevi cesti, last rudnika. Od sedaj naprej bo to območje urejal sklad stavnih zemljišč trbovške občine.

Kljub temu da je v Trbovljah res še veliko ostankov starih rudarskih kolonij – v večini tudi pod spomeniškim varstvom – pa za ti dve hiši to ni veljalo. Že leta 1974 sta bili po zgradbenem načrtu Polaj predvideni za rušenje. Prve stanovalce iz te hiše št. 20 preselili pred sedmimi leti, objekt št. 21 pa so izpraznili lani. Nov ureditveni načrt predvideva na tem štiri hektare obsega območju stanovanjsko-poslovni objekt z igriščem. Ker investitor trenutno še ni znan, bo do začetka gradnje tu stalo le igrišče.

P. M.

sol kot dodatek jedem sploh opusti. Če bi tak bolnik spil le 2 decilitra donata, bi zaužil 326 mg Na, da niti ne omenjamo vnosov natrija pri uživanju večjih količin, na primer litra ali dveh na dan.

Če bi se odločili za to, bi pri kateri je zauživanje donata v količinah, kot jih predpisuje zdravnik, zdravnico dovolj velike vsebnosti magnezijevega ionov (MG²⁺) v njej. Donat ima 1080 mg MG²⁺/l, radenska pa 96,7 MG²⁺/l, kar je okrog 11-krat manj kot v donatu.

Kozarec ali dva donata na dan zdravemu človeku ne samo, da ne škoduje, lahko mu celo koristi. Če zdrav človek zaužije večjo količino magnezija, kot je priporočeno vnos (to je po ameriških podatkih vsaj 300–350 mg na dan), se bo odvečni magnezij izločil skozi ledvice. Priporočeni vnos magnezija pa si zdrav človek zagotovi, če uživa mešano hrano v količinah, ki ustrezajo energijskim potrebam njegovega telesa. Če pa je preskrba z magnezijem iz hrane nekoliko pomanjkljiva, na primer malo pod spodnjo mejo priporočene vnosa, kar se lahko zgodi pri smotnih shujševalnih dietah, bo pilje donata popravilo vsebnost tega minerala v telesu, vendar le v primerih, če prebavila in ledvice delujejo normalno. Vsekakor pa – pri pitju donata gre poleg velikega vnosa magnezija še za velik vnos natrija, kar je treba upoštevati.

Znanje in izkušnje nam veljava

proslave, samo brez simfoničnega orkestra, smo pripravljali mladinci pred 13 leti v vaškem kulturnem domu na Kočevski Reki.

Odpraviti je treba kulturni praznik kot slovenski državni obred. Gre za izrazito politični praznik. Čemu kulturni praznik, ki ga praznujejo politiki, ne pa kulturni ustvarjalci? Večno priseganje, da smo kulturni narod, dokazuje samo nasprotje. Kot se ženske upirajo dnevu žena, naj se ustvarjalci uprejo kulturnemu prazniku in se borijo za svoj status.

Kulturni minister naj odstopi, če v kulturni sferi ne deluje vzpodbudljivo. Televizijski prenos proslave ob kulturnem prazniku je bil natančen in obupno dolgočasen. Ob političnih ritualih tudi televizija (spet) stoji mirno. O moralni takšnega praznovanja kulturnega dneva, v času, ko vrhunske ustvarjalec gladovno stavka, naj sodelujoči premišljijo samo.

JOŽE JANEŽ, B. Dedežiča 2, Idrija

Voda z največ magnezija ima tudi veliko natrija

V prispevku, ki je bil pod naslovom »Voda z največ magnezija« objavljena v tem časopisu 24. januarja letos (stran 10), je poleg pravih trditve tudi trditve, ki ne drži. Napačno trditve, čeprav

je morda pomotoma nastala, je treba popraviti.

Trditve, ki v omenjenem prispevku ne drži, je, da voda iz vrelca donat, Rogaska Slatina, nima kuhinjske soli. Pri kuhinjski soli gre za natrijev klorid, ki ga sicer ne kaže enačiti s kuhinjsko soljo; le-ta poleg poglavitne sestavine, to je natrijev klorid, vsebuje še druge snovi.

V telesu so pri zaužitju natrijevega klorida pomembni predvsem natrijevi ioni (Na⁺). V sestavi mineralnih voda – radenskih, kaže, da je v donatu koncentracija natrijevih ionov več kot pri radenski vodi. Donat ima namreč 1630 mg Na⁺ v enem litru, radenska pa 470 mg Na⁺/l. Kloridnih ionov (Cl⁻) je malo tako v donatu (74,4 mg Cl⁻/l) kot v radenski (47,7 mg Cl⁻/l).

Medicina pozna bolezenska stanja, pri katerih je eden izmed zdravih ukrepov tudi omejevanje vnosa kuhinjske soli. Zvišan krvni pritisk oziroma hipertenzija, ki zapravljajo denar v teh za slovenski narod težkih dneh in za prečinjeno odrekanje jim pravice do spodobnega življenja. Kot ne prinese ničesar dobrega dosmrtno ustoličenje vladarjev, ga tudi večno ustoličenje največjega pesnika ne. Pa tudi svetinji je že zadosti.

Osrednjo proslavo ob kulturnem prazniku (tisto 7. februarja v Cankarjevem domu) je potrebno odpraviti. Novejša zgodovina nas uč, da neokusnih političnih manifestacij ni moglo spreminjati na boljše. Edina rešitev je, da se jih odpravi. Prav takšne

Tržiška BPT bo preživele?

Tržiški kolektiv se še do konca marca lahko preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo

TRŽIČ, 11. februarja – Usoda Bombažne predilnice in tkalnice Trzič je v rokah 276 upnikov. Kot smo že poročali, je za ta, po številu zaposlenih drugi najvišji tržiški kolektiv, ki se bo do konca marca preoblikoval v družbo z omejeno odgovornostjo.

Oba sta nekajkrat povedala, da bo edinele čas razodnik, ali bodo zaposleni še stregli povečini starih tekstilnih strojem. Po dvehletnem reševanju je odnehala decembra tudi Marija Lončar, ki je po uvedbi stečajnega postopka odšla med profesionalne poslane. Le redki so še v tržiški občini, ki verjamejo, da bi se kolektiv, z zdaj 819 zaposlenimi, lahko sam izvel iz krize. Bz svežega dotoka denarja bodo izpubljeni. Tovarna pa gre lahko, kljub stoletni tradiciji, na boben.

Prav iskanju zunanjih posameznikov, da bi prevzeli del ali vso proizvodnjo, je povezano s časom. Občina bo pokrila stroške zunanje ekipe, ki jo vodi dr. Tihomir Kavčič, da bi konkurala na mednarodni licitaciji. Žal

tudi tu zamujajo, saj še vedno ni vseh informacij, potrebnih za tak zasuk. Tudi pogovori z zastopniki italijanske firme Cotton & Com. so še v zraku. Lani naj bi bili Italijani še zainteresirani, da z odkupom dobijo 51-odstotni delež in s tem pravico oddločanja o tem, koliko ljudi bo še imelo delo in sploh o tem, kaj naj bi delali v tej tekstilni tovarni.

Največji adut BPT je energija. Nekdanji lastnik Glanzman je pred več kot sto leti zgradil ob strugi Mošenika sistem pretočnih vodnih elektrarn. Te dajejo, kot sta dopolnjevala Stabuc in Teran na leto 18 milijonov kilovatnih ur elektrike energije ali sedem milijonov kilovatnih ur več, kot jo sami »porabijo«. Vsi ta energija je na prodaj. Tudi ta bo odločila pri dogovorih s Petrolom, ki je eden večjih upnikov BPT. Mednje po »teži« sodijo tudi Jugotekstil in Centrotekstil iz Beograda, Zavarovalnica Kranj in skupščina občine Kranj. Po oceni finančnih strokovnjakov sedanje ekipe BPT imajo do dobaviteljev okoli 30 milijonov dinarjev dolgov. Tergetarje pa imajo za 10 milijonov dinarjev več. Vsota kratkoročnih posojil je 32 milijonov dinarjev, v to vsoto pa je vključeni tudi 12 milijonov dinarjev Republike Slovenije. Ta je do konca marca podajljala pogoje, da se BPT preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo. BPT bremeni tudi 24 milijonov dinarjev dolgoročnih posojil.

MIRKO KUNŠIČ

Rajanje do jutra

SEVNICA, 11. februarja – Člani društva Primož Trubar so na pustno soboto pripravili živahno veselico s pustnim rajanjem. Obiskovalci so skoraj jutro razveseljevali člani ansambla Tanin – ton, ki o sebi pravi, da so 23-letniki. To naj bi pomenilo, da že najmanj toliko časa niso nastopili za honorar. Pomagaj jim je ansambel Vikend in v ciganke preoblečeni člani odr mladih. Izbrali so tudi najboljše maskare. Pohvalno je, da so navdušeni prostovoljci dvorano TVD Partizan tudi takoj po zabavi že pospravili.

A. Ž.

PO SLOVENIJI

Upravni organi zmanjšali število zaposlenih

RADOVLJICA, 11. februarja – V najnovejši številki radovljskega Obzornika je tudi odgovor na delegatsko vprašanje, za koliko se je v upravnih organih skupščine občine Radovljica od marca lani zmanjšala zaposelnost. Sekretariat za upravno-pravne in splošne zadeve odgovarja, da se je število zaposlenih od marca do konca lanskega leta zmanjšalo za 12 delavcev, predstojnika dveh uprav pa se nista bila imenovana. (V. F.)

Prešernove nagrade amaterjem in skupinam

BREŽICE, KRŠKO, 11. februarja – Na osrednjih proslavah ob slovenskem kulturnem prazniku so v petek v Brežicah in Krškem podelili tudi letošnja priznanja amaterskim delavcem in skupinam. Plaketo SO Brežice je prejel Miha Haler, priznanja zvez kulturnih organizacij pa Janez Avšič, Janez Dejak, Darinka Šegota, Jože Molan, Ivan Prah in Franc Urek, godba na pihala Kapele pa ob svoji 140-letnici republiško Gallusovo listino. V Krškem so srebrne Prešernove plakete dobili Albin Medvedšek, Stane Fabjančič in Alojz Šabec, bronaste pa Jože Turk, Milenko Vladoč, Tone Kerin in Ernest Ferk. (V. F.)

Darilo se predstavi za mlado in staro

TRBOVLJE, 11. februarja – V Jorek, 12. februarja, ob 17. uri, bo v Delavskem domu Trbovlje gledališka predstava za otroke vzgojno-zarstvene organizacije, in njihovo mesto. Mladinski gledališki Svobode II Trbovlje bo nastopilo z delom Darilo se predstavi. (T. L.)

Komisija in oškodovanci čakajo na zakonodajo

RIBNICA, 11. februarja – V ribniški občini deluje skupščinska komisija za denacionalizacijo, ki pa svojo dejavnost trenutno usmerja predvsem v zbiranje prijav oškodovancev. V ribniški občini je znanih že okoli tristo primerov krivično razlaščenega premoženja. Predvsem gre za gozdove, kmetijska zemljišča in lokale. Komisija ocenjuje, da teh primerov ni mogoče urejati, dokler ne bo sprejeta ustrezna zakonodaja.

V ribniški občini so doslej uspeli odpraviti le eno krivico in sicer v primeru, ko so zakonitemu lastniku razlastili lokal v mestnem središču Ribnice. Tega bo lastnik dobil nazaj, ko se bo iz lokala izselilo turistično društvo, ki je zdaj najemnik lokala. (M. D.)

Slikar Jože Harih v Delavskem domu

TRBOVLJE, 11. februarja – V Likovni galeriji trbovškega Delavskega doma je na ogled razstava del slikarja Jožeta Hariha. Uvodno besedo je imel dr. Samo Fakin, podpredsednik občinske skupščine Trbovlje, o razstavljalčevem delu je govoril Jože Bernot, krajiški koncert pa je pripravil moški pevski zbor Zarja pod vodstvom zborovodje Alberta Ivančiča. Avtor se predstavlja s številnimi olji in grafikami, motivno pa je vezan na figuralko in uhožetje. Jože Harih je po rodu Mariborčan, živi in dela pa v Münchnu in je član tamkajšnje slovenskega kulturnega društva Triglav. Razstava bo odprta do 25. februarja, vsak dan od 16. do 19. ure. (T. L.)

Naši razgledi, vam v premislek

SEJEM V SEVNICI

Potni list le za dva pujska!

SEVNICA, 11. februarja – Sobotni sejem, tod so redni sejmji vsako drugo soboto v mesecu, je bil na meč žalosten. Sicer je pujske pripeljal 28 gospodarjev, 112 repov po številu, vendar so na Veterinarski postaji Dolenjskega veterinarskega zavoda, ki stoji znotraj samega sejmišča, ta sončni dan zabeležili le bora dva »posa«, kot kmetje imenujejo potne liste za prodano živino. Na sevniskem sejmu prejšnje sejmje je bilo živahnije. Vsekakor je res, da draginja vse bolj desetke tiste, ki imajo še kaj pod palcem, vendar ne bo držalo, da kmetje nimajo več ničesar v nogavicah. Na sobotni pustni veselici so se nekateri veselili celo noč in boja so bili tudi taki, ki so ga tako kronali, da niso znali domov. Na krmarškem del sejma na Glavnem trgu pa je bilo res živo. Tam je bila dobra ponudba kovane kmetijskega orodja. Dovolj je bilo zelišč in semen ter tudi bosenskih, ročno pletenih nogavic in rokavic. Ponudniki vsakršnega kiča pa prihajajo na vse sejmje in žeganja bolj redno kot kupci.

A. Ž.

TRŽIŠKA KNJIŽNICA
Dobra knjiga kakor domač kruh

TRŽIČ, 11. februarja – Hlebec kruha ob Prešernovih poezijah v vitrini pred tržiško knjižnico, narezan kruh in sol ob računalniku, zraven pa prijazno povabilo za brezplačno včlanitev, je samo ena od izvirnosti tržiških knjižničarjev.

Te dni so naredili lanski obračun! Tri knjižničarke in knjižničar so ob eni študentski popoldanski pomoči, krepko presegli skoraj vse knjižnične normative. Najbolj so ponosni, da izposodijo že 5,2 knjige na prebivalca (3 je knjižničarski slovenski normativ). V devetdesetem letu si je 28.287 obiskovalcev izposodilo 78.074 knjig.

Ob napovedani preselitvi lokalnega radia v zgornje nadstropje stare šole jim bo občina namenila še tisti prostor, kar pomeni 200 novih kvadratnih metrov.

Tržiški knjižničarji začenjajo vzgajati odnos do knjige že pri najmlajših; tako pri urah pravljic v vrtcih kot pri osnovnošolskih z organiziranimi oblikami pedagoškega dela. Njihovi literarni večeri, vsaj štirje letno, so vedno dobro obiskani. Lani so povedali število postankov potujočih knjižnic, od prejšnjih 11 na 18 krajev v tržiški občini.

Lani so kupili 2057 novih knjig (pred 14 leti pa 1229).

Besedilo in fotografija: MIRKO KUNŠIČ

PISMA BRALCEV

Večer pred Prešernovim praznikom 1991

Nocoj sem med prenosom Prešernove proslave ugasnila televizor in luč. Zunanje se na drevmu mehko prijemla bel sneg. Znotraj, v prsih, je temno in mračno, men je vsega dost, kot temu prazno mladi. Čemu se ob slovenskem narodnem prazniku govor z mit

POSEBEN POSLOVNIK

Dolga
procedura

Novogoriška skupščina si bo morala omisliti, kot kaže, prav poseben poslovnik, ki bo omogočil zapletje pri glasovanju, dolge ure trajajoča zasedanja, prekinitve in sklicevanje nadaljevanj. Po devetih mesecih dela namreč novogoriški odborniki niso uspeli, da bi se dogovorili za učinkovit način dela.

Zadnje zasedanje prejšnji teden so morali prekiniti, še preden so sprejeli dnevni red. Pravzaprav je bil dnevni red vzrok za skoraj podlugo ure trajajočo razpravo o (ne)učinkovitosti skupščine in za blokado skupne zasedanja vseh treh zborov. Odborniki so se očitno razdelili v tri skupine. V prvi so tisti, predvsem odborniki novogoriškega Demosa v družbenopolitičnem zboru, ki menijo, da je treba v skupščini nameniti čim več pozornosti predlogom in vnosom delegatov (ki je, tako kot v prejšnjem obdobju, ena izmed točk dnevnega reda) in t. im. ki pomenijo razčiščevanje s prejšnjim obdobjem. Obdobjem enoumja, kot pravijo. V drugo skupino spadajo tisti odborniki, ki so že naveličani dolgotrajnega razpravljanja, ki pač potrpežljivo (koliko časa še?) čakajo na konec zasedanja.

Takšna razdelitev odbornikov pa je v novogoriški skupščini v precejšnji meri povezana z razdelitvijo po zborih. In zato se pri glasovanju potem vse boji zaplete. En zbor glasu za, druga dva proti predlogu. Ali pa nasprotno. Sicer pa smo že lanskega maja ugotovljali, da so trije zbori v večstrankarskem sistemu anarhizirani in da ovirajo učinkovito delovanje skupščinskega sistema. Da je to razprava o isti temi ne ponavljamo in da bi se izognili tako imenovane medzborovske usklajevanja, so se v mariskrat občinu odločili za skupno zasedanje vseh treh zborov. Toda v novogoriški skupščini so po devetih mesecih ugotovili, da v delu skupščinskega sistema prav medzborovsko usklajevanje. Če se enakega dnevnega reda niso sposobni sprejeti vsi trije zbori, potem naj pač zasedajo na ločenih sejah. Tako so se odločili prejšnji teden.

Očitno pa so novogoriški odborniki pozabili, da je kljub ločenim sejam za sklep, ki ga morajo sprejeti vsi trije zbori, potrebno glasovanje z enakim rezultatom vseh treh zborov.

SLAVICA CRNICA

Občina bo preko sveta jame nadzorovala razvoj turizma

Upravljanje Postojnske jame in drugih znamenitosti bodo v Postojni prenesli na podjetje, ki bo izločalo del zasluženih sredstev na poseben občinski račun

POSTOJNA, 11. februarja — Že v svojih predvolilnih programskih izhodiščih so postojnske stranke na pomembnejše mesto vrstile zahtevo po izkoristitvi tako imenovane naravne rente za urejanje in razvoj širše turistične infrastrukture, opredelitev statusa Postojnske jame pa je v program dela uvrstili tudi postojnski izvršni svet. Dopolnjeni občinski odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter o razglasitvi znamenitosti v občini, pripravljali ga je poseben odbor v sodelovanju z odbormi za gospodarski in pravni vprašanja pri občinskem izvršnem svetu, pa že pomeni uresničevanje omenjenih strankarskih zahtev in nalog občinske vlade.

Glede na to, da se dopolnitve nanašajo predvsem na upravljanje z naravnimi in drugimi znamenitostmi, se zlasti pa na opredeljevanje upravljalkega odnosa med občno in podjetjem Postojnska jama Turizem, je na naslednji seji občinske skupščine pričakovati zanimivo razpravo. Že prej so se pri upravljanju Postojnske jame in jamskega sistema prepletali lokalni pa tudi nekoliko širši interesi. Tako je povzročilo pokrajinskega NOG za Slovenijo primere leta 1946 z odločbo ustanovitve Upravo za kraške jame s sedežem v Postojni. Dve leti pozneje se je z odločbo republiške vlade ustanova

Reška banka v Kopru

KOPER, 11. februarja — Tu so danes odprli ekspozituro Reške banke, d. d., pri kateri so se že več kot pred letom dni odločili, da se s svojo poslovalnico pojavijo tudi v Kopru. Po besedah generalnega direktorja omenjene banke Nikole Pavliča je navzočnost Reške banke v tem prostoru razumljiva, saj imajo v sedemdesetih najuspešnejši, po državi pa ima 17 poslovnih enot in 50 ekspozitur. Pravijo, da je njihova navzočnost v tem prostoru pomembna tudi zato, ker ima koprška občina precej razvite stike z obdino Buzice (sodstojna je okrog 150 obrtnikov poslovnih precej povezanih s slovensko Istro), pa tudi sicer je območje zelo zanimiva. Reška banka je prva banka, ki je odprla ekspozituro v Sloveniji. Prostore imajo na Volkovem nabrežju 1. (bivša časovna prodajalna avtomobilov).

Poslovalnica bo odprta ob delavnikih kot do 20. ure zvečer, med tednom pa imajo že od novembra bančne okence ob Carinarnici v Kopru. D. G.

preimenovala v Kraške jame Slovenije, nato pa je bil leta 1955 ustanovljen finančno samostojni zavod Postojnske jame. V skladu z gospodarskim razvojem in integracijskimi procesi so ustanovitvi gospodarsko organizacijo Postojnska jama, sredi lanskega leta pa so se iz njenih temeljnih organizacij osnovali tri podjetja. Eno izmed njih je tudi podjetje Postojnska jama Turizem, ki je bilo doslej najbolj

● Sedemčlanski svet jame bo na predlog občinskega izvršnega sveta imenovala občinska skupščina. V njem bodo strokovnjaki s področji speleologije, varstva narave in kulturne dediščine, ekonomije, prava in predstavniki občinskega izvršnega sveta. Za častnega člana sveta jame bodo predlagali mednarodno priznane speleologa dr. Franceta Habeta.

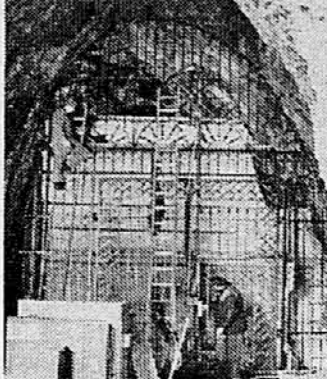
neposredno povezano z upravljanjem naravnih in drugih znamenitosti, pa tudi z njimi povezanim izkupičkom.

Urejanje odnosov pri upravljanju in porabi sredstev pa je srž omenjenega dopolnjenega odloka o naravnih in kulturnih znamenitostih. Načrtujejo, da bo občina upravljanje s temi znamenitostmi prenesla na podjetje Postojnska jama Turizem, po dogodbi občinske skupščine. Opredeljevala bo način ohranjanja naravnih in drugih znamenitosti ter višino sredstev, ki jih bo podjetje vsak mesec nakazovalo na poseben račun. Ta denar bo namenjen le ohranjanju naravnih in kulturnih znamenitosti v občini, razširjanju in razvoju občinske turistične infrastrukture ter drugim nalogam, ki bodo zagotavljale turistični razvoj na podlagi ustreznih programov.

Zanimivo je, da bo z denarjem iz upravljanja svet jame. Ta bo tudi nadzoroval upravljanje z naravnimi in drugimi znamenitostmi ter s tem seznanjal občinsko skupščino, ki bo sprejemala program porabe sredstev in potrjevala poročila sveta jame z zaključnim računom. Če podjetje Postojnska jama Turizem ne bo soglasalo s pogodbo, bo skupščina

na upravljanje z naravnimi in drugimi znamenitostmi zaupala drugi organizaciji, v skrajnem primeru pa je pripravljena ustanoviti posebno podjetje.

MARJANA TRILER

NOVA VRATA V POSTOJNSKO JAMO — Bodo odprla tudi nove možnosti hitrejšega razvoja kraja? (Foto: Marjan Zaplatil)

Krak kulturnega križa v Gorici

Ciril Zlobec: Za tako pomembno naložbo, kot je novogoriško gledališče, ki sodi v nacionalni kulturni program, ne bi smelo zmanjkati denarja

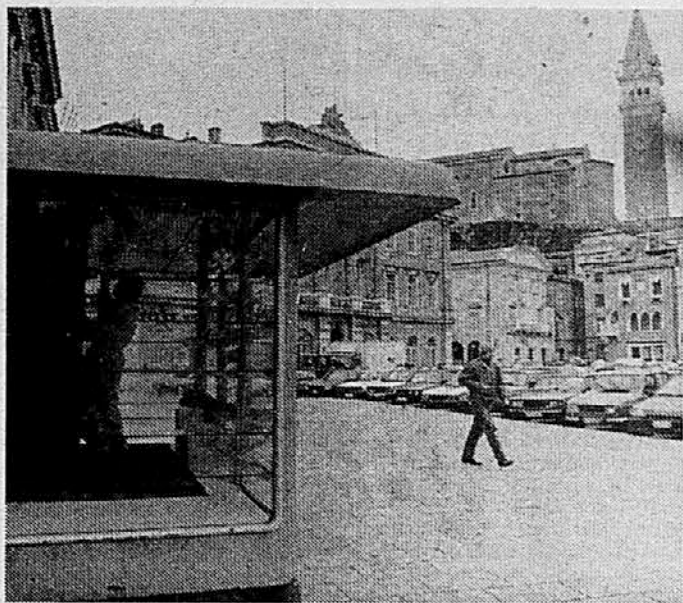
NOVA GORICA, 11. februarja — Letošnjega novembra naj bi novo novogoriško gledališče odprlo vrata Srečanju gledališč Alpe Jadran. Seveda, če bo za to naložbo, ki spada v tako imenovani nacionalni kulturni program, dovolj denarja. Predstavniki gradbenega odbora, ki ga vodi član predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec, načrtujejo, da bo hosta republika in novogoriška občina zbrali za letos potrebnih 50 milijonov dinarjev. Tako so povedali na današnji tiskovni konferenci.

»Gradnja poteka v razmerah, ki so, vsaj na prvi pogled, vse prej kot naklonjene kulturni,« je opozoril Ciril Zlobec. Toda po njegovem mnenju bi odgovorjevalje pomembnim nalogam pomnilno omrtvitve vase življenja. »Če razmišljamo o slovenskem cestnem križu, potem moramo utemeljiti tudi slovenski kulturni križ in gorški gledališč, ki je njegov pomemben kraj. Še posebej zato, ker je ob meji, na stičišču dveh kultur,« je med drugim dejal.

Nova Gorica je edino slovensko regionalno središče, ki nima zagotovljenih pogojev za svojo kulturno poustvarjalno dejavnost, in Primorsko dramsko gledališče je edino slovensko poklicno gledališče brez lastne dvorane (gostuje v nekdanji konjunični oz. gostilni v Solkanu) in prostori, razen centri po vsej Gorici. Takšna je bila ena izmed utemeljitev gradnje novega gledališča, ki je bila v prejšnjem petletnem razvojem obdobju vključena v program naložb na

Premesteno posojilo za objekt v Pivki

● POSTOJNA, 11. februarja — Pri gradnji stanovanjsko-poslovnega objekta v Pivki je zmanjkalo 1.400.000 dinarjev, investitor pa je v bistvu postojnski izvršni svet. Gre za denar, ki naj bi ga iztržili s prodajo treh poslovnih prostorov v novem objektu, vendar pa jim jih doslej še ni uspelo oddati. Zato je občinski izvršni svet sklenil, da se odvetnik premestitve posojilo, v višini 1.400.000 dinarjev iz sredstev stanovanjske solidarnosti in to v dveh obrokih. M. T.

Zakaj kiosk na Tartinijevem trgu?

PIRAN, 11. februarja — Kako to, da se je takorekto sredi Pirana, pred stavbo piranskega temeljnega sodišča, pojavil kiosk podjetja Tobak Ljubljana? Kdo je kaj takega dopustil, se sprašujejo nekateri zaskrbljeni Piranci. Odgovorni delavci občinske uprave pa so takoj pomirili javnost. Tobakov kiosk bo sredi spomeniško zaščitenega trga le začasno, predvidoma do prvega julija, kajti prihodnje dni bodo začeli prenavljati t. i. »vagalno« hišo na Tartinijevem trgu, kjer je tudi Tobakova časopisna prodajalna. Kiosk so v občini izjemoma in začasno dovolili le zato, da bi med prenovitvenimi deli zagotovili posel Tobakovih trafik, občanom pa časopise, cigarete in drugo. Zdalj mnogi upajo, da bodo Tobakov poslovni prostori res prenovljeni do prvega julija letos. Besedilo in slika: B. S.

Prvi dokumenti za telovadnico

LUCIJA, 11. februarja — V piranski občini so že pripravili in občinski odborniki tudi podprli osnutek odloka o zadizalnem načrtu za prvo fazo zadizalnega načrta Kampolina ena, ki bo omogočil zidavo in urejanje solskega kompleksa v Luciji. Osnutek zadizalnega načrta predvideva dokončno ureditev solskega območja v Luciji in sicer tako, da bi šola imela vsega 32 oddelkov za 960 učencev. Ob šoli pa bi dogradili študijski center, novo telovadnico, uredili naj bi nova športna igrišča, parkirišče, porušili naj bi stanovanjsko hišo Liminjan 11. Poleg tega naj bi spremenili namembnost nekaterim hišam na območju Kampolina in na ta način pridobili novo rekreacijske in potrebne učilniške površine. Osnutek zadizalnega načrta predvideva dograditev otroškega vrta, ob katerem bi za lucijske soljarje gradili tudi dve teniški igrišči. Urbanistični dokument pa naj bi omogočil tudi nadzidavo šole z italijanskim učnim jezikom.

Povejmo, da naj bi bila telovadnica dolga 48 in široka 37 metrov. Večji novi objekt bi bil tudi študijski center (30 metrov dolg in 26 metrov širok). B. Š.

SLAVICA CRNICA

DELO plus

Usoda Fiese je odvisna od upravnih postopkov

Republiki sekretariat za industrijo in gradbeništvo je izdal tako odločbo, ki omogoča pozidavo zelenega dela Fiese

PIRAN, 11. februarja — Komaj smo nekoliko pohvalili predsednika piranskega izvršnega sveta Andreja Grahorja, da se trudi pri urejanju nekaterih občinskih zadev in pri tem, da bi postala občina Piran tako rekoč »zelen«, že smo lahko sedeli za potveto razburile precejšen del ekoloških razmiselnih Slovencev. V tej občini so namreč že 21. novembra lani sorazmerno prikrito izdali gradbeno dovoljenje za zidavo prvega dela počitniških zmožljivosti v Fiesi. Zdalj pa se nekateri v občini že hvalijo, da je gradbeno dovoljenje pravno močno.

Z omenjenim gradbenim dovoljenjem naj bi dovolili pozidavo kompleksa B2, kjer je v Fiesi predvidena zidava turističnih apartmajev s 304 ležišči. S takim gradbenim dovoljenjem niso soglasali niti člani občinskega izvršnega sveta in niti občinski odborniki. Zato je piranski občinski upravni organ 19. decembra lani izdal sklep o odpravi sporne gradbenega dovoljenja. Vse pa kaže, da je pri tem napravi kar očitno napako v postopku. Zaradi tega sta se na omenjeni sklep pritožila SCT in piranska Projektiwa inženiring. Republiki sekretariat za industrijo in gradbeništvo pa je ugotovilo, da so piranski občinski upravni organi kršili pri odstavku 249. člena zakona o upravnem postopku, razveljavili sklep

Krčenje občinskih uprav ni vedno upravičeno

Sindikati nameravajo predlagati pogodbo o načinu zmanjševanja zaposlenih

AJDOVŠČINA, 11. februarja — Z ugotovitvijo, da je v številnih slovenskih občinah zmanjšanje občinske uprave pogosto nepremisljeno, ni stihajsko, so se sestali člani občinskih vlad v severnoprimorski regiji s predstavniki svobodnih sindikatov.

Sekretar republiškega odbora Drago Štemjanič je v zvezi s priporočili, ki jih dajejo sindikati, hkrati izročil knjižice 22 delavcem, dejal, da sindikat sploh ni bil vključen v pogovore o usodi delavcev. S tem so bila po mnenju sindikata kršena določila Zakona o delavcih v državnih organih in Zakona o delavcih raznih drugih. Sindikati so se poudarili predvsem potrebo po izdelavi programov kadrovske preobrazbe, natančnih merilnih odpušanja delavcev in spoštovanju pravnega reda, ki nalaga sodelovanje sindikatov v odločitvah. Sindikati bodo predlagali občinskimi delavci pogodbo o medsebojnih odnosih, ki naj bi določila »pravila igre«.

Ob strani sta ugotovili, da posegi ne smejo biti prenapetosti, saj je že opaziti zastoj pri nekaterih opravilih. A. L.

V podgrajski Plami se en referendum

V petek bodo delavci glasovali o razružitvi Plame v novi podjetji

PODGRAD, 11. februarja — V petek bo v podgrajski Plami se en referendum o predlogu za novo organiziranje dosedanje delovne organizacije po novi podjetniški zakonodaji. Če bodo delavci predlog sprejeli, bosta iz Plame nastali dve novi podjetji. V prvem naj bi se združili vsi sedanji uspešni tozdi, drugo pa naj bi nastalo iz tozda Galvanske opreme. Po mnenju direktorja Marjana Pirha je to najustrenejša rešitev, saj omogoča nemoteno poslovanje že doslej uspešnih delov Plame, hkrati pa Galvanski opremi odpira možnost, da z dopolnjevanjem programov in prilagajanjem trgu postavi trdna izhodišča za nadaljnje delo.

Predvidena razružitve tehnološko nepovezanih in povsem različnih delov Plame, ki hkrati omogoča, da bo novo podjetje Plame nekatera dela iz dejavnosti skupnih služb opravljala tudi za galvano, bo po mnenju predlagateljev omogočala uspešno samostojno pot obema novima podjetjema, vsem delavcem pa zagotovila socialno varnost. J. O.

OŽIVLJANJE STARIH MAREZIG

Pot v preteklost rojstnega kraja

MAREZIGE, 11. februarja — »Hitel u tečo kapus, vrhe daš na koščice narezan komper, na mikeno rezano panceto, nazat vrhe damo ano vrsto kapusa, nazat panceto, su eno vodo,« tako so v izvirnih domačih besedah šolarji iz Marezige v list z osmimi domačimi recepti zapisali (skuhati kisle zelje s krompirjem. (Na dno posode daš kisle zelje, nanj na drobno rezan krompir, pa drobno rezano panceto in sol plast kislega zelja, panceto ter sol in vodo). V Dobrotah iz noine kuhinje so šolarji zapisali le nekaj izmed kopic receptov, ki so jih in jih bodo še zbrali v okviru zanimivega projekta »Ma-

režije po stopinjah preteklosti do danes.« Minuli petek so na osnovni šoli Ivana Babica — Jagra na svojevtrsten način končali prvi del projekta, h kateremu jih je privabila krajevna skupnost Marezige, od koder so dobili vabilo za sodelovanje na etnološki razstavi, ki jo pripravljajo ob sedemdesetletnici marežanskega upora. Avtorica projekta Tatjana Radivojević nam je ob tem povedala: »Vseh 140 otrok v naših osnovnih razredov sodeluje pri projektu katerega osnovni cilj je narediti šolo prijetnejšo, življenjsko, otrokom bližnjo, hkrati pa tudi zanimivo in poučno. Mislim, da je današnji dan potrdil pravilnost naše usmeritve.«

Šolarji, ki so se vključili v delo okrog deset različnih delavnic (od likovne do glasbene in literarne), so na prijeten način spoznavali stare istrske instrumente, izdelovali slovar narečnih besed, oblikovali zemljevide vinogradov, ... spoznavali skratka Marezige večkrat in danes. Oni so se vedeli, za kaj gre, toda izseček etnološke (pripravi) so tudi fotografsko) razstave bo letos gostoval tudi na razstavi učil Didakta v Ljubljani. Tam bodo številni zvezdki, da je bocon steklenika za vino, da je čikara škodela, da je brnec vrč, bruštni za jačmen pa pražilnik za ječmen. ... Kaj vse bodo se pripravili učenci do maja, ko bodo imeli v Marezigah veliko razstavo, ne vemo, vemo pa, da so jih te dni, radovednih, da je kaj, hiše v KS Marezige polne. Ker opravljajo prijetno in za zgo-

Na etnološki razstavi so zbrali precej zanimivih primerkov iz domačih kuhinj, ki jih bodo predstavili tudi na razstavi Didakta v Ljubljani.

dovinopisje koristno delo je najbolj prizadevanje vsa zadeva še posebej všeč. Zato tudi ni ne navadna, da so se v njihovo delo z veseljem vključili pesnik Edelman Jurinčič pa pisatelj Marjan Tomšič, glasbenik Emil Zonta, slikar Arduin Hrvatini in drugi.

Mirando Babič, domačin, je otroke poučil, kako se pletejo košare iz bel (vrsta vrbe), ki morajo biti za to delo ravno prav suhe (»na trčičet, ker so takrat dovolj mehke, pa tudi dovolj čvrste«), pa tudi, kako se naredi pletenko, so se naučili. Pravijo, da bodo poslej to jemali le v šoli, zakaj plastika je že zamenjala pletenke, košev za lišje, pa tudi ne potrebujejo več, ker je vsak dan manj živine v hlevih. Besedilo in slika: Dušan Grčar

Pustni sprevod skozi Postojno bo dolg in pisan

Zanj se je prijavilo 15 skupin, ki se jim bodo pridružili tudi šolarji in cicibani

POSTOJNA, 11. februarja — Obiskovalcem pustnega sprevoda po postojnskih ulicah se jutri obeta bogata paša za oči, saj se je organizatorji — Turističnemu društvu Postojna, prijavilo več kot 15 skupin odraslih in otroških mask. V sprevodu, ki ga bodo popeljele mazuretki iz Logatca, tak pa mu bo dajala postojnska godba, se bodo predstavitelji Zagorčani z obredom stare kmečke občeti z Zgornje Pivke. Skupina iz Pivke pravi pravih ponazoritev sil aktualnega dogodka, predstavniki postojnskega konjeniškega kluba pa bodo pricali Alenčino in kralja Matjaža z oporodami. Postojnski gasilci bodo s tankom in plугоm leteli poveljati, da tank sudi na odpad, z denarjem, ki ga bodo zanj iztržili, pa bodo pospeševali kmetijsko. V sprevod se bodo vključili postojnski in prestranski šolarji, pa tudi najmlajši iz postojnskega vrta in gojenci vzgojnega zavoda iz Planine. Seveda pa ne bo šlo brez zastavonoše na konju in tradicionalnega Martina Krpana, ki bo s kobilico in kje prijaljal iz Planine. M. F.

PISMA BRALCEV

Večer pred Prešernovim praznikom 1991

Nocoj sem med prenosom Prešernove proslave ugasilna televizor in luč. Zunaj se na dreveju mehko prijemla bel sneg. Znotraj, v prsih, je tamočno in morda, men je vsega dost, kot temu pravijo mladi. Čemu se ob slovenskem narodnem prazniku pravi zbor z mitingskimi priroki, brezbožno prepleten z Dantejevim Peklom in Prešernovi verz? Kako je ob njem šel Prešernovim nagajenjem iz dolgih preteklih let? Ko si jih kličem v spomin, se v njem vrstijo taki, ki si malo niso bili »privrženci prejšnjega režima«, niti ljudje z melničnimi hrbtenci. In taki so, ki so zaradi samorastne drže utrpeli od tedanje oblasti nepopravljivo škodo, pa so s Prešernovo nagrado dobili vsaj malo zaodostnjenja.

Prosim, da na strani DELA, namenjeni kulturi, tiskate seznami dobrotnikov Prešernovih nagrad za vsa leta nazaj, podobno kot v časopisu sprotno objavljajo imena na primer dobrotnikov nagrad »Podarim-dobim«. Tako bodo bralci lahko primerjali značaje svojih znanstven s seznama s hudimi besedami nocojšnjega slavnostnega govornika in mu najbrž precej slabo odgovorjali:

Si tacuisses, philosophus mans-

Prošnja je dovolj skromna in tudi oglašam se zelo poredko. Nazadnje pred leti ob glavnosti stavki zdravnik, ki ga je tako prizadel prevelika krivica, da ne bi bil hotel več živeti, če mu je ne bili popravili. Zaradi vseh let v zdravniškem poklicu me gladovne stavke še posebej presunejo. Z uporabo občinskega znanja in zahtevni načinov zdravniške dojava v obnemoglo človeško telo vse za življenje potrebne snovi, kadar je zaradi hude bolezni ali telesne travme njegovo preživetje v nevarnosti. Gladovna stavka teče v nasprotno smer te življenjske premice: je zavestna osebna negacija preživetja, povzročena s prehodno psihično travmo. Odkloni okolne družbe in posameznikov je merilo humanosti.

Nocojšnji govor, po napovedi slavnosten, se mi ni zdel slavnosten. Po mojem se ni povzpel — kot bi ustrezalo priložnosti — nad osebo in probleme govornika. Novosti mi je bila naznani, da je nocojšnja prireditelj zadnja te baže. Ob misli na dragoceno motto ameriškega zgodovinarja T. E. Keyssla: »Don't you ever say «the first» — se priložnostno ponuja parafraza: Don't you ever say «the last». Za ostale sestavine govora ustreza oznaka

»d'ja vu« ali »d'ja entendus«, pač z ozirom na nedavna časopisna pisanja ali tv pogovore. In k vsem skupaj: noblesse oblige; praznik včeraj se posebej kliče po prazni izbi.

Prof. dr. DARINKA SOBAN, Borstova 23, Ljubljana

Slovenskemu kulturnemu prazniku v slovo

Institucijo »največji slovenski pesnik« je potrebno opredeliti. Primera je za razumevanje in razvrščanje poezije v osnovni šoli (dalje od tega večina tudi ne pride) in o poeziji da je poenostavljena slika, v kateri je vse drugo ustvarjanje že izvirno podreje. Tudi iz tega izhajajo možnosti za predstavljajo sodelujočim ustvarjalec kot družbi občinski nadlog, ki zapravljajo denar v teh za slovenski narod težkih dneh in za prefinjeno odrekanje jim pravice do spodobnega življenja. Kot ne prinese ničesar dobrega dosmrtno ustoličenje vladarjev, ga tudi večno ustoličenje največjega pesnika ne. Pa tudi svetinji je že zadost.

Osnredno proslavo ob kulturnem prazniku (tisto 7. februarja v Cankarjevem domu) je potrebno opredeliti. Novejša zgodovina nas uči, da neokusnih političnih manifestacij ni mogoče spreminjati na boljše. Edina rešitev je, da se jih odpravi. Prav takšne

proslave, samo brez simfoničnega orkestra, samo pripravljali mladinci pred 3 leti v vaškem kulturnem domu na Kočevski Reki.

Opredeliti je treba kulturni praznik kot slovenski državni obli. Gre za izrazito politični praznik. Čemu kulturni praznik, ki ga praznujejo politiki, ne pa kulturni ustvarjalci? Večno prisaganje, da smo kulturni narod, dokazuje smo nasprotno. Kot se ženske upirajo dnevu žena, naj se ustvarjalci uprejo kulturnemu prazniku in se borijo za svoj status.

Kulturni minister naj odstopi, če v kulturni sferi ne deluje vzpodbujevalno. Televizijski prenos proslave ob kulturnem prazniku je bil natančen in obupno dolgočasen. Ob političnih ritualih tudi televizija (spev) stoji mirno.

● Morali takšnega praznovanja kulturnega praznika, v času, ko vrhunske ustvarjalce gladovno stavka, naj sodelujejo premisljivo sami. JOŽE JANEŽ, B. Dedejca 2, Idrija

Voda za največje magnnezija ima tudi veliko natrija

V prispevku, ki je bil pod naslovom »Voda z največ magnnezija«, objavljen v tem časopisu 24. januarja letos (stran 10), je poleg pravih trditve tudi trditve, ki ne drži. Napočno trditve, čeprav

je morda pomotoma nastala, je treba popraviti.

Trditve, ki v omenjenem prispevku ne drži, je, da voda iz vrleca donat, Rogaska Slatina, nima kuhinjske soli. Pri kuhinjski soli gre za natrijev klorid, ki ga sicer ne kaže enačiti s kuhinjsko soljo; le-ta poleg poglavitne sestavine, to je natrijev klorid, vsebuje še druge snovi.

V telesu so pri zaužitju natrijevega klorida pomembni predvsem natrijevi ioni (Na⁺). V sestavi mineralnih voda je na lepah njihovih steklenic navedena vsebnost drugih snovi navedena tudi koncentracija natrijevih ionov. Primerjava donata z našo drugo mineralno vodo — radensko, kaže, da je v donatu koncentracija natrijevih ionov več kot trikrat višja kot v radenski. Donat ima namreč 1630 mg Na⁺ v enem litru, radenska pa 470 mg Na⁺/l. Kloridnih ionov (Cl⁻) je malo tako v donatu (74,4 mg Cl⁻/l) kot v radenski (47,7 mg Cl⁻/l).

Medicina pozna bolezenska stanja, pri katerih je eden izmed zdravilnih ukrepov tudi omejevanje vnosa kuhinjske soli. Zvišan krvni pritisk oziroma hipertenzija je eden izmed takšnih primerov. Pri hipertenziji poleg zdravih znatno prispeva k znižanju krvnega pritiska malo soljena ali solja nesoljena hrana. Pri hujših primerih hipertenzije se vnos kuhinjske soli na dan lahko omeji na kakšnih 200 mg (to je praktično ščepec soli) ali se pa kuhinjska

sol kot dodatek jedem sploh opusti. Če bi tak bolnik spil le 2 decilitra donata, bi zaužil 326 mg Na⁺, da niti ne omenjamo vnosa natrija pri uživanju večjih količin, na primer litra ali dveh na dan.

Nedvomno so boleznijo, pri katerih je zauživanje donata v količinah, kot jih predpiše zdravnik, zdravilno dovolj velike vsebnosti magnnezijevih ionov (Mg²⁺) v njej. Donat ima 1080 mg Mg²⁺/l, radenska pa 96,7 mg Mg²⁺/l, kar je okrog 11-krat manj kot v donatu.

Kozarec ali dva donata na dan zdravemu človeku ne samo, da ne škoduje, lahko mu celo koristi. Če zdrav človek zaužije večjo količino magnnezija, kot je priporočeno vnos (to je po ameriških podatkih vsaj 300–350 mg na dan), se bo odvečni magnnezij izločil skozi ledvice. Priporočen vnos magnnezija pa si zdrav človek zagotovi, če uživa mešano hrano v količinah, ki ustrezajo energijskim potrebam njegovega telesa. Če pa je preskrba z magnnezijem iz hrane nekoliko pomanjkljiva, na primer malo pod splošno mejo, priporočeno vnosa, kar se lahko zgodi pri nesmotnih shujševalnih dietah, bo pitje donata popravilo vsebnost tega minerala v telesu, vendar le v primerih, če prebivalci in ledvice delujejo normalno. Vsekakor pa — pri pitju donata gre poleg velikega vnosa magnnezija še za velik vnos natrija, kar je treba upoštevati.

Znanje in izkušnje nam veleva-

jo, naj nikar ne pretiravamo s pitjem mineralnih voda.

prof. dr. LJUBICA KAMARIČ, Prijateljeva 11, Ljubljana

Težave z urejanjem množičnih grobišč

Bral sem članek Petra Kavalarja iz Celja o težavah pri urejanju grobišč pobitih domobrancev na Teharjah pri Celju. Ker hočemo v Evropi, bi bilo dobro vedeti, preden ga kaj polomimo, kako imajo grobišča kolaboracionistov urejena po drugih državah Evrope, ki so bile tudi pod nemško okupacijo.

Morda bi tudi o tem kaj napisal gospod Ivo Žajdela ali kdo drug, ki te stvari pozna. DRAGO VIŠNAR, Lesce

SK Branik bo upravljala z vzpenjačo in vlečnicami

Branik bo poleg sistema pohorskih žičnic in vlečnic moral prevzeti še 25 delavcev TGP Pohorje – Bodo mariborska smučišča bolj rentabilna?

MARIBOR, 11. februarja – Kljub obilici pomislekov in pripomb je občinska vlada danes podprla predlog gostinskega podjetja Pohorje, ki občinu postavlja lastnik vseh žičnic in sistemov na Mariborskem Pohorju. Hkrati so odločili, da vse naprave s koncesijsko pogodbo za obdobje petih let občina takoj dodeli smučarskemu klubu Branik.

Predložena besedila pogodb bodo predstavnikom vseh treh partnerjev podpisali v naslednjih dneh. Branik bo po danes pot-

Mariborska vlada se je danes seznanila tudi s študijo tukajšnje Komunalnega inženirja, ki ugotavlja, da bi bilo najbolj racionalno, če bi bilo najbolj racionalno, če bi v naslednjih dveh letih poskrbeli za centralno deponijo komunalnih odpadkov v Podravju. Poleg deponije bi na tej lokaciji poskrbeli tudi za predelavo odpadkov v Humu, ki bi ga v naslednjih 30 letih iz lahkega prerasel gozd. Geološke študije in racionaliziranje poti iz vseh središč Podravja in iz Maribora, kjer se nabere kar 85 odstotkov vseh podzračnih odpadkov, so pokazale, da bi bil najprimernejši kraj za osrednjo deponijo v Humu, na meji med mariborsko in lenarsko občino.

Jeni zamislili poleg sistema pohorskih žičnic in vlečnic moral prevzeti še 25 delavcev TGP Pohorje, ki so že doslej skrbeli za

Stanovanci zahtevajo solastništvo

Najemniki vztrajajo pri menjenju, da so stanovanjca že odplačali za najemninno

MARIBOR, 11. februarja – Ker v osnutku novega stanovanjskega zakona niso bile upoštevane nekatere bistvene pripombe, ki so jih imeli člani aktivna Skupnosti ogroženih stanovancev iz Maribora, so ti sklenili, da bodo k sodelovanju pritegnili mariborske politične stranke. Pogovora so se udeležili vodilni iz skoraj vseh mariborskih strank, razen članov Liberalne demokratske stranke in predstavnikov Zelenih.

Člani aktivna Skupnosti ogroženih stanovancev so mariborskim strankam predložili naznaki nekaj bistvenih pripomb o zakonom predvidenem lastništvu stanovanj. Zagovarjajo namreč svoje prejšnje, da je tisti, ki je toliko in toliko let plačeval v stanovanjski sklad in seveda najemninno, potem tudi upravičen do lastnine pri tem stanovanju. In namreč, da bi jim zakonodajalec to pravico priznal, bodo morali stanovanjce, ki so ga po menjavi večine članov SOS praznopravno odplačali, odkupiti. Ali pa bodo živeli v večnem strahu, da se bodo znali na cesti. Stanovalec niso pomagale razlage, da vendarle ne bo tako hudo, da zdajšnjega imetnika stanovanjske pravice, ki bo po novem najemnik stanovanja, nihče ne bo mogel kar tako postaviti na cesti, tudi če stanovanje ne bo odkupil, in da bo moral lastnik priskrbeti primerno nadomestno stanovanje, če bo najemniku odpovedal najemno pogodbo.

Strankarski prvaki niso odrekli pomoči članom aktivna omejenega skupnosti, čeprav so na različnih bregovih, sploh go gre za lastništvo, razen vodje mariborskih krščanskih demokratov Janca Gajška (ki je s pogovorov odšel, se pravi, da je prava razprava sploh začela). Teodor Lovčič iz SDS pa je članom aktivna skusil podrobneje razložiti, da bodo v Sloveniji zdaj pač veljala nekatera nova načela v zvezi z lastnino in vsem, kar je njo povezano. In medtem ko mariborske stranke aktivno SOS sicer niso odrekli pomoči, v zvezi z uveljavljanjem nekaterih načel v skupščini, pa so odločno odločile, da bi pri preklicu svoje pomoči, to civilno državljansko pobudo razširile po vsej Sloveniji. Z. S.

Na desnem bregu nadaljujejo komunalna dela

Zima le začasno ustavlja gradnjo kolektorja, ki naj bi ga uredili do junija

MARIBOR, 11. februarja – Čeprav so zaradi zime ustavili gradnjo mariborskega kolektorja od Taborske ulice do Ulice Gorkoga, bodo v prihodnjih dneh podpisali pogodbo o gradnji tretje faze tega za mesto izredno pomembnega komunalnega objekta. Na levem bregu Drave so kanalizacijo uredili že pred desetletji, kolektor na desnem bregu Drave so začeli graditi pri Osojnikovi ulici in ko so prišli do železnice, je gradnja zastala za deset let. Lani so položili 860 metrov zbiralne cevi. Petnajste februarja bodo začeli delavci Stavbarja urejati odsek od Ulice Gorkoga do Studenske brvi. Naložba, ki jo bodo končali junija, bo stala okoli šest milijard dinarjev. Kolektor bodo podaljšali še za 688 metrov, nadaljevanje gradnje pa je odvisno od denarja, ki ga bodo zbrali v občini Maribor. (Besedilo in slika: Bogo Cerin)

Celje: ostre opazke odbornikov na posodabljanje bolnišnice

Razpravo o izvajanju programa 4. samoprispevka so preložili na čas, ko bodo dobili vse informacije o gradnji bolnišnice

CELJE, 11. februarja – Edvard Stepišnik je pokončno prenesel ploho opazk, pripomb in celo nekaj potikanj v razpravah odbornikov na zasedanju celjske skupščine, ki se je usula ob »neodloženem« poročilu o izvajanju 4. samoprispevka v občini. Dejstvo je, da so samoprispevek namenjen posodobitvi celjske bolnišnice, o kateri imajo mnogi odborniki prav grdo mnenje. Stepišnik pa je le predsednik odbora, ki (prostovoljno) bedi nad rabo s samoprispevom zbranega denarja, medtem ko strokovne odločitve kroji drugi odbor, v katerem so večinoma bolnišnični zdravniki.

Odborniki so izvajanje programa 4. samoprispevka povezali z vprašanjem celovite posodobitve celjske bolnišnice, ki je potekala veliko let kot primarna negospodarska naložba na Celjskem in so jo financirali s posebnimi družbenimi dogovorom. Ob koncu mansklega leta je dogovor prenehal veljati, posodobitev bolnišnice v Celju se zdalec ne zaključuje, povrh vsega pa je novembrska poplava izničila dobiček iz postopnega in razgalila marsikatero bolnišnično napako.

Iz odbornikovih klopi je bilo slišati zahtevo po reviziji referendumskega programa v prid specialističnim ambulantam, pa pripombo, da bi bilo treba racionalniški »monograf kupiti« šele potem, ko bodo razjasnjene nepravilnosti ob nakupu gama kame-

re, slišati je bilo tudi kritiko na sam postopek pri opremljanju bolnišnice, ki da je tak, kot da hišo začneš opremljati pri strehi. Zato ni šlo drugače, kot da so razpravo preložili na čas, ko bodo odborniki dobili na vseh virih lovito informacijo o vseh ključnih financiranju in rabi denarja za posodobitev in gradnjo v celjski bolnišnici.

DAMJANA STAMEJČIĆ

NOVOTEDNIK RADIO CELJE

UKV 100,3 in 95,9 MHz – stereo

SV 963 KHz

Osnutek odloka o ekološkem urejanju TE Šoštanj sprejet

S tem so Velenjčani korak bliže urejanju industrijske cone elektrarne, se zlasti odzveplevalnim napravam

VELENJE, 11. februarja – Velenjska občinska skupščina je po številnih pripombah sprejela osnutek odloka o ureditvenem načrtu za industrijsko cono šoštanjske termoelektrarne. Potem ko je že kazalo, da bodo odborniki odlok zavrnili in s tem tudi zavrnili ekološko sanacijo TE Šoštanj, so ga vendarle sprejeli s pogojem, da hkrati s predlogom tega odloka predlagatelj pripravi tudi izhodišča za ureditev odlagališča pepela in radona.

Na končno odločitev odbornikov pa je vplivalo tudi opozorilo občinskega IS, da bodo Velenjčani deležni očitkov, ker zahtevajo od republike denar za ekološko sanacijo TE Šoštanj, sami pa niso pripravili dati dovoljenja za namestitve čistilnih naprav. Po zagotovitvi Marka Vučine iz velenjskega Zavoda za urbanizem je namreč omenjeni odlok zgolj pogoj za to, da lahko TE Šoštanj na svojem dvorišču zakonito postavi čistilne naprave. Ker bi za pripravo projekta ureditve odlagališč odpadkov TE Šoštanj potrebovali približno leto dni, bi vztrajanje odbornikov pri hkratnem reševanju obeh različnih vprašanj zavrla gradnjo odzveplevalnih naprav.

Med številnimi pripombami odbornikov je Stane Lipnik zahteval, naj TE Šoštanj tehnologijo odzveplevanja dimnih plinov prilagodi dejstvu, da v Šaleški dolini ni dovolj prostora za kopičenje novih odpadkov, ki bodo nastajali pri čiščenju dimnih plinov. Zato bi morali poskrbeti za to, da bi te odpadke odlagali v opuščene rudniške rove. Ivan Atešček pa je nasprotoval temu, da bi občinska skupščina hkrati s sprejemom omenjenega ureditvenega načrta dala možnost za morebitno gradnjo novih proizvodnih naprav TE Šoštanj.

S. G.

Velika ugibanja o novem občinskem izvršnem svetu

Mandatar bo bistrsko vladno predstavil šele marca – Ivan Pučnik župan?

SLOVENSKA BISTRICA, 11. januarja – Maks Hohlner, kandidat za novega predsednika bistrskega izvršnega sveta, nam je povedal, da je sklicana za ta četrtek, če bo izvoljen seveda, se ne bo predstavil članov nove vlade. To namerava storiti na prihodnjem zasedanju, najverjetneje v začetku marca. Poleg kandidata za bodočega mandatarja občinske vlade je uradno znano le še ime kandidata za bodočega predsednika občinske skupščine. Demosov kandidat za župana je Ivan Pučnik, kmel s Črešnjeca.

Seveda pa ljudi vse bolj tudi zanima, kdo bodo člani novega izvršnega sveta. Najbrž bo v njem ostalo nekaj dosedanjih članov, zagotovo pa bo mandatar nekatere tudi zamenjal. Med imeni novih možnih kandidatov se te dni najpogostejše pojavljajo Alojz Kocišček, Stanislav Ljuskovar, Sonja Jelenko in Danilo Utenkar.

Velenjska občina bodoče regijsko središče?

Velenjčani računajo na povezovanje z občinami Mozirje, Slovenj Gradec in Zalec

VELENJE, 11. februarja – Nekaj mesecev stara pobuda velenjske LDS o združitvi te občine s sosednjimi občinami v novo regijo bo kmalu dobila konkretno vsebino.

Potem ko je to pobudo podprla občinska skupščina, je bila nedavno ustanovljena občinska komisija za regijsko sodelovanje, ki bo kmalu pripravila pregled gospodarskih, kadrovskih, organizacijskih in drugih možnosti velenjske občine za njeno povezovanje s sosednjimi občinami v budočo regijo. Pri tem Velenjčani računajo na povezovanje z občinami Mozirje, Slovenj Gradec in Zalec, o čemer se bodo kmalu pogovorili na prvem tovrstnem srečanju s predstavniki teh občin.

Medtem ko so velenjski liberalci pri svoji pobudi izhajali iz tega, da ima velenjska občina vse pogoje za budoče regijsko središče, pa je omenjena občinska komisija pri tem veliko bolj zadržana. Kot je povedal član te komisije Franc Ojsteršek, je zdaj bolj pomembno to, da ugotovijo, kaj menijo v sosednjih občinah o vzpostavitvi novega sistema državne in lokalne uprave. Če bodo namreč ugotovili, da imajo v zvezi s tem skupne interese za povezovanje v budočo regijo, bodo vprašanje novega regijskega središča prepustili medsebojnemu dogovoru med temi občinami. Franc Ojsteršek sicer meni, da so v velenjski občini pogoji za sedež nekaterih državnih institucij na regionalni ravni, vendar pa ne želijo svoje občine že vnaprej vsiljevati kot središče budoče regije. S. G.

(Pre)velike

proračunske potrebe

MARIBOR, 11. februarja – Te dni v mariborski občini mrzlično usklajujejo proračun za letošnje leto. Po republiških merilih so izračunali, da bi mariborski proračun letos lahko zbral samo 1,4 milijarde dinarjev, medtem ko so posamezni oddelki in drugi porabniki sistemskih financiranja prijavili stroške, ki kažejo, da bi občina potrebovala za nemotno delovanje kar 1,9 milijarde dinarjev. Pri usklajevanju se je že izkazalo, da bi prav vsi porabniki hoteli več, kot so jim odmerili v republiki. Usklajevanje bodo nadaljevali še ves teden. (B. V.)

DELO plus

Različni pogledi na ureditev trase za šentjursko obvoznico

Pričakovati je živahno javno razpravo, čeprav šentjurski stanovanci ponujajo le en sam predlog za gradnjo obvozne ceste

ŠENTJUR PRI CELJU, 11. februarja – »Po novi obvoznici bi se rad tudi sam vozil, kar pomeni, da je ne delamo zgolj za naše znanjce,« je nedavno komentiral različne pripombe na predlagani lokacijski načrt za novo šentjursko obvoznico predsednik občinske vlade Ladislav Grdina. S tem je hotel predvsem povedati, da je v javno obravnavo ponujeni načrt stvaren glede na gnotne in druge razmere in torej sezonsno tudi izvedljiv.

Slišati je še drugačne variante o tem, kako naj bi potekala obvozna cesta okoli Šentjura: med drugimi tisto, ki jo zagovarjajo trije župani s Celjskega. Ti se nadejajo nadaljevanja gradnje magistralne ceste iz smeri Dramelje (in Slovenije) proti Šentjurju in dalje proti Rogasji Slatini. Nejasno je tudi, kje naj bi čez železniško progo Celje–Maribor zgradili nadvoz in kje to cesto, ki pripelje čez nadvoz, spoji z magistralno. Katera različica bo prevladala, pa je seveda stvar javne razprave, ki že teče v šentjurski občini tako o osnutku lokacijskega načrta za obvoznico v Šentjurju, kot o osnutku zadržanega načrta za industrijsko cono v Šentjurju.

Ne glede na pričakovane pripombe pa velja poudariti, da so v Šentjurju ponudili v obravnavo

le en sam predlog za gradnjo obvozne ceste. Po njem naj bi se trasa obvoznice, ki so jo že pred desetletjem pričeli graditi od Anderburga proti Pešnici, nadaljevala čez potok in mimo železniške postaje do Eleganta ter se v zdajšnjem križišču magistralne ceste z odcepom za Novo vas priključila na cesto Celje–Rogaska Slatina. Hkrati z obvoznico pa naj bi na novo trasirali tudi regionalno cesto, ki zdaj poteka iz Kozjega in Planine skozi Novo vas do Šentjura. Nekje pri Cevarni naj bi namreč postavili nadvoz prek železniške proge. Zatem bi se cesta priključila na magistralno cesto Celje–Rogaska Slatina v križišču sedanje magistralne ceste z ulico Tončke Čečeve (oziroma sososko 5) v Šentjurju.

DAMJANA STAMEJČIĆ

Kupec je na prvem mestu

Celjski Te-ko uspešno privablja kupce – Vrsta novosti, bogata izbira blaga iz uvoza – Kljub popustu za gotovino največ od prodaje na kredit

CELJE, 11. februarja – Inž. Ljotz Forstner, sedanj direktor celjskega Te-ko, ima devetindvajset let delovne dobe, od tega jih je kar sedemindvajset »odslužil« na direktorskih položajih. V glavnem uspešno, verjame tudi sam. Za sabo ni pušal rdečih števil in tudi v Te-ko je prišel z namenom, da mu okrepi temelje. Nekaj novih poslovnih potez bo verjetno sicer ostalo skritih odjemalcišne javnosti, nekaj pa so jih kupci že opazili. Denimo: spremembe v največji celjski veleblagovnici, v popularnem »T«, ki slavi letos že dvajsetletnico.

»Predvsem hočemo vrniti veleblagovnici njeno nekdanjo slavo,« razlaga Forstner. »Zato smo v priložnosti že povečali elektro oddelek in dopolnili kosmetičnega, v kleti razdelili oddelek s steklom in porcelanom. V kratkem pa se bomo lotili še živilskega. Ponudili bomo več polpripravljenih hrane in dvajsete. Postopoma bomo nato reorganizirali druge oddelke, ki jih bomo po številu zmanjšali, strokovno pa okrepi. Najpomembnejše bo veleblagovnico poslovala kot matična trgovina. Druge naše poslovalnice – Salon »T«, Yubutika v Celju in Radenci, M. klub, Občala, Novost, Dom in Melodijo – pa bomo še poslednje specializirali.«

»Trgovini se zadnje čase ne piše najbolje. Verjetno se boste promet poskušali izboljšati tudi z večjo konkurenčnostjo.«

Naši razgledi, vam v premislek

predpisov, ki veljajo za družbeni sektor. Novi zakon pa bo pogosto izenačil in prepračen sam, da bo potem vsaj šestdeset odstotkov trgovine (zdaj jih je v Sloveniji že 3400) zaplo svoja vrata.

»Toda kupce boste morali pridobiti še kako drugače kot s spremenjenimi predpisi. Kaj boste storili?«

Res ne skakamo križem rok. Izmisliš si si različne ugodnosti – na primer popuste pri plačilu z gotovino, brezplačno dostavo na dom, ziviske in darilne bone, po poplavi tudi kredite na šest mesecev brez pologa, in podobno. Zdaj prinese Te-ko prodaja za gotovino le še 40 do 45 odstotkov dnevnega izkupička.

Na račun prodaje na obroke imamo zunaj kar 14 milijonov evrov. Likvidnost nas seveda skrbi, toda prodajati moramo. Kolektivni Te-ko in njegovemu direktorju je se posebej spopad z lanskim devetmesečnim izgubom. Ob koncu leta je že ni bilo več.

IVICA BURNIK

PO SLOVENIJI

Na Vranskem so odprli novo knjižnico

VRANSKO, 11. februarja – Slovenski kulturni praznik so na OS Ivana Franka-Buča proslavili z odprtjem nove knjižnice. Po besedah knjižničarke Marije Završnik ima knjižnica približno deset tisoč različnih knjig, urediti pa jo so pomagali krajske, delovne organizacije, učenci šole, VIO Zalec, KS Vransko in Tabor ter oba župnika na Vranskem. Ob tej priložnosti so pripravili kulturni program, v katerem so sodelovali člani šolskega kulturnega društva. Presebrne pesmi pa je recitiral ljubljanski gledališčnik Aleš Valič. Ob tej priložnosti so izdali tudi šolsko glasilo Vrane. Na sliki: del nove knjižnice. (Besedilo in slika: T. T.)

Zdraviliška posvetovalnica v Mariboru

MARIBOR, 11. februarja – Pri železniškem zdravstvenem domu v Mariboru so ustanovili Zdraviliško posvetovalnico, ki jo vodi primarij dr. Bojan Lovše. Namenjena je vsem občanom, ki bi želeli na zdravljenje ali aktivni odmor v zdravilišča. Odprta je vsako sredo od 15. do 18.30. Njen vodja dr. Bojan Lovše je obiskal večino slovenskih zdravilišč in se tam seznanil s preventivnimi programi, z najnovejšimi programi zdravstvene rehabilitacije in z gostinskoturistično ponudbo. Prvi nasvet v zdraviliški posvetovalnici je brezplačen. Pomagali in svetovali bodo tudi pri organizaciji 10-dnevnih zdravstvenorekreativnih odmorov za podjetja in skupine delavcev, ki delajo za zdravje škodljivih delih. Z nabavo računalnika in ustreznih programov bodo v zdraviliški posvetovalnici vodili evidenco in nadzor nad vsemi, ki bodo k njim prišli na posvet. (M. K.)

Nekje nagrada, drugod sprejem za kulturnike

MURSKA SOBOTA, LENDAVA, 11. februarja – V soboški občini je nagrada za kulturne dosežke na področju kulture in umetnosti dobil akademski slikar Ignac Meden. V lendarski občini, kjer ne podeljujejo nagrad delavcem v kulturi za njihove dosežke, je danes za kulturnike pripravil slovesen sprejem predsednik občinske skupščine Ciril Pucko. (I. G.)

Regata štirih slovenskih rek

ILIRSKA BISTRICA, 11. februarja – Organizacijski komite pri Kajak kanu klubu Žužemberk je objavil razpis za letošnjo mednarodno turistično rekreativno kajak-kanu-rafting regato z naslovom »Slovenske reke 1991«. Regata bo organizirana v dveh delih, maja in junija. Začelo se bo v petek, 17. maja, na Kolpi. Z 18-kilometrskim spustom od Oslinice. Naslednji dan bo sledila prav toliko dolga etapa po Krki, s startom v istoimenski vasi. Prvi del regate se bo iztek v nedeljo, 19. maja, v Ljubnem ob Savinji, kjer bo cilj 6-kilometrski etape, ki se bo začela v Strugah. Zadnji del 8. junija po reki Reki, ljubiteljski voda pa jo bodo spoznavali od Ilirske Bistrice do Ribnice (15 kilometrov). Regata ima poleg športno-rekreativnega tudi ekološki pomen, saj sodi v okvir programa za očiščenje slovenskih rek. (J. O.)

Zasebniki zaposlujejo presežne delavce

MARIBOR, 11. februarja – Zasebno podjetje Transshop, ki je lani pod svoje okrilje prevzelo več kot sto Tamovih delavcev (pretežno čistil), se je pred nedavnim za enako poslovno potezo odločilo še pri družbi Henkel Zlatorog. Na tak način se velika podjetja resujejo odvečnih delavcev. Transshop pa zanje pogodbeno opravlja dejavnosti, ki so jih opravljali isti delavci pred preprostitvijo. Henkel Zlatorog je Transshopu prepustil 38 čistilk, tako da sedaj v tej družbi, kjer večinski lastnik deluje prevzema mednarodni koncern Henkel, dela še 1232 zaposlenih. Čeprav je lani po poteh naravne fluktuacije podjetje že zapustilo okrog sto ljudi, so ugotovili, da jih je še vedno približno 300 preveč. Zanje direktor Andrej Mesarič trdi, da jih ne bodo odpustili tako, da bi ostali brez socialne varnosti, morda pa jih bodo lahko zaposlili v kateri od oddelkov, kjer namenjajo z novimi naložbami in tehnologijo razširiti svoj sedanji proizvodni program. (B. V.)

Bodo celjski in štorski amaterji ostali brez doma?

Štorska železarna posledje ne namerava več vzdrževati kulturnega doma, ZKO pa nima denarja, da bi pokrivala stroške

CELJE, 11. februarja – Preoblikovanje štorske železarne v podjetje je odprlo tudi vprašanje njenega kulturnega doma. Ker ga ne namerava več vzdrževati, da je ponudila občinski skupščini, občinski sekretariat za družbene dejavnosti pa je ponudbo odstopil zvezi kulturnih organizacij. Ta naj bi se odločila, ali je dom pripravljeno sprejeti v upravljanje, sicer bodo spremenili njegovo namembnost.

O ponudbi bo sicer razpravljali izvršni odbor ZKO in sprejel stališče, toda po mnenju tajnika Štefana Žvižejja ni nobene možnosti, da bi bilo to pozitivno. ZKO namreč nima denarja, da bi lahko pokrivala velike stroške za kurjavo, elektriko in različna vzdrževalna dela. Prevzela bi ga lahko, če bi mu izvršni svet zagotovil potrebno vsoto, to pa najbrž tudi ne bi moglo, kajti kulturni v celjski občini kot lastnik dobila toliko denarja kot lani. Železarno je vsekakor treba razumeti in pri tem posebej upoštevati, da je dom zgradila po vojni z lastnim denarjem ter ga vsekozi vzdrževala, s čimer je izdatno podpirala amatersko kulturo. V razmerah, v kakršnih je, pa ne bi bilo niti čudno, če bi ga prodala. Trenutno bi dom naj-

DRAGO HRIBAR

PISMA BRALCEV

Večer pred Prešernovim praznikom 1991

Nocoj sem med prenosom Prešernove proslave ugasnila televizor in luč. Zunaj se na drevy mehal prijemla bel sneg. Znoj, traj, v prsih, je temočna in mračna, men je vsega dosti, kot temu pravijo mladi. Čemu se ob slovenskem narodnem prazniku govor z mitingastim priokusom, brezbožno prepleten z Dantjevim Peklom in Prešernovimi verz? Kako je ob njem šel Prešernovim nagajenjem iz dolgih preteklih let? Ko si jih kličem v spomin, se v njem vrtijo taki, ki še malo niso bili »privrženec pripronega režima«, niti ljudje z mehko hrbtnico. In taki so, ki so zaradi samostane držbe utrpeli od tedanje oblasti nepopravljivo škodo, pa so s Prešernovo nagrado dobili vsaj malo zadoščenja.

Prosim, da na strani DELA, namenjeni kulturi, natisnete seznam dobitnikov Prešernovih nagrad za vsa leta nazaj, podobno kot v časopisu sprotno objavljajo imena na primer dobitnikov nagrad »Podarim-dobim«. Tako bodo bralci lahko primerjali značaje svojih znancev s seznama s hudimi besedami nocojšnjega slavnostnega govornika in mu najbrž precej složno odgovarjali:

Si tacuisses, philosophus mansisses. Prošnja je dovolj skromna in tudi oglasma se zelo poredko. Nazadnje pred leti ob gladovni stavki zdravnikov, ki ga je tako prizadela prevelika krivica, da ne bi bil hotel več živeti, če mu je ne bi bilo popravilo. Zaradi vseh let v zdravniškem poklicu me glasovne stavke se posebej presunejo. Z uporabo obsejnega znanja in zahtevnih načinov zdravnik dovaža v obnemoglo človeško telo vso za življenje potrebne snovi, kadar je zaradi hude bolezni ali telesne travme njegovo preživetje v nevarnosti. Gladovna stavka teče v nasprotno smer te življenjske premise: je zavestna osebna negacija preživetja, povzročena s prebudo psihično travmo. Odgovor okolne družbe in posameznikov je merilo humanosti.

Nocojšnji govor, po napovedi slavnosten, se mi ni zdel slavnosten. Po mojem se ni povzpel – kot bi ustrezalo priložnosti – nad osebo in probleme govornika. Novosti mi je bila naznanka, da je nocojšnja prireditelj zadnja te baže. Ob misli na dragoceno motto ameriškega zgodovinarja T. E. Keyssa – 'Don't you ever say "the first" – se priložnostno ponuja frazafraza: 'Don't you ever say "the last". Za ostale sestavine govora ustreza oznaka

»d'ja vus ali »d'ja entendu«, pač z ozirom na nedavna časopisna pisanja ali tv pogovore. In k vsemu skupaj: noblesse oblige; praznik Poeta pa je se posebej klic po prazniži izbiri.

Prof. dr. DARINKA SOBAN, Borsetova 23, Ljubljana

Slovenskemu kulturnemu prazniku v slovo

Institucijo »največji slovenski pesnik« je potrebno odpraviti. Primera je za razumevanje in razvrščanje poezije v osnovni šoli (dalje od tega večina tudi ne priide) in o poeziji da je poenostavljeno sliko, v kateri je vse drugo ustvarjanje je izvirno podrejeno. Tudi iz tega izhajajo možnosti za predstavljanje sodobnih ustvarjalcev kot družbi odvečnih nadlog, ki zapravljajo denar v teh slovenski narod težkih dneh in za prelinjeno odrekanje jim pravice do spodobnega življenja. Kot ne prinese ničesar dobrega dosmrtno ustoličenje vladarjev, ga tudi večno ustoličenje največje pesnika ne. Pa tudi svetinji je že zadosti.

Osebnostno proslavo ob kulturnem prazniku (tisto 7. februarja v Cankarjevem domu) je potrebno odpraviti. Novejša zgodovina nas uči, da neokusni političnih manifestacij ni mogoče spreminjati na boljše. Edina rešitev je, da se jih odpravi. Prav takšne

proslave, samo brez simfoničnega orkestra, smo pripravljali mladinci pred 13 leti v vaškem kulturnem domu na Kečevski Reki.

Odpraviti je treba kulturni praznik kot slovenski državni običaj. Gre za izrazito politični praznik. Čemu kulturni praznik, ki ga praznujejo politiki, ne pa kulturni ustvarjalci? Večno priseganje, da smo kulturni narod, dokazuje samo nasprotje. Kot se ženske upirajo dnevu žena, naj se ustvarjalci uprejo kulturnemu prazniku in se borijo za svoj status.

Kulturni minister naj odstopi, če v kulturni sferi ne deluje vzpodbudno. Televizijski prenos proslave ob kulturnem prazniku je bil natančen in obupno dolgočasen. Ob političnih ritualih tudi televizija (spet) stoji mirno.

O morali takšnega praznovanja kulturnega praznika, v času, ko vrhunski ustvarjalec gladovno stavi, naj sodelujoči premislijo sami.

JOŽE JANEŽ, B. Dedejčeva 2, Ljorja

Voda z največ magnezija ima tudi veliko natrija

V prispevku, ki je bil pod naslovom »Voda z največ magnezija« objavljen v tem časopisu 24. januarja letos (stran 10), je poleg pravih trditvev tudi trditve, ki ne drži. Napočno trditve, čeprav

je morda pomotoma nastala, je treba popraviti.

Trditve, ki v omenjenem prispevku ne drži, je, da voda iz vrelca donat, Rogaska Slatina, nima kuhinjske soli. Pri kuhinjski soli gre za natrijev klorid, ki ga sicer ne kaže enačiti s kuhinjsko soljo; le-ta poleg poglavitne sestav